

Bruxelles, 4. rujna 2025.
(OR. en)

12461/25
ADD 7

Međuinstitucijski predmet:
2025/0810 (NLE)

COLAC 138
POLCOM 222
SERVICES 54
FDI 49

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	3. rujna 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Predmet:	PRILOZI Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 810 annex.

Priloženo: COM(2025) 810 annex

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.9.2025.
COM(2025) 810 final

ANNEX 3 – PART 1/2

PRILOZI

Prijedlogu ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma o političkom i gospodarskom strateškom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Sjedinjenih Meksičkih Država, s druge strane

&

& /hr 1

GLAVNI TEKST.

POSTOJEĆE MJERE

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. U popisu stranke u ovom Prilogu utvrđuju se, u skladu s člancima 10.12. (Neusklađene mjere i izuzeća) i 11.8. (Neusklađene mjere i izuzeća), postojeće mjere te stranke koje nisu usklađene s obvezama utvrđenima u sljedećim odredbama:

- (a) 10.7. (Nacionalni tretman), 11.6. (Nacionalni tretman);
- (b) 10.8. (Tretman najpovlaštenije nacije), 11.7. (Tretman najpovlaštenije nacije);
- (c) 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata);
- (d) 10.10. (Viša uprava i upravni odbor); ili
- (e) 11.5. (Lokalna prisutnost).

2. Za potrebe ovog Priloga:

- (a) „CMAF” znači Meksička klasifikacija djelatnosti i proizvoda (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos) kako ju je utvrdio Nacionalni institut za statistiku i geografiju (Instituto Nacional de Estadística y Geografía), Meksička klasifikacija djelatnosti i proizvoda (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), 1994.;
- (b) „CPC” znači Središnja klasifikacija proizvoda kako je utvrđena u Statističkom uredu Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 77, privremena Središnja klasifikacija proizvoda, 1991.; i
- (c) „ISIC” znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti kako ju je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC REV. 3.1, 2002.

3. Popisom stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

4. Za svaku stavku na popisu utvrđeni su sljedeći elementi:

- (a) „sektor” se odnosi na općeniti sektor povezan sa stavkom;
- (b) „podsektor” se odnosi na specifičan sektor povezan sa stavkom;

- (c) „industrijska klasifikacija” odnosi se na, ako je primjenjivo, djelatnost obuhvaćenu neusklađenom mjerom u skladu s CMAP-om, CPC-om ili ISIC-om;
- (d) „predmetne obveze” odnosi se na obveze iz stavka 1. koje, u skladu s člancima 10.12. (Neusklađene mjere i izuzeća) i 11.8. (Neusklađene mjere i izuzeća), nisu primjenjive na mjere navedene u okviru stavke;
- (e) „razina vlasti” označava razinu vlasti koja primjenjuje navedene mjere;
- (f) „mjere” označava zakone, propise ili druge mjere, kako su obuhvaćeni, gdje je to naznačeno, elementom „opis”, na koje se stavka odnosi; mjera navedena u elementu „mjere”:
 - i. znači mjera kako je izmijenjena, nastavljena ili obnovljena od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma;
 - ii. uključuje sve podređene mjere koje su donesene ili se zadržavaju u okviru opsega primjene te mjere i dosljedno u pogledu te mjere; i
 - iii. uključuje, za direktive Europske unije, sve zakone, propise ili druge mjere kojima se relevantna direktiva provodi na razini država članica; i

(g) „opis” sadržava neusklađene aspekte postojeće mjere ili opći neobvezujući opis mjere na koju se stavka odnosi.

5. Pri tumačenju unosa razmatraju se svi njegovi elementi. Stavka se tumači s obzirom na članke na koje se odnose „predmetne obveze” u toj stavci.

6. Element „mjera” ima prednost pred svim ostalim elementima, osim ako je neusklađenost elementa „mjera” i ostalih elemenata zajedno toliko znatna i bitna da bi bilo nerazumno zaključiti da element „mjera” ima prednost te u tom slučaju ostali elementi imaju prednost u mjeri u kojoj se odnose na tu neusklađenost.

7. Rezerva koja se zadržava na razini Europske unije primjenjuje se na mjeru Europske unije i države članice na nacionalnoj razini te mjeru vlade države članice, osim ako je određena država članica Unije isključena na temelju rezerve.

8. Rezerva koja se zadržava na nacionalnoj razini Meksika ili države članice primjenjuje se na mjeru vlade na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini unutar te države.

9. Članci 11.5. (Lokalna prisutnost) i 11.6. (Nacionalni tretman) obuhvaćaju zasebna područja i mjera koja nije usklađena samo s člankom 11.5. (Lokalna prisutnost) ne mora predstavljati rezervu i u odnosu na članak 11.6. (Nacionalni tretman).

10. Ako stranka zadržava mjeru kojom se od pružatelja usluga zahtijeva da on bude fizička osoba, građanin, osoba s trajnim boravištem ili osoba s boravištem na njezinu državnom području ili da u njoj ima domicil kao uvjet za pružanje usluge na njezinu državnom području, rezerva za tu mjeru donesena u odnosu na obvezu iz stavka 1. povezanu s poglavljem 11. (Prekogranična trgovina uslugama) primjenjuje se kao rezerva u odnosu na obvezu iz stavka 1. povezanu s poglavljem 10. (Ulaganja), u mjeri u kojoj se odnosi na tu mjeru.

11. Popis stranke ne uključuje mjere povezane s kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, tehničkim standardima te zahtjevima i postupcima izdavanja dozvole koji ne predstavljaju ograničenje nacionalnog tretmana u smislu članka 10.7. (Nacionalni tretman) ili 11.6. (Nacionalni tretman) ili ograničenje pristupa tržištu u smislu članka 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu). Te mjere, kao što su zahtjev za pribavljanje dozvole, obveze univerzalne usluge, zahtjev za priznanje kvalifikacija u reguliranim sektorima, zahtjev za polaganje posebnih ispita, koji može obuhvaćati jezične ispite, te svi nediskriminirajući zahtjevi prema kojima se određene djelatnosti ne smiju izvršavati u zaštićenim zonama ili područjima primjenjuju se u svakom slučaju, čak i ako nisu navedene.

12. Na popisu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija¹

¹ Za potrebe rezerva u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

BG	Bugarska
CY	Cipar
CZ	Češka
DE	Njemačka
DK	Danska
EE	Estonija
EEA	Europski gospodarski prostor
EL	Grčka
ES	Španjolska
EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ²
FR	Francuska

² Za potrebe rezerva u Finskoj regionalna razina vlasti znači Ålandski Otoci.

HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta
NL	Nizozemska
PL	Poljska
PT	Portugal
RO	Rumunjska
SE	Švedska
SI	Slovenija
SK	Slovačka

13. Podrazumijeva se da obveza odobravanja nacionalnog tretmana za Europsku uniju ne uključuje obvezu proširenja na fizičke osobe ili poduzeća Meksika tretmana odobrenog u određenoj državi članici fizičkim osobama i poduzećima druge države članice u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) ili s bilo kojom mjerom donesenom u skladu s UFEU-om, uključujući njezinu provedbu u državama članicama. U skladu s UFEU-om, taj se tretman odobrava samo poduzećima koja su osnovana ili organizirana u skladu s pravom države članice, a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavni ured nalazi unutar Europske unije, među ostalim poduzećima koja su osnovana unutar Europske unije, a koja su u vlasništvu fizičkih osoba ili poduzeća Meksika ili kojima oni upravljaju.

14. Za potrebe popisa Meksika:

- (a) „CFE” znači Savezno povjerenstvo za električnu energiju (Comisión Federal de Electricidad);
- (b) „CNIE” znači Nacionalno povjerenstvo za strana ulaganja (Comisión Nacional de Inversiones Extranjeras);
- (c) „CNE” znači Nacionalno povjerenstvo za energiju (Comisión Nacional de Energía);
- (d) „koncesija” znači odobrenje koje je Meksiko izdao osobi za iskorištavanje prirodnog resursa ili pružanje usluge, a za koje meksički državljani i meksička poduzeća imaju prednost nad strancima;

- (e) „klauzula o isključenju stranaca” znači izričiti sporazum ili rezolucija koji su sastavni dio statuta poduzeća, a u kojima se utvrđuje da poduzeće ne smije ni izravno ni neizravno prihvatiti strane ulagatelje ili poduzeća s klauzulom o isključenju stranaca kao partnere ili dioničare društva;
- (f) „PEMEX” znači Petróleos Mexicanos;
- (g) „SAGARPA” znači Ministarstvo poljoprivrede, stočarstva, ruralnog razvoja, ribarstva i hrane (Secretaría de Agricultura, Ganadería, Desarrollo Rural, Pesca, y Alimentación);
- (h) „SCT” znači Ministarstvo komunikacije i prometa (Secretaría de Comunicaciones y Transportes);
- (i) „SE” znači Ministarstvo gospodarstva (Secretaría de Economía); i
- (j) „SENER” znači Ministarstvo energetike (Secretaría de Energía).

15. Podrazumijeva se da za potrebe popisa Meksika pojmovi „nacija” i „država” znače Meksiko.

REZERVE KOJE SE ODNOSU NA POSTOJEĆE MJERE

POPIS EU-a

Popis rezervi:

I-EU-1 – Svi sektori

I-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)

I-EU-3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)

I-EU-4 – Usluge istraživanja i razvoja

I-EU-5 – Usluge poslovanja nekretninama

I-EU-6 – Poslovne usluge

I-EU-7 – Građevinske usluge

I-EU-8 – Usluge distribucije

I-EU-9 – Obrazovne usluge

I-EU-10 – Usluge u području okoliša

I-EU-11 – Zdravstvene i socijalne usluge

I-EU-12 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

I-EU-13 – Rekreativne, kulturne i sportske usluge

I-EU-14 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

I-EU-15 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

I-EU-16 – Djelatnosti povezane s energetikom

I-EU-1 – Svi sektori

Sektor – podsektor: Svi sektori

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Lokalna prisutnost

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Vrsta poslovnog nastana

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U EU: tretman odobren poduzećima koja su osnovana u skladu s pravom EU-a ili države članice u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”), a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavni ured nalazi unutar EU-a, među ostalim onima koja su u državama članicama osnovali ulagatelji iz Meksika, nije odobren podružnicama ni agencijama poduzeća koja su osnovana izvan EU-a.

Tretmanom odobrenim poduzećima koja su ulagatelji iz Meksika osnovali u skladu s pravom EU-a ili države članice, a čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavni ured nalazi unutar EU-a, ne dovode se u pitanje uvjeti ili obveze u skladu s poglavljem 10. (Ulaganja) koji su možda određeni tim poduzećima kad su osnovana u EU-u te koji se i dalje primjenjuju.

Mjere: U EU-u: UFEU.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): pri prodaji ili ustupanju svojih vlasničkih udjela ili imovine u postojećem državnom poduzeću ili postojećem vladinu tijelu koje pruža zdravstvene, socijalne ili obrazovne usluge (CPC 93, 92) svaka država članica može za ulagatelje iz Meksika ili njihova ulaganja uvesti zabranu ili ograničenja u pogledu vlasništva nad tim udjelima ili imovinom i ograničiti mogućnosti vlasnika tih udjela ili imovine da izvršavaju kontrolu nad poduzećima koja iz njih proizlaze. Svaka država članica u vezi s tom prodajom ili ustupanjem može donijeti ili zadržati bilo koju mjeru povezanu s državljanstvom više uprave ili članova upravnih odbora.

Za potrebe ove rezerve:

- (a) sve mjere koje se zadržavaju ili donose nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, kojima se u trenutku prodaje ili drugog ustupanja uvode zabrane ili ograničenja u pogledu vlasništva nad vlasničkim udjelima ili imovinom ili zahtjevi u pogledu državljanstva koji su opisani u ovoj rezervi smatraju se postojećim mjerama; i
- (b) „državno poduzeće” znači poduzeće u vlasništvu ili pod kontrolom, preko vlasničkih udjela, države članice te uključuje poduzeća osnovana nakon datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma isključivo u svrhu prodaje ili ustupanja vlasničkih udjela u postojećem državnom poduzeću ili vladinu tijelu odnosno njegove imovine.

Mjere:

Kako su utvrđene u prethodnom elementu „opis”.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U AT: korporacije koje nisu osnovane u EGP-u za potrebe poslovanja podružnice moraju imenovati barem jednu osobu s boravištem u AT koja je odgovorna za zastupanje podružnice. Direktori (glavni direktori) odgovorni za poštovanje austrijskog Zakona o trgovini (Gewerbeordnung) moraju imati domicil u AT.

Mjere:

AT: Aktiengesetz, BGBl. br. 98/1965, članak 254. stavak 2.;

GmbH-Gesetz, RGBL. br. 58/1906, članak 107. stavak 2.; i

Gewerbeordnung, BGBl. br. 194/1994, čl. 39 st. 2.a.

U EE: strano društvo imenuje jednog direktora podružnice ili više njih. Direktor podružnice fizička je osoba koja ima aktivnu pravnu sposobnost. Najmanje jedan direktor podružnice ima boravište u EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji.

Mjere:

EE: Äriseadustik (Zakonik o trgovačkim društvima) § 385.

U FI: najmanje jedan od članova javnog trgovačkog društva ili komplementara komanditnog društva ima boravište u EGP-u ili, ako je član pravna osoba, domicil (podružnice nisu dopuštene) u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća.

Da bi privatni poduzetnik mogao obavljati trgovinu, mora imati boravište u EGP-u.

Ako strana organizacija iz zemlje izvan EGP-a namjerava obavljati poslovnu ili trgovačku djelatnost osnivanjem podružnice u FI, obvezna je pribaviti dozvolu za obavljanje trgovačke djelatnosti.

Najmanje jedan od redovnih članova i jedan od zamjenika članova upravnog odbora te glavni direktor moraju imati boravište u EGP-u. Tijelo za registraciju može odobriti izuzeća za pojedino društvo.

Mjere:

FI: Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919), odjeljak 1.;

Osuuskuntalaki (Zakon o zadrugama) 1488/2001;

Osakeyhtiölaki (Zakon o društvima s ograničenom odgovornošću) (624/2006); i

Laki luottolaitostoiminnasta (Zakon o kreditnim institucijama) (121/2007).

U SE: strano društvo koje nije osnovalo pravni subjekt u SE ili obavlja svoje djelatnosti preko trgovačkog zastupnika svoju trgovačku djelatnost obavlja preko podružnice registrirane u SE, s neovisnom upravom i odvojenim računima. Glavni direktor podružnice i njegov zamjenik, ako je imenovan, moraju imati boravište unutar EGP-a. Fizička osoba koja nema boravište u EGP-u, a koja obavlja trgovačku djelatnost u SE, imenuje i registrira zastupnika koji ima boravište u EGP-u koji je zadužen za te djelatnosti u SE. Za djelatnosti u SE vode se odvojeni računi. Nadležno tijelo može odobriti izuzeća od zahtjeva o podružnici i boravištu u pojedinačnim slučajevima. Građevinski projekti u trajanju kraćem od godinu dana, koje provodi društvo koje se nalazi izvan EGP-a ili fizička osoba s boravištem izvan EGP-a, izuzeti su od zahtjeva za osnivanje podružnice ili imenovanje rezidentnog zastupnika.

Fizička osoba s boravištem u EGP-u, švedska pravna osoba ili pravna osoba koja je osnovana u skladu sa zakonodavstvom u državi članici EGP-a i čije je registrirano sjedište, sjedište ili glavno mjesto poslovanja unutar EGP-a može osnovati švedsko društvo s ograničenom odgovornošću. Trgovačko društvo može biti osnivač samo ako svi vlasnici s neograničenom osobnom odgovornošću imaju boravište unutar EGP-a. Osnivači izvan EGP-a mogu podnijeti zahtjev za dozvolu nadležnog tijela.

U slučaju društva s ograničenom odgovornošću i gospodarskih zadruga najmanje 50 % članova upravnog odbora, najmanje 50 % zamjenika članova upravnog odbora, glavni direktor, zamjenik glavnog direktora i najmanje jedna od osoba ovlaštena za potpisivanje u ime društva, ako postoji, mora imati boravište unutar EGP-a. Nadležno tijelo može odobriti izuzeća od tog zahtjeva. Ako ni jedan zastupnik društva ili poduzeća nema boravište u SE, odbor mora imenovati i prijaviti osobu koja ima boravište u SE i koja je ovlaštena za primanje pismena u ime društva ili poduzeća.

Na osnivanje svih drugih vrsta pravnih osoba primjenjuju se odgovarajući uvjeti.

Mjere:

SE: Lag om utländska filialer m.m (Zakon o stranim podružnicama) (1992:160);

Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551);

Zakon o gospodarskim zadrugama (1987:667); i

Zakon o europskim gospodarskim interesnim udruženjima (1994:1927).

U SK: strana fizička osoba čije će se ime upisati u trgovački registar kao ime osobe ovlaštene za zastupanje poduzetnika mora predložiti boravišnu dozvolu za Slovačku.

Mjere:

SK: Zakon 513/1991 o Zakoniku o trgovačkim društvima (članak 21.); i

Zakon br. 404/2011 o boravku stranaca (članci 22. i 32.).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman

U BG: strane pravne osobe, osim ako su osnovane u skladu sa zakonodavstvom države članice Europske unije ili države članice EGP-a, mogu poslovati i obavljati djelatnosti ako su osnovane u BG u obliku trgovačkog društva koje se upisuje u Registar trgovačkih društava. Osnivanje podružnica podliježe odobrenju.

Predstavništva stranih poduzeća potrebno je registrirati pri Bugarskoj trgovačkoj i industrijskoj komori i ona ne mogu obavljati gospodarske djelatnosti, nego samo oglašavati svojeg vlasnika te djelovati kao predstavnici ili zastupnici.

Mjere:

BG: Zakon o trgovačkim društvima, članak 17.a; i

Zakon o poticanju ulaganja, članak 24.

U PL: opseg poslovanja predstavništva smije uključivati samo oglašivanje i promidžbu stranog matičnog trgovačkog društva koje to predstavništvo zastupa. Za sve sektore osim pravnih usluga ulagatelji izvan EU-a mogu pokrenuti i obavljati gospodarsku djelatnost samo u obliku komanditnog društva, komanditnog društva na dionice, društva s ograničenom odgovornošću i dioničkog društva, dok domaća društva imaju pristup i društvima građanskog prava (javno trgovačko društvo i društvo s neograničenom odgovornošću).

Mjere:

PL: Zakon od 6. ožujka 2018. o pravilima primjenjivima na gospodarsku djelatnost stranih poduzetnika i drugih stranih osoba na državnom području Republike Poljske.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata:

U BG: osnovana društva mogu zapošljavati državljane trećih zemalja samo na radna mjesta za koja ne postoji obveza bugarskog državljanstva. Ukupan broj državljana trećih zemalja zaposlenih u njima u prethodnih 12 mjeseci ne smije prijeći 20 % (35 % za mala i srednja poduzeća) prosječnog broja bugarskih državljana, državljana druge države članice, država EGP-a ili Švicarske Konfederacije zaposlenih na temelju ugovora o radu. Osim toga, poslodavac mora dokazati da za dotično radno mjesto ne postoji odgovarajući radnik koji je državljanin Bugarske, države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske, i to ispitivanjem tržišta rada prije zapošljavanja državljana treće zemlje. Državljanke trećih zemalja ne smije se zaposliti na pozicije za koje je obvezno bugarsko državljanstvo.

Za visokokvalificirane, sezonske i upućene radnike te za osobe premještene unutar društva, istraživače i studente nema ograničenja u pogledu broja državljana treće zemlje koji mogu raditi za jedno društvo. U tim slučajevima nije obvezno ispitivanje tržišta rada.

Mjere:

BG: Zakon o migraciji i mobilnosti radne snage.

(b) Stjecanje nekretnina

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): za stjecanje, kupnju i najam ili zajam nekretnina fizičke osobe i poduzeća izvan EU-a moraju dobiti odobrenje nadležnih regionalnih tijela (Länder). Odobrenja će se dodijeliti samo ako se smatra da je stjecanje u javnom (a posebno gospodarskom, društvenom i kulturnom) interesu.

Mjere:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 9/2004;

NÖ Grundverkehrsgesetz, LGBL, 6800;

OÖ Grundverkehrsgesetz, LGBL. br. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL, br. 42/2004; i

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. br. 11/1998.

U CY: Ciprani ili osobe ciparskog podrijetla te državljani države članice mogu bez ograničenja stjecati nekretnine u CY. Stranci ne mogu, osim u slučaju mortis causa, steći nekretninu bez prethodne dozvole Vijeća ministara. Za strance, ako stjecanje nekretnine premašuje površinu potrebnu za izgradnju kuće ili poslovnih prostora ili na drugi način premašuje površinu dvaju donuma (2 676 m²), svaka dozvola koju je dodijelilo Vijeće ministara podliježe uvjetima, ograničenjima i kriterijima koji su utvrđeni u Pravilniku Vijeća ministara i koje je odobrio Predstavnički dom. Stranac je svaka osoba koja nije državljanin CY, uključujući društva u stranom vlasništvu. Taj pojam ne uključuje strance ciparskog podrijetla ili supružnike državljana CY koji nisu Ciprani.

Mjere:

CY: Zakon o stjecanju nekretnina (stranci) (poglavlje 109.), kako je izmijenjen zakonima br. 52 iz 1969., 55 iz 1972., 50 iz 1990., 54(I) iz 2003. te 161(I)/2011.

U CZ: strane fizičke osobe sa stalnim boravištem u CZ i poduzeća osnovana u CZ mogu stjecati poljoprivredna i šumska zemljišta. Za poljoprivredna i šumska zemljišta u državnom vlasništvu vrijede posebna pravila. Državno poljoprivredno zemljište mogu stjecati samo češki državljani, općine i javna sveučilišta (za izobrazbu i istraživanje). Pravne osobe (neovisno o obliku ili mjestu boravišta) mogu otkupiti državno poljoprivredno zemljište od države samo ako je na njemu sagrađen objekt koji već posjeduju ili ako je to zemljište neophodno za upotrebu tog objekta. Samo općine i javna sveučilišta mogu steći državne šume.

Mjere:

CZ: Zakon br. 95/1999 zb. (o uvjetima za prijenos poljoprivrednog zemljišta i šuma iz državnog vlasništva u vlasništvo drugih subjekata); i

Zakon br. 503/2012 zb. o Uredu za upravljanje državnim zemljištem.

U DK: u skladu s danskim Zakonom o stjecanju fizičke osobe koje nemaju boravište u DK ili koje prethodno nisu imale boravište u DK u razdoblju od ukupno pet godina moraju dobiti dozvolu Ministarstva pravosuđa radi stjecanja nekretnina. Državljeni EU-a i EGP-a koji žele steći boravište kako bi radili, osnovali poduzeće ili pružali usluge u DK ne moraju dobiti dozvolu za kupnju nekretnina u te svrhe. Dozvola je potrebna za stjecanje nekretnina za slobodno vrijeme (vikendice), osim ako pojedinačni kupac zadovoljava zahtjev u pogledu boravišta utvrđen u Zakonu o stjecanju nekretnina. Fizičke osobe ili pravne osobe sa sjedištem izvan EU-a (i EGP-a) za stjecanje poljoprivrednih nekretnina moraju dobiti dozvolu od Ministarstva okoliša i hrane.

Mjere:

DK: Danski Zakon o stjecanju nekretnina (Konsolidirani zakon br. 265 od 21. ožujka 2014. o stjecanju nekretnina);

Izvršni nalog o stjecanju (Izvršni nalog br. 764 od 18. rujna 1995.); i

Zakon o poljoprivrednim gospodarstvima (Konsolidirani zakon br. 27 od 4. siječnja 2017.).

U EL: stranim fizičkim i pravnim osobama potrebno je dopuštenje na temelju diskrecijske odluke Ministarstva obrane za stjecanje nekretnina na područjima uz granicu izravno ili sudjelovanjem u vlasničkom kapitalu društva koje nije uvršteno na Grčkoj burzi i koje je vlasnik nekretnina na tim područjima ili za promjenu osoba koje su članovi tog društva.

Mjere:

EL: Zakon 1892/1990, kako je izmijenjen člankom 114. Zakona 3978/2011, u kombinaciji, kad je riječ o primjeni, s Ministarskom odlukom Ministarstva obrane 110/3/330340/Σ.120/7-4-14.

U HR: strana društva mogu steći nekretnine radi pružanja usluga samo ako imaju poslovni nastan i osnovana su u HR kao pravne osobe. Za stjecanje nekretnina koje su radi pružanja usluga potrebne podružnicama potrebno je odobrenje Ministarstva pravosuđa. Stranci ne mogu steći poljoprivredno zemljište.

Mjere:

HR: Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09, 143/12, 152/14); Zakon o poljoprivrednom zemljištu (NN 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 31/11 i 63/11), (NN 39/13, 48/15), članak 2.; Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, članci od 354. do 358.b; i Zakon o poljoprivrednom zemljištu i Zakon o općem upravnom postupku. (NN 47/09).

U HU: za kupnju nekretnine osobe koje nemaju boravište moraju pribaviti odobrenje odgovarajućeg administrativnog tijela nadležnog za geografsku lokaciju nekretnine.

Mjere:

HU: Uredba vlade br. 251/2014 (X.2.) o stjecanju od strane stranih državljana nekretnina osim zemljišta koja se upotrebljavaju za poljoprivredu ili šumarstvo; i Zakon LXXVIII iz 1993. (stavak 1/A).

U MT: osobe koje nisu državljani države članice ne mogu steći nepokretnu imovinu u komercijalne svrhe. Društva u kojima 25 % (ili više) udjela posjeduju osobe koje nisu iz EU-a moraju pribaviti odobrenje nadležnog tijela (ministra nadležnog za financije) za kupnju nepokretnosti u komercijalne ili poslovne svrhe. Nadležno tijelo određuje predstavlja li predloženo stjecanje neto korist za malteško gospodarstvo.

Mjere:

MT: Zakon o nepokretnoj imovini (stjecanje od strane nerezidenata) (poglavlje 246.); i

Protokol br. 6 Ugovora o pristupanju EU-u o stjecanju sekundarnih mjesta boravka u Malti.

U PL: strani državljani moraju pribaviti dozvolu za izravno ili neizravno stjecanje nekretnina. Dozvolu u obliku upravne odluke izdaje ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nacionalne obrane, a u slučaju poljoprivrednih nekretnina, i uz suglasnost ministra poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Mjere:

PL: Zakon od 24. ožujka 1920. o stjecanju nekretnina od strane stranih državljana (Službeni list iz 2016., točka 1061. kako je izmijenjena).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U LV: državljanima Meksika dopušteno je stjecanje zemljišta u gradskim područjima preko društva koja su osnovana i registrirana u LV ili drugim državama članicama:

- (a) ako je, zasebno ili ukupno, više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu državljana država članica, latvijske vlade ili određene općine;
- (b) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz trećih zemalja s kojima je LV sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja te koje je latvijski parlament odobrio prije 31. prosinca 1996.;

- (c) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u vlasništvu fizičkih osoba i društava iz trećih zemalja s kojima je Latvija sklopila bilateralne sporazume o promicanju i recipročnoj zaštiti ulaganja nakon 31. prosinca 1996., ako su u tim sporazumima utvrđena prava latvijskih fizičkih osoba i društava u pogledu stjecanja zemljišta u toj trećoj zemlji;
- (d) ako je više od 50 % njihova vlasničkog kapitala u zajedničkom vlasništvu osoba iz točaka od (a) do (c); ili
- (e) ako su to javna dionička društva, uz uvjet da su njihove dionice uvrštene na burzu.

Ako Meksiko latvijskim državljanima i poduzećima dopusti kupnju nekretnina u gradskim područjima na svojem državnom području, i LV će meksičkim državljanima i poduzećima dopustiti kupnju nekretnina u gradskim područjima LV pod istim uvjetima koje imaju latvijski državljani.

Mjere:

LV: Zakon o zemljišnoj reformi u gradovima Republike Latvije, članci 20. i 21.

U RO: strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe (osim državljana države članice Europske unije i državljana države članice EGP-a) mogu steći prava vlasništva nad zemljištima pod uvjetima koji su uređeni međunarodnim ugovorima i na temelju reciprociteta. Strani državljani, osobe bez državljanstva i pravne osobe ne mogu steći pravo vlasništva nad zemljištima pod povoljnijim uvjetima od onih koji se primjenjuju na državljane države članice i na pravne osobe osnovane u skladu sa zakonodavstvom države članice.

Mjere:

RO: Zakon br. 17/2014 o nekim mjerama kojima se uređuje prodaja i kupnja poljoprivrednog zemljišta izvan gradova i izmjeni Zakona br. 268/2001 o privatizaciji društava koja upravljaju zemljištem u javnom i privatnom državnom vlasništvu za poljoprivredne potrebe i o osnivanju Agencije za državna dobra, s naknadnim izmjenama.

U DE: na stjecanje nekretnina mogu se primjenjivati određeni uvjeti reciprociteta.

Mjere:

DE: Uvodni zakon Građanskog zakonika (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche, EGBGB).

U ES: za strana ulaganja u djelatnosti koje su izravno povezane s ulaganjima u nekretnine za diplomatske misije država koje nisu države članice obvezno je upravno odobrenje španjolskog Vijeća ministara, osim ako postoji sporazum o uzajamnoj liberalizaciji.

Mjere:

ES: Kraljevski dekret 664/1999 od 23. travnja 1999. o stranim ulaganjima.

I-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – pravne usluge; patentni zastupnik, zastupnik u području industrijskog vlasništva, odvjetnik u području intelektualnog vlasništva; računovodstvene i knjigovodstvene usluge; revizorske usluge, usluge poreznog savjetovanja, arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 (dio)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/nacionalna razina (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Pravne usluge (CPC 861 (dio))

U skladu s Objašnjenjima, a osobito stavkom 10., podrazumijeva se da zahtjevi za registraciju u odvjetničkoj komori mogu sadržavati i zahtjev za stjecanje diplome prava u zemlji domaćinu ili njezina ekvivalenta, zahtjev za osposobljavanje pod nadzorom ovlaštenog odvjetnika ili zahtjev za navođenje uredske ili poštanske adrese koja se nalazi na području nadležnosti te odvjetničke komore uz zahtjev za članstvo. Ako su ti zahtjevi nediskriminirajući, ne navodi ih se.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). U okviru poslovne prisutnosti pravne usluge smiju pružati samo odvjetnici s državljanstvom države članice EGP-a ili Švicarske. Vlasnički udio i udio dionica u odvjetničkim društvima koji pripadaju stranim odvjetnicima (koji moraju ispunjavati sve uvjete za obavljanje djelatnosti u svojoj matičnoj zemlji) smiju iznositi najviše 25 %; ostatak moraju držati odvjetnici iz EGP-a ili Švicarske koji ispunjavaju sve uvjete za obavljanje djelatnosti te samo oni mogu imati odlučujući utjecaj pri odlučivanju u odvjetničkom društvu.

Mjere:

AT: Rechtsanwaltsordnung (Zakon o odvjetnicima) – RAO, RGBl. Br. 96/1868, članci 1. i 21.c.

U BE (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori obvezno je boravište, koje je nužno za pružanje pravnih usluga u području belgijskog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori strani odvjetnik mora biti rezident najmanje šest godina od datuma zahtjeva za registraciju, odnosno u određenim okolnostima tri godine. Mora imati potvrdu koju je izdao belgijski ministar vanjskih poslova u skladu s kojom se nacionalnim pravom ili međunarodnom konvencijom dopušta reciprocitet (uvjet reciprociteta).

Mjere:

BE: Belgijski Pravosudni zakonik (članci 428.–508.); Kraljevski dekret od 24. kolovoza 1970.

U BG (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, uključujući zastupanje pred sudovima, ograničeno je na državljane država članica ili strane državljane koji su kvalificirani odvjetnici i stekli su diplomu na temelju koje mogu obavljati djelatnost u državama članicama. Strani odvjetnici mogu dobiti dopuštenje za rad u svojstvu odvjetnika odlukom Vrhovnog odvjetničkog vijeća i moraju biti upisani u Jedinstveni registar stranih odvjetnika. Strane odvjetnike pri zastupanju pred sudovima mora pratiti bugarski odvjetnik. Za pružanje usluga pravnog posredovanja obvezno je trajno boravište. U BG se puni nacionalni tretman u pogledu osnivanja i upravljanja društvima te u pogledu pružanja usluga može primijeniti samo na društva koja su osnovana u zemljama s kojima su sklopljeni odnosno s kojima će se sklopiti bilateralni sporazumi o zajedničkoj pravnoj pomoći te na državljane tih zemalja.

Mjere:

BG: Zakon o odvjetništvu, Zakon o posredovanju te Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

U CY: za pružanje pravnih usluga, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). Samo odvjetnici upisani u odvjetničku komoru mogu biti partneri, dioničari ili članovi upravnih odbora odvjetničkih društava u CY.

Mjere:

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjen zakonima br. 42 iz 1961., 20 iz 1963., 46 iz 1970., 40 iz 1975., 55 iz 1978., 71 iz 1981., 92 iz 1983., 98 iz 1984., 17 iz 1985., 52 iz 1985., 9 iz 1989., 175 iz 1991., 212 iz 1991., 9(I) iz 1993., 56(I) iz 1993., 83(I) iz 1994., 76(I) iz 1995., 103(I) iz 1996., 79(I) iz 2000., 31(I) iz 2001., 41(I) iz 2002., 180(I) iz 2002., 117(I) iz 2003., 130(I) iz 2003., 199(I) iz 2004., 264(I) iz 2004., 21(I) iz 2005., 65(I) iz 2005., 124(I) iz 2005., 158(I) iz 2005., 175(I) iz 2006., 117(I) iz 2007., 103(I) iz 2008., 109(I) iz 2008., 11(I) iz 2009., 130(I) iz 2009., 4(I) iz 2010., 65(I) iz 2010., 14(I) iz 2011., 144(I) iz 2011., 116(I) iz 2012. i 18(I) iz 2013.

U CZ: Za pružanje pravnih usluga, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište u CZ.

Mjere:

CZ: Zakon br. 85/1996 zb., Zakon o odvjetnicima.

U DE: samo odvjetnici s kvalifikacijom iz EGP-a ili Švicarske mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava. Za stjecanje punopravnog članstva u odvjetničkoj komori obvezna je poslovna prisutnost. Nadležna odvjetnička komora može odobriti izuzeća. Za strane odvjetnike (koji imaju kvalifikacije koje nisu švicarske ni iz države EGP-a) mogu postojati ograničenja u pogledu posjedovanja udjela u odvjetničkom društvu koje pruža pravne usluge u domaćem pravu. Strani odvjetnici mogu pružati pravne usluge u stranom pravnom sustavu ako dokažu stručno znanje, a za pružanje pravnih usluga u DE obvezna je registracija.

Mjere:

DE: § 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; Savezni zakon o odvjetnicima), Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG); čl. 10. Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG)

U DK: na pružanje pravnih usluga pod nazivom „advokat” (odvjetnik) primjenjuju se određeni zahtjevi. Zastupanje pred sudovima uglavnom je rezervirano za odvjetnike koji imaju dansku dozvolu za obavljanje djelatnosti. Udjeli u danskom odvjetničkom društvu moraju biti u posjedu odvjetnika s danskom dozvolom koji aktivno obavljaju odvjetničku djelatnost u odvjetničkom društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri, zaposlenika u društvu ili drugom odvjetničkom društvu registriranom u DK. Nadalje, 90 % udjela u danskom odvjetničkom društvu mora biti u posjedu odvjetnika s danskom dozvolom, odvjetnika koji ispunjavaju sve uvjete za obavljanje djelatnosti u državi članici i koji su registrirani u DK te aktivno obavljaju djelatnost u društvu, njegovu matičnom društvu ili društvu kćeri ili odvjetničkim društvima registriranim u DK.

Mjere:

DK: Lovbekendtgørelse br. 1101 od 22. rujna 2017. (Konsolidirani zakon br. 1101 od 22. rujna 2017. o pravosuđu).

U EE: za pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, sudjelovanje u kaznenim predmetima i zastupanje pred Vrhovnim sudom obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Primjenjuju se zahtjevi nediskriminacije u pogledu pravnog oblika.

Mjere:

EE: Advokatuuriseadus (Zakon o odvjetničkoj komori);

Notariaadiseadus (Zakon o javnim bilježnicima);

Kohtutäituri seadus (Zakon o sudskim izvršiteljima), tsiviilkohtumenetluse seadustik (Zakon o parničnom postupku); Halduskohtumenetluse seadus (Zakon o upravnom sudskom postupku);

Kriminaalmenetluse seadustik (Zakon o kaznenom postupku); i

Väiäirteomenetluse seadustik (Zakon o prekršajnom postupku).

U EL: za pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

Mjere:

EL: Novi Zakon o odvjetnicima br. 4194/2013.

U ES: za pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Nadležna tijela mogu odobriti nacionalna izuzeća.

Mjere:

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, članak 13.1a.

U FR: za punopravno članstvo u odvjetničkoj komori, koje je nužno za pružanje pravnih usluga u području francuskog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište ili poslovni nastan.

Mjere:

FR: Loi du 31 décembre 1971, članak 56.;

Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales; i

Loi 90-1259 du 31 décembre 1990, članak 7.

U FI: za upotrebu stručnog naziva „odvjetnik” (na finskom „asianajaja”) obvezni su boravište u državi članici EGP-a ili Švicarskoj i članstvo u odvjetničkoj komori. Pravne usluge, među ostalim u području finskog domaćeg prava, mogu pružati i osobe koje nisu članovi komore.

Mjere:

FI: Laki asianajajista (Zakon o odvjetnicima) (496/1958), odjeljci 1. i 3.; i

Oikeudenkäymiskaari (Zakon o sudskom postupku) (4/1734).

U HR: za pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EU-a. U postupcima u području međunarodnog prava pred arbitražnim i ad hoc sudovima stranke mogu zastupati strani odvjetnici koji su članovi odvjetničke komore u svojoj matičnoj zemlji.

Mjere:

HR: Zakon o odvjetništvu (NN 9/94, 51/01, 117/08, 75/09 i 18/11).

U HU: za pružanje pravnih usluga u području prava Unije i države članice, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). Strani odvjetnici mogu pružati usluge pravnog savjetovanja u području prava matične zemlje i međunarodnog prava u partnerstvu s mađarskim odvjetnikom ili odvjetničkim društvom.

Mjere:

HU: Zakon XI. iz 1998. o odvjetništvu.

U LT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezni su državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske i boravište (komercijalna prisutnost) te punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Odvjetnici iz trećih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima.

Mjere:

LT: Zakon o odvjetničkoj komori Republike Litve od 18. ožujka 2004. br. IX-2066, kako je zadnje izmijenjen 12. prosinca 2017. Zakonom br. XIII-571.

U LU: za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava LU, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost). Vijeće odvjetnika može, na temelju reciprociteta, odustati od uvjeta u pogledu državljanstva za strane državljane.

Mjere:

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

U LV (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): za pružanje pravnih usluga u području latvijskog domaćeg kaznenog prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske. Odvjetnici iz trećih zemalja smiju djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima o uzajamnoj pravnoj pomoći. Za odvjetnike iz EU-a ili strane odvjetnike postoje posebni zahtjevi. Na primjer, sudjelovanje u sudskim postupcima u kaznenim predmetima dopušteno je samo zajedno s odvjetnikom koji je član Latvijskog kolegija ovlaštenih odvjetnika.

Mjere:

LV Zakon o kaznenom postupku, odjeljak 79., Zakon o odvjetništvu Republike Latvije, odjeljak 4.

U MT: za pružanje pravnih usluga u području malteškog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske te boravište (komercijalna prisutnost).

Mjere:

MT: Zakonik o organizaciji i parničnom postupku (poglavlje 12).

U NL: samo odvjetnici koji imaju nizozemsku dozvolu i registrirani su u nizozemskom registru mogu upotrebljavati naziv „advocate”. Umjesto upotrebe punog naziva „advocate” (neregistrirani) strani odvjetnici obvezni su navesti strukovnu organizaciju u svojoj matičnoj zemlji za potrebe obavljanja djelatnosti u NL.

Mjere:

NL: Advocatenwet (Zakon o odvjetništvu).

U PT (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): za pružanje usluga u području portugalskog domaćeg prava obvezno je boravište (komercijalna prisutnost). Za zastupanje pred sudovima obvezno je punopravno članstvo u odvjetničkoj komori. Stranci koji imaju diplomu bilo kojeg pravnog fakulteta u Portugalu mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori (Ordem dos Advogados) pod istim uvjetima kao i portugalski državljani ako njihova zemlja prema portugalskim državljanima postupa reciprocno.

Ostali stranci koji imaju diplomu prava koju je priznao neki pravni fakultet u PT mogu se registrirati u portugalskoj odvjetničkoj komori uz uvjet da obave potrebno vježbeništvo i polože završnu provjeru te prijemni ispit. Samo odvjetnička društva čiji udjeli pripadaju isključivo odvjetnicima koji su primljeni u portugalsku odvjetničku komoru mogu pružati pravne usluge u PT.

Mjere:

PT: Zakon 15/2005, članci 203. i 194.;

Statut portugalske odvjetničke komore (Estatuto da Ordem dos Advogados) i Uredba sa zakonskom snagom 229/2004, članak 5. i članci od 7. do 9.;

Uredba sa zakonskom snagom 88/2003, članci 77. i 102.;

Statut Profesionalnog udruženja odvjetnika (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), kako je izmijenjen Zakonom 49/2004, Zakonom 14/2006 i Uredbom sa zakonskom snagom br. 226/2008;

Zakon 78/2001, članci 31. i 4.;

Uredba o posredovanju u obiteljskopравnim i radnopravnim predmetima (Pravilnik 282/2010);

Zakon 21/2007 o posredovanju u kaznenim predmetima, članak 12.;

Zakon 32/2004 (kako je izmijenjen Uredbom sa zakonskom snagom 282/2007 i Zakonom 34/2009) o stečajnom upravitelju, članci 3. i 5., među ostalim; i

Uredba sa zakonskom snagom 54/2004, članak 1. (Regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência).

U RO: strani odvjetnik ne smije sudjelovati u iznošenju usmenih ili pismenih zaključaka pred sudovima ili drugim sudbenim tijelima, osim u međunarodnoj arbitraži.

Mjere:

RO: Zakon o odvjetništvu;

Zakon o posredovanju; i

Zakon o javnim bilježnicima i javnobilježničkoj djelatnosti.

U SI (odnosi se i na tretman najpovlaštenije nacije): zastupanje klijenata pred sudom uz plaćanje uvjetovano je komercijalnom prisutnošću u SI. Strani odvjetnik koji ima pravo obavljati pravnu djelatnost u trećoj zemlji može pružati pravne usluge ili obavljati pravnu djelatnost u skladu s uvjetima navedenima u članku 34.a Zakona o odvjetništvu, uz uvjet da je ispunjen uvjet stvarnog reciprociteta. Ispunjenost uvjeta reciprociteta provjerava Ministarstvo pravosuđa.

Mjere:

SI: Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo – ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009) (Zakon o odvetništvu, neslužbeni konsolidirani tekst koji je pripremio slovenski parlament od 21. svibnja 2009.).

U SE: član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen samo kod člana komore ili društva koje obavlja djelatnosti člana komore. Međutim, član komore može biti zaposlen u stranom društvu koje obavlja djelatnosti odvjetnika ako dotično društvo ima domicil u državi članici EU-a ili EGP-a odnosno u Švicarskoj. Ako odbor švedske odvjetničke komore odobri izuzeće, član švedske odvjetničke komore može biti zaposlen i u odvjetničkom društvu izvan EU-a. Članovi Komore koji pružaju pravne usluge u obliku društva ili partnerstva ne mogu imati drugi cilj niti obavljati druge djelatnosti osim pružanja usluga odvjetnika.

Dopuštena je suradnja s drugim odvjetnicima, međutim, za suradnju sa stranim društvima obvezno je odobrenje odbora odvjetničke komore.

Za članstvo u odvjetničkoj komori i pravo na upotrebu naziva „advokat” obvezno je boravište u državi članici EGP-a ili u Švicarskoj. Odbor švedske odvjetničke komore može odobriti izuzeća. Članstvo u Odvjetničkoj komori nije nužno za pružanje usluga u području švedskog domaćeg prava.

Mjere:

SE: Rättegångsbalken (švedski Zakon o sudskom postupku) (1942:740), Kodeks poslovanja švedske Odvjetničke komore donesen 29. kolovoza 2008.

U SK: za pružanje pravnih usluga u području slovačkog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a te boravište (komercijalna prisutnost) u SK. Za odvjetnike koji nisu iz EU-a obavezan je reciprocitet.

Mjere:

SK: Zakon 586/2003 o odvjetništvu, članci 5. i 12.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U PL: strani odvjetnici poslovni nastan mogu uspostaviti samo u obliku javnog trgovačkog društva, komanditnog društva ili komanditno-dioničkog društva.

Mjere:

PL: Zakon od 5. srpnja 2002. o pravnoj pomoći koju strani odvjetnici pružaju u Republici Poljskoj, članak 19.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IE: za pružanje pravnih usluga u području irskog domaćeg prava, uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Mjere:

IE: Zakon o odvjetnicima, 1954.–2011.

U IT: za pružanje pravnih usluga u području domaćeg prava (pravo Unije i države članice), uključujući zastupanje pred sudovima, obvezno je boravište (komercijalna prisutnost).

Mjere:

IT: Kraljevski dekret 1578/1933, članak 17., Zakon o odvjetništvu.

- (b) Patentni zastupnici, zastupnici u području industrijskog vlasništva, odvjetnici za zaštitu intelektualnog vlasništva (CPC 879 (dio), 861, 8613)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG, CY, EE i LT: za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

U DE: samo patentni zastupnici s kvalifikacijom iz Njemačke mogu biti primljeni u odvjetničku komoru i time dobiti pravo na pružanje usluga patentnih zastupnika u DE u području domaćeg prava. Strani patentni zastupnici mogu pružati pravne usluge u stranom pravnom sustavu ako dokažu stručno znanje, a za pružanje pravnih usluga u DE obvezna je registracija. Strani patentni zastupnici (koji nemaju kvalifikaciju iz EGP-a ili Švicarske) ne mogu osnovati odvjetničko društvo s nacionalnim patentnim zastupnicima. Strani patentni zastupnici (izvan EGP-a ili Švicarske) komercijalnu prisutnost mogu imati samo u obliku Patentanwalts-GmbH ili Patentanwalt-AG i mogu steći samo manjinski udio.

U ES i PT: za pružanje usluga zastupnika u području industrijskog vlasništva obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U IE: na temelju poslovnog nastana i u skladu s pravnim oblikom obvezno je da barem jedan direktor, partner ili zaposlenik društva bude registriran u IE kao patentni zastupnik ili odvjetnik za zaštitu intelektualnog vlasništva. Za pružanje usluga na prekograničnoj osnovi obvezni su državljanstvo države članice EGP-a i komercijalna prisutnost u EGP-u, glavno mjesto poslovanja u državi članici EGP-a te kvalifikacije stečene na temelju prava države članice EGP-a.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IE: za osnivanje poslovne jedinice obvezno je da barem jedan direktor, partner ili zaposlenik društva bude registriran u IE kao patentni zastupnik ili odvjetnik za zaštitu intelektualnog vlasništva. Za pružanje usluga na prekograničnoj osnovi obvezni su državljanstvo države članice EGP-a i komercijalna prisutnost u EGP-u, glavno mjesto poslovanja u državi članici EGP-a te kvalifikacije stečene na temelju prava države članice EGP-a.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EE: za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je trajno boravište.

U CY, FI i HU: za pružanje usluga patentnih zastupnika obvezno je boravište u državi članici EGP-a.

U SI: za nositelja registriranih prava ili podnositelja zahtjeva za registrirana prava (patenti, žigovi, zaštita dizajna) obvezno je boravište u SI. U suprotnome za potrebe provođenja postupka, obavješćivanja itd. obavezan je patentni zastupnik ili zastupnik za žigove i dizajn koji je registriran u SI.

Mjere:

BG: članak 4. Pravilnika za zastupnike o intelektualnom vlasništvu.

CY: Zakon o odvjetnicima (poglavlje 2.), kako je izmijenjen zakonima br. 42 iz 1961., 20 iz 1963., 46 iz 1970., 40 iz 1975., 55 iz 1978., 71 iz 1981., 92 iz 1983., 98 iz 1984., 17 iz 1985., 52 iz 1985., 9 iz 1989., 175 iz 1991., 212 iz 1991., 9(I) iz 1993., 56(I) iz 1993., 83(I) iz 1994., 76(I) iz 1995., 103(I) iz 1996., 79(I) iz 2000., 31(I) iz 2001., 41(I) iz 2002., 180(I) iz 2002., 117(I) iz 2003., 130(I) iz 2003., 199(I) iz 2004., 264(I) iz 2004., 21(I) iz 2005., 65(I) iz 2005., 124(I) iz 2005., 158(I) iz 2005., 175(I) iz 2006., 117(I) iz 2007., 103(I) iz 2008., 109(I) iz 2008., 11(I) iz 2009., 130(I) iz 2009., 4(I) iz 2010., 65(I) iz 2010., 14(I) iz 2011., 144(I) iz 2011., 116(I) iz 2012. i 18(I) iz 2013.

DE: § 52e, § 52 f, § 154a i § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO).

EE: Patendivoliniku seadus (Zakon o patentnim zastupnicima) § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, članci od 155. do 157.

FI: Tavaramerkkilaki (Zakon o žigu) (7/1964); Laki auktorisoiduista teollisoikeusasiatietä (Zakon o ovlaštenim odvjetnicima u području industrijskog vlasništva) (22/2014); i

Laki kasvinjalostajanoikeudesta (Zakon o pravima uzgajivača bilja) 1279/2009;
Mallioikeuslaki (Zakon o registriranom dizajnu) 221/1971.

HU: Zakon XXXII. iz 1995. o patentnim zastupnicima.

IE: Trade Marks Act 1996., odjeljci 85. i 86., kako je izmijenjeno;

Trade Marks Rules 1996., pravilo 51., kako je izmijenjeno;

Patent Act 1992., odjeljci 106. i 107., kako je izmijenjeno; i

Register of Patent Agent Rules S.I. 580 iz 2015.

LT: Zakon o žigovima od 10. listopada 2000. br. VIII-1981;

Zakon o dizajnu od 7. studenoga 2002. br. IX-1181;

Zakon o patentima od 18. siječnja 1994. br. I-372, Zakon o pravnoj zaštiti topografija
poluvodičkih proizvoda od 16. lipnja 1998.; i

Uredba o patentnim zastupnicima odobrena Odlukom Vlade Republike Litve od
20. svibnja 1992. br. 362 (kako je zadnji put izmijenjena 8. studenoga 2004., br. 1410).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 15/95, kako je izmijenjena Zakonom 17/2010, Portarijom 1200/2010, člankom 5. i Portarijom 239/2013; i

Zakon 9/2009.

SI: Zakon o industrijski lastnini (Zakon o industrijskom vlasništvu), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečišćeno besedilo in 100/13 (Službeni list Republike Slovenije, br. 51/06 – službeni konsolidirani tekst i 100/13).

- (c) Računovodstvene i knjigovodstvene usluge (CPC 8621 osim revizorskih usluga, 86213, 86219, 86220)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga stranog pružatelja usluga uvjetovano je odlukom ministra gospodarstva, financija i industrije u dogovoru s ministrom vanjskih poslova (CPC 86213, 86219, 86220).

Mjere:

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, Articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 i 42 bis.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih računovođa i knjigovođa koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u (CPC 862).

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4. i

Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I br. 191/2013, članci 7., 11., 28.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IT: boravište ili poslovni domicil obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220).

Mjere:

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

U SI: za pružanje računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga (CPC 86213, 86219, 86220) obvezan je poslovni nastan u EU-u.

Mjere:

SI: Zakon o reviziji (ZRev-2), Službeni list Republike Slovenije br. 65/2008 (kako je zadnje izmijenjen br. 63/13);

Zakon o trgovačkim društvima (ZGD-1), Službeni list Republike Slovenije br. 42/2006 (kako je zadnje izmijenjen br. 15/17); i

Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu, Službeni list Republike Slovenije br. 21/10.

(d) Usluge revizije (CPC 86211 i 86212 osim računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: nadležna tijela države članice mogu priznati jednakovrijednost kvalifikacija revizora koji je državljanin Meksika ili bilo koje treće zemlje kako bi mu odobrila rad u svojstvu ovlaštenog revizora u Europskoj uniji u skladu s načelom reciprociteta (CPC 8621).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U ES: ovlašteni revizori moraju biti državljani države članice. Ova se rezerva ne primjenjuje na reviziju društava s poslovnim nastanom izvan EU-a koja su uvrštena na španjolskom uređenom tržištu.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih revizora koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

U SI: revizorski subjekt iz treće zemlje može biti dioničar ili član slovenskog revizorskog društva pod uvjetom da, u skladu s pravom zemlje u kojoj je revizorski subjekt iz treće zemlje osnovan, slovenska revizorska društva mogu biti dioničari ili članovi revizorskog društva u toj zemlji (zahtjev u pogledu reciprociteta). Stalno boravište u SI obvezno je za barem jednog člana upravnog odbora revizorskog društva osnovanog u SI.

U SK: samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za slovačke državljane ili državljane države članice može biti ovlašteno za obavljanje revizija u SK.

U pogledu samo prekogranične trgovine uslugama – viša uprava i upravni odbori:

U BE: obvezan je poslovni nastan u BE na mjestu gdje će se obavljati profesionalna djelatnost i gdje će se održavati akti, dokumenti i korespondencija povezani s tom djelatnošću te je obvezno da barem jedan službenik ili direktor u toj poslovnoj jedinici bude odobreni revizor.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DK: za pružanje usluga zakonske revizije obvezno je odobrenje Danske kao revizora. Za odobrenje je obvezno boravište u državi članici Europske unije ili državi članici EGP-a.

U FI: najmanje jedan od revizora u finskim društvima s ograničenom odgovornošću i društvima koja su obvezna obavljati revizije mora imati boravište u EGP-u. Revizor mora biti lokalno ovlašteni revizor ili lokalno ovlašteno revizorsko društvo.

U HR: usluge revizije mogu pružati samo pravne osobe s poslovnim nastanom u HR ili fizičke osobe s boravištem u HR.

U IT: fizičke osobe moraju imati boravište da bi mogle pružati revizorske usluge.

U LT: za pružanje revizorskih usluga obvezan je poslovni nastan u EGP-u.

U PL: kako bi moglo pružati revizorske usluge, društvo mora imati poslovni nastan u EU-u.

U SE: revizori gospodarskih zadruga i određenih drugih poduzeća koji nisu certificirani ni odobreni računovođe moraju imati boravište u EGP-u, osim ako im Vlada ili tijelo Vlade koje imenuje Vlada u pojedinom slučaju dopusti drukčije. Usluge zakonske revizije mogu pružati samo revizori odobreni u SE i revizorska društva registrirana u SE. Obvezno je boravište u EGP-u. Nazive „odobreni revizor” i „ovlašteni revizor” smiju upotrebljavati isključivo revizori odobreni ili ovlašteni u SE.

U SI: obvezna je komercijalna prisutnost.

Mjere:

U EU: Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ; i Direktiva 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja.

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima), BGBl. I No. 58/1999, § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BE: Zakon od 22. srpnja 1953. o osnivanju Instituta revizora društava i organizaciji javnog nadzora nad djelatnosti revizora društava, usklađen 30. travnja 2007.

DK: Revisorloven (danski Zakon o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima), Zakon br. 1167 od 9. rujna 2016.

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (novi zakon o reviziji: Zakon 22/2015 o revizorskim uslugama).

FI: Tilintarkastuslaki (Zakon o reviziji) (459/2007); i

sektorski zakoni kojima je propisana upotreba lokalno ovlaštenih revizora.

HR: Zakon o reviziji (NN 146/05, 139/08 i 144/12), članak 3.

IT: Zakonodavni dekret 58/1998, članci 155., 158. i 161.;

Dekret predsjednika Republike 99/1998; i

Zakonodavni dekret 39/2010, članak 2.

LT: Zakon o reviziji od 15. lipnja 1999. br. VIII-1227 (nova verzija od 3. srpnja 2008. br. X-1676).

PL: Zakon od 11. svibnja 2017. o ovlaštenim revizorima, revizorskim društvima i javnom nadzoru – Službeni list iz 2017., točka 1089.

SE: Revisorslagen (Zakon o revizorima) (2001:883); Revisionslag (Zakon o reviziji) (1999:1079); Aktiebolagslagen (Zakon o trgovačkim društvima) (2005:551); Lag om ekonomiska föreningar (Zakon o gospodarskim zadrugama) (1987:667); i

ostali akti kojima se uređuju zahtjevi za angažiranje ovlaštenih revizora.

SI: Zakon o reviziji (ZRev-2), Službeni list Republike Slovenije br. 65/2008 (kako je zadnje izmijenjen br. 63/13); i

Zakon o trgovačkim društvima (ZGD-1), Službeni list Republike Slovenije br. 42/2006 (kako je zadnje izmijenjen br. 15/17).

SK: Zakon 423/2015 o zakonskim revizijama.

- (e) Usluge poreznog savjetovanja (CPC 863, ne uključuje usluge pravnog savjetovanja i pravnog zastupanja u poreznim pitanjima, koje pripadaju u pravne usluge)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: Udjeli u kapitalu i glasačka prava stranih poreznih savjetnika koji ispunjavaju uvjete za obavljanje djelatnosti u skladu s pravom svoje matične zemlje u austrijskom poduzeću ne smiju biti veći od 25 %. Pružatelj usluga mora imati ured ili profesionalno sjedište u EGP-u.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: za porezne savjetnike obvezno je državljanstvo države članice.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: za pružanje usluga poreznog savjetovanja obvezno je boravište u EGP-u ako ih pruža fizička osoba koja se nalazi na državnom području HU.

U IT: obvezno je boravište.

Mjere:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (Zakon o javnim računovođama i revizorima, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BG: Zakon o računovodstvu, Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji, Zakon o porezu na dohodak i Zakon o porezu na dobit.

HU: Zakon XCII. iz 2003. o pravilima oporezivanja; i

Uredba Ministarstva financija br. 26/2008 o licenciranju i registraciji djelatnosti poreznog savjetovanja.

IT: Zakonodavni dekret 139/2005; i Zakon 248/2006.

- (f) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

U pogledu isključivo ulaganja – nacionalni tretman: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Strani stručnjaci moraju imati iskustvo u području građevinarstva od najmanje dvije godine. Za usluge urbanističkog planiranja i krajobrazne arhitekture (CPC 8674) obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U HR: planove ili projekte stranih arhitekata, inženjera ili arhitekata urbanista mora potvrditi ovlaštena fizička ili pravna osoba u HR s obzirom na njihovu usklađenost s hrvatskim zakonodavstvom (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: pružanje arhitektonskih usluga obuhvaća i nadzor nad izvođenjem radova (CPC 8671, 8674). Strani arhitekti koji su ovlašteni u svojim zemljama domaćinima i koji žele povremeno obavljati svoju djelatnost u BE moraju dobiti prethodno odobrenje Vijeća Udruženja u geografskom području u kojem namjeravaju obavljati svoju djelatnost.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: za pružanje arhitektonskih usluga, usluga urbanističkog planiranja, inženjerskih usluga te usluga integriranog inženjerstva (CPC 8671, 8672, 8673, 8674) obvezni su državljanstvo i boravište.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: obvezno je boravište u EGP-u (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U IT: boravište ili poslovni domicil ili poslovna adresa u IT obvezni su za upis u strukovni registar, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U HU: za pružanje sljedećih usluga obvezno je boravište u EGP-u ako ih pruža fizička osoba koja je prisutna na državnom području HU: arhitektonske usluge, inženjerske usluge (primjenjuje se samo na diplomirane vježbenike), usluge integriranog inženjerstva te usluge krajobrazne arhitekture (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

U SK: boravište u EGP-u obvezno je za registraciju u strukovnoj komori, što je potrebno za pružanje arhitektonskih i inženjerskih usluga (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Mjere:

BE: Zakon od 20. veljače 1939. o zaštiti naziva arhitektonske djelatnosti; i

Zakon od 26. lipnja 1963., u skladu s kojim je izrađen Pravilnik Udruženja arhitekata od 16. prosinca 1983. o etičkim standardima koje je utvrdilo Nacionalno vijeće Udruženja arhitekata (odobreno člankom 1. Kraljevskog zakona od 18. travnja 1985., M.B., 8. svibnja 1985.).

BG: Zakon o prostornom razvoju;

Zakon o građevinskoj komori; i

Zakon o Udruženju arhitekata i Udruženju inženjera u području dizajna razvoja projekata.

CY: Zakon 41/1962;

Zakon 224/1990; i

Zakon 29(i) 2001.

CZ: Zakon br. 360/1992 zb. o djelatnosti ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera i tehničara koji rade u području gradnje.

HR: Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji (NN 152/08, 49/11 i 25/13); i

Zakon o prostornom uređenju od 12. prosinca 2013. (011-01/13-01/291).

HU: Zakon LVIII. iz 1996. o strukovnim komorama arhitekata i inženjera.

IT: Kraljevski dekret 2537/1925 o uređenju arhitektonskih i inženjerskih djelatnosti;

Zakon 1395/1923, i Dekret predsjednika Republike (D.P.R.) 328/2001.

SK: Zakon 138/1992 o arhitektima i inženjerima, članci 3., 15., 15.a, 17.a i 18.a.

I-EU-3 – Profesionalne usluge (zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – medicinske (uključujući psihologe) i stomatološke usluge; usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja; veterinarske usluge; maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Medicinske usluge, stomatološke usluge te usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja (CPC 852, 9312, 93191)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: za pružanje medicinskih usluga (uključujući psihologe), stomatoloških usluga te usluga primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja obvezni su ciparsko državljanstvo i boravište.

Mjere:

CY: Zakon o registraciji liječnika (poglavlje 250.);

Zakon o registraciji stomatologa (poglavlje 249.);

Zakon 75(I)/2013 – podijatri;

Zakon 33(I)/2008 – medicinska fizika;

Zakon 34(I)/2006 – radni terapeuti;

Zakon 9(I)/1996 – zubni tehničari;

Zakon 68(I)/1995 – psiholozi;

Zakon 16(I)/1992;

Zakon 23(I)/2011 – radiolozi/radioterapeuti;

Zakon 31(I)/1996 – dijetetičari/nutricionisti;

Zakon 140/1989 – fizioterapeuti; i Zakon 214/1988 – medicinske sestre.

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Na registraciju djelatnosti mogu se uvesti geografska ograničenja koja se jednako primjenjuju na državljane i osobe koje nisu državljani. Mogu se primjenjivati zahtjevi u pogledu poslovnog nastana za medicinske usluge, stomatološke usluge i usluge primalja.

Liječnici (uključujući psihologe, psihoterapeute i stomatologe) moraju se registrirati u regionalnim udruženjima liječnika ili stomatologa u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja (*kassenärztliche* ili *kassenzahnärztliche Vereinigungen*) ako žele liječiti pacijente osigurane na temelju obveznog zdravstvenog osiguranja. Ta registracija može podlijegati količinskim ograničenjima na temelju regionalne raspodjele liječnika. To se ograničenje ne primjenjuje na stomatologe. Registracija je nužna samo za liječnike koji sudjeluju u sustavu javnog zdravstva. Mogu postojati nediskriminirajuća ograničenja u pogledu pravnog oblika poslovnog nastana potrebnog za pružanje tih usluga.

Mogu se primjenjivati uvjeti u pogledu poslovnog nastana.

Usluge telemedicine mogu se pružati samo u kontekstu primarnog liječenja koje uključuje prethodnu fizičku prisutnost liječnika. Broj pružatelja usluga informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) može se ograničiti kako bi se zajamčili interoperabilnost, kompatibilnost i potrebni sigurnosni standardi. To se primjenjuje na nediskriminirajućoj osnovi (CPC 9312, 93191).

Mjere:

DE: Bundesärzteordnung (Savezni zakon o liječnicima);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Zakon o pružanju usluga psihoterapije od 16. srpnja 1998.);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;

§ 7 Absatz 3 Musterberufsordnung fuer Aerzte (njemački Standardni profesionalni kodeks za liječnike);

§ 95, § 99 i dalje SGB-a V (Zakonik o socijalnoj sigurnosti br. V), obvezno zdravstveno osiguranje;

§ 1 Absatz 2 i Absatz 5 Hebammengesetz (Zakonik o primaljama), § 291b SGB V (Zakonik o socijalnoj sigurnosti br. V) o pružateljima usluga e-zdravstva;

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der Fassung od 16. 3. 1995. (GBI. BW od 17. svibnja 1995., odjeljak 314.);

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in Bayern od 6. veljače 2002. (BAY GVBl 2002, str. 42.);

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) od 4. rujna 1978. (Berliner GVBl. str. 1937., rev. str. 1980.);

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG) od 28. travnja 2003.;

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) od 12.5.2005.;

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW) od 9. svibnja 2000.;

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz) od 7. veljače 2003.;

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) od 24. svibnja 1994. (SächsGVBl. str. 935.);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte / Ärztinnen, Zahnärzte / Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten / Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten / -psychotherapeutinnen, Tierärzte / Tierärztinnen und Apotheker / Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG) od 19. studenoga 2007.; i

Thüringer Heilberufegesetz od 29. siječnja 2002. (GVBl 2002, 125).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: za pružanje usluga psihologa obvezno je državljanstvo države članice EU-a, a stranim državljanima obavljanje djelatnosti može se odobriti na temelju reciprociteta (CPC 9312 (dio)).

Mjere:

IT: Zakon 56/1989 o psihološkoj djelatnosti.

(b) Veterinarske usluge (CPC 932)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U AT: samo državljani države članice EGP-a mogu pružati veterinarske usluge. Uvjet u pogledu državljanstva ne primjenjuje se na državljane država koje nisu članice EGP-a ako s konkretnom državom koja nije članica EGP-a postoji sporazum kojim je predviđen nacionalni tretman u pogledu ulaganja i prekogranične trgovine veterinarskim uslugama.

U ES: za obavljanje djelatnosti obvezno je članstvo u profesionalnom udruženju te državljanstvo države članice EU-a, a od te se obveze može odustati na temelju bilateralnog sporazuma o određenoj djelatnosti.

U FR: za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a, no od tog se uvjeta može odustati podložno načelu reciprociteta.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: za pružanje veterinarskih usluga obvezni su državljanstvo i boravište.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EL: za pružanje veterinarskih usluga obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske.

U HU: za članstvo u mađarskoj Veterinarskoj komori, koje je potrebno za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U HR: samo državljani država članica EU-a mogu osnovati veterinarsku praksu u HR.

U PL: da bi fizičke osobe koje su prisutne na državnom području PL pružale veterinarske usluge, moraju imati državljanstvo države članice EU-a. Strane osobe mogu podnijeti zahtjev za dozvolu za obavljanje djelatnosti.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: za pružanje veterinarskih usluga obvezna je fizička prisutnost na državnom području.

U HR: samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti mogu pružati prekogranične veterinarske usluge u HR.

U IT i PT: za pružanje veterinarskih usluga obvezno je boravište.

U SI: samo pravne i fizičke osobe s poslovnim nastanom u državi članici za potrebe obavljanja veterinarske djelatnosti mogu pružati prekogranične veterinarske usluge u SI.

U SK: za pristup strukovnoj komori, koji je nužan za pružanje veterinarskih usluga, obvezno je boravište u EGP-u.

Mjere:

AT: Tierärztegesetz (Zakon o veterinarstvu), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

CY: Zakon 169/1990.

CZ: Zakon br. 166/1999 zb. (Zakon o veterinarstvu), §58-63, 39; i

Zakon br. 381/1991 zb. (o Komori veterinarskih kirurga Češke Republike), stavak 4.

EL: Predsjednička odluka 38/2010; i

Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española. Članci 62. i 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime, članci L241-1; L241-2; L241-2-1.

HR: Zakon o veterinarstvu (NN 41/07 i 55/11), članci 89. i 106.

HU: Zakon CXXVII. iz 2012. o Mađarskoj veterinarskoj komori i o uvjetima pružanja veterinarskih usluga.

IT: Zakonodavni dekret C.P.S. 233/1946, članci od 7. do 9.; i

Dekret predsjednika Republike (DPR) 221/1950, stavak 7.

PL: Zakon od 21. prosinca 1990. o djelatnosti veterinarskih kirurga i komori veterinara.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 368/91 (Statut Udruženja veterinara).

SI: Pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (Pravilnik o priznavanju stručnih klasifikacija veterinarov), Uradni list RS, št. 71/2008, 7/2011, 59/2014 in 21/2016 (Službeni list Republike Slovenije br. 71/2008, 7/2011, 59/2014 i 21/2016); Zakon o uslugama na unutarnjem tržištu, Službeni list Republike Slovenije br. 21/2010.

SK: Zakon 442/2004 o privatnim veterinarima, članak 2.

- (c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U AT: za upravljanje poslovanjem ljekarne obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Zakupoprimci i osobe nadležne za upravljanje ljekarnom moraju imati državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U CY: za pružanje usluga maloprodaje farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostalih usluga koje pružaju farmaceuti obvezno je državljanstvo (CPC 63211).

U DE: državljani drugih zemalja ili osobe koje nisu položile stručni ispit za farmaceuta u Njemačkoj mogu steći samo dozvolu za preuzimanje ljekarne koja postoji unazad tri godine.

U FR: za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Strani farmaceuti mogu dobiti odobrenje za osnivanje ljekarne u okviru utvrđenih godišnjih kvota.

U EL: za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EU-a.

U HU: za upravljanje ljekarnom obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U LV: kako bi počeo samostalno obavljati ljekarničku djelatnost, farmaceut ili pomoćni farmaceut koji je strani državljanin, a školovan je u državi koja nije država članica EU-a ili država članica EGP-a, mora najmanje godinu dana raditi u ljekarni pod nadzorom farmaceuta.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: za strane državljane obvezna je trajna boravišna dozvola (potrebna je fizička prisutnost).

U DE: za stjecanje dozvole za farmaceuta ili za otvaranje ljekarne radi maloprodaje farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda javnosti potrebno je boravište.

Mjere:

AT: Apothekengesetz (Zakon o ljekarništvu), RGeBl. No. 5/1907, kako je izmijenjen, §§ 3, 4, 12;

Arzneimittelgesetz (Zakon o lijekovima), BGBl. Nr. 185/1983, kako je izmijenjen, §§ 57, 59, 59a;

Medizinproduktegesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. br. 657/1996, kako je izmijenjen, članak 99.

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini, članci 146., 161., 195., 222. i 228.

CY: Zakon o farmaceutskim proizvodima i otrovima (poglavlje 254.).

DE: § 2 stavak 2. i § 11a Apothekengesetz (njemački Zakon o ljekarništvu);

§§ 43 stavak 1., 73 stavak 1. br. 1a, Arzneimittelgesetz (njemački Zakon o lijekovima); i

§ 11 Abs. 2 i 3 Medizinproduktegesetz, Verordnung zur Regelung der Abgabe von Medizinprodukten.

EE: Ravimiseadus (Zakon o lijekovima), RT I 2005, 2, 4; § 29 (2); i

Tervishoiuteenuse korraldamise seadus (Zakon o organizaciji zdravstvenih usluga, RT I 2001, 50, 284).

EL: Zakon 5607/1932, kako je izmijenjen zakonima 1963/1991 i 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (Zakon 16/1997 od 25. travnja o uslugama koje se pružaju u ljekarnama), članak 2. i članak 3. stavak 1.; i Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

FR: Code de la santé publique, članci L4221-1, L4221-13, L5125-10;

Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (Zakon 90-1258 o obavljanju slobodnih zanimanja u obliku trgovačkog društva), lois 2011-331 du 28 mars 2011 et 2015-990 du 6 août 2015.

HR: Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12 i 144/12).

HU: Zakon XCVIII. iz 2006. o općim odredbama o pouzdanoj i gospodarski isplativoj opskrbi lijekovima i medicinskim pomagalicama te o distribuciji lijekova.

IT: Zakon 362/1991, članci 1., 4., 7. i 9.;

Zakonodavni dekret CPS 233/1946, članci od 7. do 9.; i

Dekret predsjednika Republike (D.P.R. 221/1950, točke 3. i 7.).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043), Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a041); i

Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

LV: Zakon o ljekarništvu, članak 38.

MT: Uredbe o dozvolama za ljekarne (LN279/07) izdane na temelju Zakona o lijekovima (Cap. 458).

PT: Uredba sa zakonskom snagom 307/2007, članci 9., 14. i 15.; i

Pravilnik 1430/2007.

SI: Zakon o farmaceutskim uslugama (Službeni list Republike Slovenije br. 85/2016); i

Zakon o lijekovima (Službeni list Republike Slovenije br. 17/2014).

SK: Zakon 362/2011 o farmaceutskim proizvodima i medicinskim uređajima, članak 6.; i

Zakon 578/2004 o pružateljima zdravstvene zaštite, medicinskom osoblju i profesionalnoj organizaciji u zdravstvu.

I-EU-4 – Usluge istraživanja i razvoja

Sektor – podsektor: Usluge istraživanja i razvoja

Industrijska klasifikacija: CPC 851, 853

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U EU: za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava EU na razini EU-a isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica i poduzećima iz EU-a koja imaju registrirano sjedište, središnju upravu ili glavni ured u EU-u (CPC 851, 853).

Za usluge istraživanja i razvoja financirane iz javnih izvora za koje sredstva osigurava država članica isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima dotične države članice i poduzećima iz dotične države članice koja imaju sjedište u toj državi članici (CPC 851, 853).

Ovom se rezervom ne dovode u pitanje isključenje javne nabave koje provodi jedna stranka ni subvencije za trgovinu uslugama iz članka 11.2. (Područje primjene) stavka 2. i članka 10.5. (Područje primjene) stavka 2.

Mjere:

EU: svi trenutačni i svi budući okvirni programi EU-a za istraživanje i inovacije, uključujući pravila za sudjelovanje u programu Obzor 2020. i propise koji se odnose na zajedničke tehnološke inicijative, odluke na temelju članka 185. i Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT), te postojeći i budući nacionalni, regionalni ili lokalni programi za istraživanje.

I-EU-5 – Usluge poslovanja nekretninama

Sektor – podsektor: Usluge povezane s nekretninama

Industrijska klasifikacija: CPC 821, 822

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U CY: Za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezni su državljanstvo i boravište.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: da bi mogle dobiti dozvolu potrebnu za pružanje usluga poslovanja nekretninama u Češkoj Republici, za fizičke osobe obvezno je boravište, a za pravne osobe obvezan je poslovni nastan.

U DK: ako usluge poslovanja nekretninama pruža fizička osoba koja se nalazi na državnom području DK, samo ovlašteni posrednici u prometu nekretninama koji su fizičke osobe upisane u registar posrednika u prometu nekretninama koji vodi Dansko tijelo za poslovanje smiju upotrebljavati naziv „real estate agent” (posrednik u prometu nekretninama). U skladu sa zakonom podnositelj zahtjeva mora imati boravište u Danskoj odnosno u EU-u, EGP-u ili Švicarskoj.

Zakon o prodaji nekretnina primjenjuje se samo kad se usluge poslovanja nekretninama pružaju klijentima. Osim toga, Zakon o prodaji nekretnina ne primjenjuje se na zakup nekretnina (CPC 822).

U HR: za pružanje usluga poslovanja nekretninama obvezna je komercijalna prisutnost u EGP-u.

U PT: za fizičke osobe obvezno je boravište u državi članici EGP-a. Za pravne osobe obvezno je osnivanje društva u državi članici EGP-a.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U SI: ako Meksiko slovenskim državljanima i poduzećima dopusti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama, i SI će meksičkim državljanima i poduzećima dopustiti pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama pod istim uvjetima, uz ispunjenje sljedećih zahtjeva: pravo na pružanje usluga posrednika u prometu nekretninama u zemlji podrijetla, podnošenje relevantnog dokumenta o nekažnjavanju i upis u registar posrednika u prometu nekretninama pri nadležnom (slovenskom) ministarstvu.

Mjere:

CY: Zakon o posrednicima u prometu nekretninama 71(1)/2010.

CZ: Zakon o trgovinskim dozvolama.

DK: Lov om formidling af fast ejendom m.v. lov. nr. 526 af 28.05.2014.

HR: Zakon o posredovanju u prometu nekretninama (NN 107/07 i 144/12), članak 2.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 211/2004 (članci 3. i 25.), kako je izmijenjena i ponovno objavljena pod Uredbom sa zakonskom snagom 69/2011.

SI: Zakon o agencijama za promet nekretninama.

I-EU-6 – Poslovne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa bez rukovatelja; usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja; usluge tehničkog ispitivanja i analize; srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja; usluge povezane s poljoprivredom; usluge zaštite; usluge posredovanja u zapošljavanju; usluge pismenog i usmenog prevođenja; ostale poslovne usluge
Industrijska klasifikacija:	ISIC rev. 37, CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 831, 85990 (dio), 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 (dio)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Usluge najma ili zakupa bez rukovatelja (CPC 83103, CPC 831)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U SE: za plovidbu pod švedskom zastavom mora se predložiti dokaz o prevladavajućem švedskom utjecaju na poslovanje u slučaju stranih vlasničkih udjela u brodu. Prevladavajući švedski utjecaj znači da se brodom upravlja iz SE. Stranim brodovima može se dodijeliti izuzeće od tog pravila ako su dani u najam ili zakup švedskim pravnim osobama na temelju ugovora o zakupu bez posade. Za dobivanje izuzeća ugovor o zakupu bez posade mora se dostaviti Švedskoj upravi za pomorstvo te se mora dokazati da zakupnik preuzima svu odgovornost za upravljanje iznajmljenim ili zakupljenim brodom te za njegovu posadu. Ugovor mora vrijediti najmanje godinu dana do dvije godine (CPC 83103).

Mjere:

SE: Sjölagen (Zakon o pomorstvu) (1994:1009), poglavlje 1., članak 1.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: iznajmljivači ili davatelji u zakup (leasing) automobila i određenih terenskih vozila (terrängmotorfordon) bez vozača, koji se iznajmljuju ili daju u zakup za vrijeme razdoblja kraćeg od jedne godine, obvezni su imenovati osobu koja je odgovorna za osiguravanje, među ostalim, toga da se poslovanje odvija u skladu s važećim pravilima i propisima te da se poštuju pravila o sigurnosti prometa na cestama. Odgovorna osoba mora imati boravište u SE (CPC 831).

Mjere:

SE: Lag (1998: 424) om biluthyrning (Zakon o najmu i zakupu automobila).

(b) Usluge najma ili zakupa i ostale poslovne usluge povezane sa zračnim prometom

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU: za najam ili zakup zrakoplova bez posade (dry lease) na zrakoplove koje upotrebljavaju zračni prijevoznici iz EU-a primjenjuju se mjerodavni zahtjevi za registraciju zrakoplova. Na ugovor o zakupu zrakoplova bez posade u kojem je jedna od stranaka zračni prijevoznik iz EU-a primjenjuju se zahtjevi iz prava EU-a ili nacionalnog prava u području sigurnosti zračnog prijevoza, primjerice zahtjev za prethodno odobrenje i drugi uvjeti koji se primjenjuju na upotrebu registriranih zrakoplova iz trećih zemalja. Za registraciju zrakoplova može se zahtijevati da bude u vlasništvu fizičkih osoba koje ispunjavaju posebne uvjete u pogledu državljanstva ili poduzeća koja ispunjavaju posebne uvjete u pogledu vlasništva kapitala i kontrole (CPC 83104).

U pogledu usluga računalnog sustava rezervacija (u nastavku „CRS”), ako pružatelji usluga CRS-a koji posluju izvan EU-a zračnim prijevoznicima iz EU-a ne dodijele jednak (nediskriminirajući) pristup kao u EU-u ili ako zračni prijevoznici izvan EU-a pružateljima usluga CRS-a iz EU-a ne dodijele jednak pristup kao u EU-u, mogu se poduzeti mjere kako bi pružatelji usluga CRS-a koji posluju u EU-u osigurali jednak pristup zračnim prijevoznicima izvan EU-a odnosno kako bi zračni prijevoznici iz EU-a osigurali jednak pristup pružateljima usluga CRS-a izvan EU-a.

Mjere:

U EU: Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (preinaka); Uredba (EZ) br. 80/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2299/89.

(c) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)

U pogledu ulaganja – pristup tržištu, nacionalni tretman: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – pristup tržištu, nacionalni tretman:

U FR: za biologe obvezno je državljanstvo države članice EGP-a.

U CY: za pružanje usluga kemičara i biologa obvezno je državljanstvo države članice.

U pogledu ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: za biologe, kemijske analitičare, agronome i „periti agrari” obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljeni treće zemlje mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: za prekogranično pružanje usluge tehničkog ispitivanja i analize obvezni su poslovni nastan u BG u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima i upis u trgovački registar.

Za periodičnu provjeru dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu osoba mora biti registrirana u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili Zakonom o neprofitnim pravnim osobama, ili mora biti registrirana u drugoj državi članici EU-a ili zemlji EGP-a.

Mjere:

BG: Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode;

Zakon o mjeriteljstvu;

Zakon o nacionalnoj akreditaciji tijela za procjenu usklađenosti;

Zakon o čistom zraku; i

Zakon o vodama, Pravilnik N-32 o periodičnoj provjeri dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu.

CY: Zakon o registraciji kemičara iz 1988. (Zakon 157/1988), kako je izmijenjen zakonima br. 24(I) iz 1992. i 20(I) iz 2004., Zakon 157/1988.

FR: članci od L 6213-1 do 6213-6 du Code de la Santé Publique.

IT: Biolozi, kemijski analitičari: Zakon 396/1967 o djelatnosti biologa;

Kraljevski dekret 842/1928 o djelatnosti kemijskih analitičara.

- (c) Usluge povezane sa savjetovanjem u pogledu upravljanja – usluge arbitraže i mirenja (CPC 86602)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HU: za obavljanje usluga posredovanja (kao što su arbitraža i mirenje) obvezno je odobrenje ministra nadležnog za pravosudni sustav koje se dodjeljuje upisom u registar, a može se dati samo pravnim ili fizičkim osobama koje imaju poslovni nastan ili boravište u HU.

Mjere:

HU: Zakon LV. iz 2002. o posredovanju.

(d) Srodne usluge znanstvenog i tehničkog savjetovanja (CPC 8675)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: boravište ili domicil u IT obvezni su za upis u registar geologa, što je potrebno za obavljanje djelatnosti geodeta ili geologa u svrhu pružanja usluga povezanih s istraživanjem rudnika te upravljanjem njima itd. Iako je obvezno državljanstvo države članice, strani državljani mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U BG: poslovni nastan i državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske obvezni su za fizičke osobe koje, pri proučavanju pomicanja zemljine kore, obavljaju djelatnosti u područjima geodezije, katastarske izmjere i kartografije.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Za pružanje relevantnih usluga obvezno je državljanstvo.

U FR: za strane ulagatelje obvezno je posebno odobrenje za usluge istraživanja i ispitivanja.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U HR: osnovne geološke, geodetske i rudarske konzultantske usluge te povezane konzultantske usluge u području okoliša na državnom području HR mogu se pružati samo zajedno s domaćim pravnim osobama ili preko njih.

Mjere:

BG: Zakon o katastru i registru imovine, Zakon o geodeziji i kartografiji.

CY: Zakon 224/1990.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008.

HR: Pravilnik o zahtjevima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (NN 57/10), članci od 32. do 35.

IT: Geoloji: Zakon 112/1963, članci 2. i 5.; D.P.R. 1403/1965, članak 1.

(e) Usluge tehničkog ispitivanja i analize (CPC 8676)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U IT: za biologe i kemijske analitičare obvezno je boravište i upis u strukovni registar.

U BG: za prekogranično pružanje usluge tehničkog ispitivanja i analize obvezni su poslovni nastan u BG u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima i upis u trgovački registar. Za periodičnu provjeru dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu osoba mora biti registrirana u skladu s bugarskim Zakonom o trgovačkim društvima ili Zakonom o neprofitnim pravnim osobama, ili mora biti registrirana u drugoj državi članici EU-a ili zemlji EGP-a.

U PT: djelatnost kemijskih analitičara rezervirana je za fizičke osobe.

Mjere:

BG: Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode; Zakon o mjeriteljstvu;

Zakon o nacionalnoj akreditaciji tijela za procjenu usklađenosti;

Zakon o čistom zraku; i

Zakon o vodama, Pravilnik N-32 o periodičnoj provjeri dokaza tehničkog stanja vozila u cestovnom prijevozu.

IT: Zakon 3/1976 o djelatnosti agronoma („Periti agrari”); Zakon 434/1968, kako je izmijenjen Zakonom 54/1991.

PT: Uredba sa zakonskom snagom 119/92;

Zakon 47/2011; i

Uredba sa zakonskom snagom 183/98.

(f) Usluge posredovanja u zapošljavanju (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Flamanska regija, Valonska regija, Njemačka zajednica: trgovačko društvo s glavnim uredom izvan EGP-a mora dokazati da pruža usluge posredovanja u zapošljavanju u svojoj zemlji podrijetla (CPC 87202).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U DE: za dobivanje dozvole za rad agencije za privremeno zapošljavanje (u skladu s člankom 3. stavcima od 3. do 5. relevantnog zakona (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz)) obvezno je državljanstvo države članice EU-a ili komercijalna prisutnost u EU-u. Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nemaju boravište u EU-u ili EGP-u za određene djelatnosti, kao što su djelatnosti u sektoru zdravstva i skrbi (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Mjere:

BE: Flamanska regija: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Valonska regija: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Dekret od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 7.; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Odluka Vlade Valonije od 10. prosinca 2009. o provedbi Dekreta od 3. travnja 2009. o registraciji agencija za posredovanje u zapošljavanju), članak 4.

Njemačka zajednica: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, članak 6.

DE: § 1 i 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz –AÜG § 292 SGB III§ članak 38. Beschäftigungsverordnung.

(g) Sigurnosne usluge (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U PT: za specijalizirano osoblje obvezno je državljanstvo.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U IT: za pribavljanje potrebnog odobrenja za pružanje zaštitarskih usluga i prijevoz vrijedne imovine obvezno je državljanstvo države članice i boravište.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost i tretman najpovlaštenije nacije:

U DK: obvezno je boravište za pojedince koji podnose zahtjev za dozvolu za obavljanje sigurnosnih usluga te za direktore i većinu članova upravnog odbora pravnog subjekta koji podnosi zahtjev za dozvolu za obavljanje sigurnosnih usluga. Međutim, boravište nije obvezno ako tako nije navedeno u međunarodnim sporazumima ili nalogima koje je izdalo Ministarstvo pravosuđa.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EE: za pružanje sigurnosnih usluga i zaštitarskih usluga obvezno je boravište.

Mjere:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 No. 112 om vagtvirksomhed.

EE: Turvaseadus (Zakon o sigurnosti) § 21, § 43.

IT: Zakon o javnoj sigurnosti (TULPS) 773/1931, članci od 133. do 141.; i

Kraljevski dekret 635/1940, članak 257.

PT: Zakon 34/2013; i

Pravilnik 273/2013.

(h) Usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja (CPC 87901, 87902)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U PT: za pružanje usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja obvezno je državljanstvo države članice (CPC 87901, 87902).

Mjere:

PT: Zakon 49/2004.

(i) Usluge usmenog i pismenog prevođenja (CPC 87905)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: obvezno je državljanstvo.

U EE: sudski tumač mora biti državljanin države članice.

U HR: ovlašteni prevoditelji moraju imati državljanstvo države članice EGP-a.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: za pružanje usluga službenog usmenog i pismenog prevođenja obvezno je trajno boravište.

U FI: za ovlaštene prevoditelje obvezno je boravište u državi članici EGP-a.

Mjere:

BG: Uredba o legalizaciji, ovjeri i prijevodu dokumenata, članak 18.

CY: Zakon o osnivanju, registraciji i reguliranju djelatnosti pružanja usluga ovjerenih prevoditelja u Republici Cipru.

EE: Vandetõlgi seadus § 2 (3), § 16 (Zakon o sudskim tumačima).

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjistä (Zakon o ovlaštenim prevoditeljima) (1231/2007),
odjeljak 2(1).

HR: Pravilnik o stalnim sudskim tumačima (NN 88/2008), članak 2.

(j) Ostale poslovne usluge (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 893 (dio), 85990 (dio))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U CY: za pružanje frizerskih usluga, kozmetičkih tretmana, manikure i pedikure te ostalih
usluga u industriji ljepote obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 28(i)/2003;

Zakon 40(i)/1993;

Zakon 40(i)/1993; i

Zakon 182(i) 2013.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ: za stjecanje dozvole za provođenje dobrovoljnih javnih dražbi društvo mora biti osnovano u CZ i fizička osoba mora imati boravišnu dozvolu (CPC 612 (dio), 621 (dio), 625 (dio), 85990 (dio)).

U NL: za pružanje usluga žigosanja obvezna je komercijalna prisutnost u NL (CPC 893 (dio)).

Mjere:

CZ: Zakon br. 455/1991 zb.;

Zakon o dozvolama za obavljanje djelatnosti; i

Zakon br. 26/2000 zb. o javnim dražbama.

NL: Waarborgwet iz 1986.

I-EU-7 – Građevinske usluge

Sektor – podsektor: Građevinske usluge – građevinske i povezane inženjerske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 51

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: Zahtjev u pogledu državljanstva.

Mjera:

Zakon o registraciji i kontroli izvođača građevinskih i tehničkih radova iz 2001. (29 (I) / 2001), članci 15. i 52.

I-EU-8 – Usluge distribucije

Sektor – podsektor: Usluge distribucije – općenito, distribucija duhana i alkoholnih pića

Industrijska klasifikacija: CPC 3546, 621 (dio), 6222, 631, 632 (dio)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

(a) Distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251, 8929)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CY: za usluge distribucije koje pružaju farmaceutski zastupnici (CPC 62117) obvezno je državljanstvo.

Mjere:

CY: Zakon 74(i) 202.

(b) Distribucija duhana (CPC 6222 (dio), 62228, 6310 (dio), 63108)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT: prednost se daje državljanima država članica EGP-a (CPC 63108).

U FR: za prodavače duhana (buraliste) (CPC 6222 (dio), 6310 (dio)) obvezno je državljanstvo.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U ES: za poslovni nastan obvezno je državljanstvo države članice (CPC 63108).

Mjere:

AT: Zakon o monopolu u sektoru duhanskih proizvoda iz 1996., § 5 i § 27.

ES: Zakon 14/2013 od 27. rujna 2014.

FR: Code général des impôts, članak 568. i članci od 276. do 279. Priloga 2.

(c) Ostale usluge distribucije (CPC 3546)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U LT: za distribuciju pirotehničkih sredstava obvezna je dozvola. Dozvola se može izdati samo pravnim osobama s poslovnim nastanom u EU-u (CPC 3546).

Mjere:

LT: Zakon o nadzoru prometa pirotehničkim sredstvima za civilnu upotrebu (23. ožujka 2004. br. IX-2074).

I-EU-9 – Obrazovne usluge

Sektor – podsektor:	Usluge obrazovanja (privatno financirane)
Industrijska klasifikacija:	CPC 921, 922, 923, 924
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: za poučavanje u privatno financiranoj obrazovnoj ustanovi obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, CPC 922, CPC 923). Međutim, državljani Meksika mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela za poučavanje u ustanovama osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja. Državljan Meksika mogu dobiti odobrenje relevantnih nadležnih tijela i za osnivanje i vođenje ustanova osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja ili upravljanje njima. To se odobrenje dodjeljuje na diskrecijskoj osnovi.

U MT: pružatelji usluga koji žele pružati usluge privatno financiranog visokog obrazovanja ili obrazovanja odraslih moraju pribaviti dozvolu Ministarstva obrazovanja i zapošljavanja. Odluka o izdavanju dozvole može biti diskrecijska (CPC 923, CPC 924).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U BG: bugarski vrtići i škole sa stranim udjelom u vlasništvu mogu se osnovati na temelju međunarodnih sporazuma u kojima je BG jedna od stranaka. Strane više škole ne mogu osnovati društva kćeri na državnom području BG. Strane više škole u BG mogu otvoriti fakultete, odjele, institute i više škole samo u okviru bugarskih visokih škola i u suradnji s njima (CPC 921, CPC 922).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U EL: za vlasnike i većinu članova upravnog odbora u privatno financiranim osnovnim i srednjim školama te za nastavnike u privatno financiranim osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama obvezno je državljanstvo države članice (CPC 921, CPC 922). Sveučilišno obrazovanje pružaju isključivo ustanove koje su potpuno samostalne javnopravne osobe. Međutim, u skladu sa Zakonom 3696/2008 fizičke osobe s boravištem ili pravne osobe sa sjedištem u EU-u mogu osnovati privatno financirane ustanove višeg i visokog obrazovanja koje dodjeljuju potvrde koje se ne smatraju jednakovrijednima sveučilišnim stupnjevima (CPC 923).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U CZ i SK: za podnošenje zahtjeva za državno odobrenje za rad privatno financirane visokoškolske ustanove obvezan je poslovni nastan u državi članici. Ova se rezerva ne primjenjuje na usluge poslijesrednjoškolskog tehničkog i strukovnog obrazovanja (CPC 92310).

Mjere:

BG: Zakon o predškolskom i školskom obrazovanju (Dodatne odredbe, stavak 4.); i

Zakon o visokom obrazovanju (Dodatne odredbe, stavak 4.).

CZ: Zakon br. 111/1998 zb. (Zakon o visokom obrazovanju), § 39; i

Zakon br. 561/2004 zb., o predškolskom, osnovnoškolskom, srednjoškolskom, visokom stručnom i drugom obrazovanju (Zakon o obrazovanju).

EL: Zakoni 682/1977, 284/1968 i 2545/1940, Predsjednička odluka 211/1994, kako je izmijenjena Predsjedničkom odlukom 394/1997, Ustav Helenske Republike, članak 16. stavak 5. te Zakon 3549/2007.

FR: Code de l'éducation, članci L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8 i članci od L 731-1 do 8.

MT: Pravna obavijest 296 iz 2012.

SK: Zakon br. 131 od 21. veljače 2002. o sveučilištima.

I-EU-10 – Usluge u području okoliša

Sektor – podsektor: Okolišne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 940

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost

Poglavlje: Prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SE: samo subjekti koji su osnovani u SE ili imaju glavni ured u SE mogu dobiti odobrenje za pružanje usluga kontrole ispušnih plinova (CPC 9404).

U SK: za preradu i recikliranje korištenih baterija i akumulatora, otpadnih ulja, rabljenih automobila i otpada iz električne i elektroničke opreme obvezno je osnovati društvo u državi članici Europske unije ili državi članici Europskog gospodarskog prostora (EGP) (uvjet u pogledu boravišta) (CPC 9402 (dio)).

Mjere:

SE: Zakon o vozilima (2002:574).

SK: Zakon 79/2015 o otpadu.

I-EU-11 – Zdravstvene i socijalne usluge

Sektor – podsektor: Zdravstvene i socijalne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 931, 933

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganje

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: ulagateljima iz EU-a na raspolaganju su i drugi pravni oblici, a strani ulagatelji imaju pristup samo pravnim oblicima SEL (*société d'exercice libéral*) i SCP (*société civile professionnelle*). Za medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja obvezno je francusko državljanstvo. Međutim, pristup stranaca moguć je u okviru godišnje utvrđenih kvota. Medicinske i stomatološke usluge te usluge primalja i medicinskih sestara moguće je pružati samo preko SARL-a (*anonyme, à responsabilité limitée*) ili SCP-a (*en commandite par actions*). Za bolničke usluge i usluge hitne pomoći, usluge zdravstvenih ustanova za stanovanje (osim bolničkih usluga) te socijalne usluge potrebno je odobrenje za izvršavanje upravljačkih funkcija. U postupku izdavanja odobrenja uzima se u obzir raspoloživost lokalnih direktora.

Mjere:

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP); Code de la santé publique, članci L6122-1 i L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010).

I-EU-12 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Sektor – podsektor:	Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima – hoteli, restorani te priprema i dostava hrane i pića (catering); usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) (uključujući vođitelje putovanja); usluge turističkih vodiča
Industrijska klasifikacija:	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Broj stranih rukovoditelja ne smije biti veći od broja rukovoditelja koji su bugarski državljani, ako je javni (državni ili općinski) udio u vlasničkom kapitalu bugarskog trgovačkog društva veći od 50 %. Turistički vodiči moraju imati državljanstvo države članice EGP-a (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

U CY: za pružanje usluga turističkih vodiča, putničkih agencija i turoperatora obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7471, 7472).

U EL: državljani trećih zemalja moraju steći diplomu škole za turističke vodiče pri grčkom Ministarstvu turizma kako bi imali pravo na obavljanje djelatnosti. Odstupajući od prethodno navedenih odredbi, obavljanje djelatnosti iznimno se može privremeno odobriti građanima trećih zemalja u slučaju potvrđenog nepostojanja turističkog vodiča za određeni jezik.

U ES (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): za pružanje usluga turističkog vodiča obvezno je državljanstvo države članice (CPC 7472).

U HR: za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u kućanstvima i na ruralnim imanjima obvezno je državljanstvo države članice EGP-a (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

U HU: za prekogranično pružanje usluga putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) te usluga turističkih vodiča potrebna je dozvola. Dozvole su ograničene na državljane država članica EGP-a i pravne osobe sa sjedištem u državama članicama EGP-a (CPC 7471, 7472).

U IT (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): turistički vodiči iz zemalja izvan EU-a trebaju pribaviti posebnu dozvolu pokrajine kako bi mogli obavljati usluge profesionalnog turističkog vodiča. Turistički vodiči iz država članica mogu slobodno obavljati djelatnost i nije im potrebna ta dozvola. Dozvola se izdaje turističkim vodičima koji dokažu da posjeduju odgovarajuću stručnost i znanje (CPC 7472).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BG: usluge putničkih agencija i organizatora grupnih putovanja (turoperatora) mogu pružati osobe sa sjedištem u državi članici EU-a ili EGP-a. Za pružanje usluga turističkog vodiča, uključujući djelatnosti kao što su planinarski vodiči ili učitelji skijanja, obvezno je državljanstvo i boravište u EGP-u ili Švicarskoj Konfederaciji (CPC 7471, 7472).

Mjere:

BG: Zakon o turizmu, članci 61., 113. i 146.

CY: Zakon o turističkim uredima, putničkim agencijama i turističkim vodičima od 1995. do 2004. (N.41(I)/1995-2004).

EL: Predsjednička odluka 38/2010, Ministarska odluka 165261/IA/2010 (Službeni list 2157/B), članak 50. zakona 4403/2016.

ES: Andalucía: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantabrija: Decreto 51/2001, de 24 de julio, Article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Cataluña: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, članak 88.;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Ekstremaura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicija: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Islas Baleares: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, članak 5.;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja; Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto, Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra;

Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias; i

Regija Murcia 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior (los guías podrían ser extranjeros si tienen homologación de las titulaciones requeridas).

HR: Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 i 50/12); i

Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07 i 88/10).

HU: Zakon CLXIV. iz 2005. o trgovini; i

Uredba vlade br. 213/1996 (XII.23.) o organizaciji putovanja i djelatnostima putničkih agencija.

IT: Zakon 135/2001, članci 6. i 7.5., Zakon 40/2007 (DL 7/2007).

I-EU-13 – Rekreativske, kulturne i sportske usluge

Sektor – podsektor: Rekreativske usluge – ostale sportske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 96419 (dio)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

Ostale sportske usluge (CPC 96419)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT (primjenjuje se na regionalnu razinu vlasti): poslovanje škola skijanja i usluge planinarskih vodiča uređeni su zakonima saveznih pokrajina (Bundesländer). Za pružanje tih usluga može biti obvezno državljanstvo države članice EGP-a. Može biti obvezno da poduzeća imenuju glavnog direktora koji je državljanin države članice EGP-a.

U CY: za otvaranje plesne škole i za obavljanje djelatnosti tjelesnog odgoja obvezno je državljanstvo.

Mjere:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. br. 53/97;

Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. No. br. 25/98;

NÖ- Sportgesetz, LGBL. br. 5710, OÖ- Sportgesetz, LGBL. No. br. 93/1997;

Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. No. br. 83/89;

Salzburger Bergführergesetz, LGBL. No. br. 76/81;

Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. No. br. 58/97;

Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. No. br. 53/76;

Tiroler Schischulgesetz. LGBL. No. br. 15/95;

Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. No. br. 7/98;

Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. No. 55/02 §4 (2)a;

Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. No. br. 54/02; i

Beč: Wien: br. 37/02.

CY: Zakon 65(i)/1997; Zakon 17(i) /1995.

I-EU-14 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

Sektor – podsektor:	Usluge prijevoza – ribolov i vodni prijevoz – sve druge komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom; vodni prijevoz i pomoćne usluge u vodnom prijevozu; željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu; cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu; pomoćne usluge u zračnom prijevozu; pružanje usluga kombiniranog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	ISIC 0501, 0502; CPC 5122, 5133, 5223, 711, 712, 72, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 83104, 86751, 86754, 8730, 882
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

Pomorski prijevoz i pomoćne usluge u pomorskom prijevozu. Sve komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom (ISIC 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, 742 (dio), 745, 74540, 74520, 74590, 882)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: prijevoz i sve djelatnosti koje se odnose na vodogradnju i podvodne tehničke radove, ispitivanje i crpljenje minerala i drugih anorganskih resursa, peljarenje, skladištenje, prihvrat otpada, mješavina vode i ulja te druge slične djelatnosti, a koji se obavljaju plovilima u unutarnjim vodama i teritorijalnome moru BG, mogu obavljati samo plovila koja plovo pod bugarskom zastavom ili plovila koja plovo pod zastavom druge države članice.

Za popratne usluge obvezno je državljanstvo. Kapetan i glavni inženjer plovila obvezno moraju biti državljani države članice EU-a, EGP-a ili Švicarske Konfederacije. Na najmanje 25 % radnih mjesta na upravnoj i operativnoj razini te na najmanje 25 % radnih mjesta na razini primanja naredbi moraju biti zaposleni državljani BG. Pravo obavljanja popratnih usluga u javnom prijevozu koji se odvija u bugarskim lukama i lukama od regionalnog značaja dodjeljuje se ugovorom s vlasnikom luke (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Mjere:

BG: Zakonik o trgovačkoj mornarici;

Zakon o morskim vodama, unutarnjim plovnim putovima i lukama Republike Bugarske;

Pravilnik o uvjetima i redoslijedu odabira bugarskih prijevoznika putnika i tereta u skladu s međunarodnim ugovorima; i Pravilnik br. 3 o servisiranju plovila bez posade.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U DK: pružatelji usluga peljarenja te usluge mogu obavljati u DK samo ako imaju domicil u državi EU-a ili EGP-a te su ih danska tijela registrirala i odobrila u skladu s danskim Zakonom o peljarenju (74520).

Mjere:

DK: Danski Zakon o peljarenju, članak 18.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): plovilo koje ne pripada državljaninu države članice može se upotrebljavati na njemačkim saveznim vodnim putovima za aktivnosti osim prijevoza i pomoćnih usluga samo nakon dobivanja posebnog odobrenja. Izuzeća za plovila iz zemalja izvan EU-a mogu se odobriti samo ako nisu dostupna plovila iz EU-a, ako su plovila iz EU-a dostupna pod vrlo nepovoljnim uvjetima ili na temelju reciprociteta. Izuzeća za plovila pod meksičkom zastavom mogu se odobriti na temelju reciprociteta (§ 2 stavak 3. Verordnung über die Küstenschiffahrt). Sve djelatnosti obuhvaćene područjem primjene zakona o pilotiranju uređene su te je akreditacija ograničena na državljane država članica EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

Za najam ili zakup plovila duge plovidbe s rukovateljima ili bez njih te za najam ili zakup plovila unutarnje plovidbe bez rukovatelja, sklapanje ugovora za prijevoz tereta brodovima pod stranom zastavom ili zakup takvih plovila može se ograničiti, ovisno o raspoloživosti brodova koji plove pod njemačkom zastavom ili zastavom druge države članice.

Poslovi između rezidenata i nerezidenata unutar gospodarskog područja mogu biti ograničeni (vodni prijevoz, popratne usluge za vodni prijevoz, najam brodova, zakup brodova bez rukovatelja (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)) ako se odnose na sljedeće:

- i. najam plovila za plovidbu unutarnjim plovnim putovima koja nisu registrirana u gospodarskom području;

- ii. prijevoz tereta tim plovilima za plovidbu unutarnjim plovnim putovima; ili
- iii. usluge tegljenja tim plovilima za plovidbu unutarnjim plovnim putovima.

Mjere:

DE: §§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (Zakon o pravu na zastavu);

§ 2 Verordnung über die Küstenschifffahrt vom 05.07. 2002;

§§ 1, 2 Binnenschifffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufgG);

Verordnung über Befähigungszeugnisse in der Binnenschifffahrt (Binnenschifferferentverordnung – BinSchPatentV);

§ 9 Abs.2 No. 1 Seelotsgesetz od 8. prosinca 2010. (BGBl. I S. 1864);

§ 1 No. 9, 10, 11 i 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG); i

See-Eigensicherungsverordnung od 19. rujna 2005. (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407).

U FI: popratne usluge u pomorskom prijevozu koje se pružaju u finskome moru ograničene su na flote koje plove pod zastavom Finske, EU-a ili Norveške (CPC 745).

Mjere:

FI: Merilaki (Zakon o pomorstvu) (674/1994); i

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (Zakon o pravu na obavljanje trgovine) (122/1919),
odjeljak 4.

Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu (CPC 711, 743)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: samo državljani države članice mogu pružati usluge željezničkog prijevoza ili popratne usluge u željezničkom prijevozu u BG. Ministar prometa željezničkim prijevoznicima koji su registrirani kao trgovci izdaje dozvolu za obavljanje željezničkog prijevoza putnika ili tereta (CPC 711, 743).

Mjere:

BG: Zakon o željezničkom prijevozu, članci 37. i 48.

Cestovni prijevoz i pomoćne usluge u cestovnom prijevozu (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT: za prijevoz putnika i tereta isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedište u EU-u (CPC 712).

Mjere:

AT: Güterbeförderungsgesetz (Zakon o prijevozu robe), BGBl. br. 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (Zakon o povremenom prijevozu), BGBl. Nr. 112/1996; § 6; i

Kraftfahrliniengesetz (Zakon o redovnom prijevozu), BGBl. I Nr. 203/1999, kako je izmijenjen, §§ 7 i 8.

U CZ: Za pružanje usluga cestovnog prijevoza obvezno je osnivanje u CZ (ne podružnice).

Mjere:

CZ: Zakon br. 111/1994 zb. o željezničkom prijevozu.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EL: cestovni prijevoznici tereta trebaju grčku dozvolu za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza tereta. Dozvole se dodjeljuju u skladu s nediskriminirajućim uvjetima, uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

EL: dozvole za cestovne prijevoznike tereta: grčki Zakon 3887/2010 (Službeni list A' 174), kako je izmijenjen člankom 5. Zakona 4038/2012 (Službeni list A' 14) – uredbe EZ-a br. 1071/09 i 1072/09.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U SE: Za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika potrebna je švedska dozvola. Kriteriji za dobivanje dozvole za upravljanje taksijem uključuju da je trgovačko društvo imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza (vrijedi de facto uvjet u pogledu boravišta – vidjeti švedsku rezervu u pogledu vrsta poslovnog nastana).

Kriteriji za dobivanje dozvole za ostale cestovne prijevoznike znače da trgovačko društvo mora imati poslovni nastan u EU-u, poslovni nastan u SE i da je imenovalo fizičku osobu u svojstvu upravitelja prijevoza koja mora imati boravište u EU-u.

Prijevoznici u cestovnom prijevozu tereta i putnika u inozemstvu moraju dobiti dozvolu za te djelatnosti od nadležnog tijela u zemlji u kojoj imaju poslovni nastan. Dodatni zahtjevi za prekograničnu trgovinu mogu se urediti bilateralnim sporazumima o cestovnom prijevozu. Za vozila na koja se ne primjenjuju takvi bilateralni sporazumi potrebna je i dozvola Švedske agencije za promet (CPC 712).

Mjere:

SE: Yrkestrafiklag (2012:210) (Zakon o profesionalnim vozačima);

Lag om vägtrafikregister (2001:558) (Zakon o registru cestovnih vozila);

Yrkestrafikförordning (2012:237) (Vladina uredba o profesionalnim vozačima);

Taxitrafiklag (2012:211) (Zakon o taksijima); i

Taxitrafikförordning (2012:238) (Vladina uredba o taksijima).

Pomoćne usluge u zračnom prijevozu (CPC 7461, 7469, 83104)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u: Za zemaljske usluge može biti obvezan poslovni nastan na području EU-a. Razina otvorenosti zemaljskih usluga ovisi o veličini zračne luke. Broj dobavljača u svakoj zračnoj luci može se ograničiti. Za velike zračne luke taj se broj ne može ograničiti na manje od dva dobavljača.

Mjere:

U EU: Uredba 2008/1008/EZ od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici; Uredba 2009/80/EZ od 14. siječnja 2009. o Kodeksu poslovanja računalnih sustava rezervacija; Direktiva Vijeća 1996/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice.

U BE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Za zemaljske usluge obvezan je reciprocitet.

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (članak 18.);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (članak 14.);

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (članak 14.).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman.

U BE: privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju fizičkim osobama koje nisu državljani države članice EU-a ili EGP-a mogu se registrirati samo ako te osobe imaju domicil ili boravište u BE neprekidno najmanje godinu dana. Privatni (civilni) zrakoplovi koji pripadaju stranim pravnim subjektima u skladu s pravom države članice EU-a ili EGP-a mogu se registrirati samo ako ti subjekti u BE imaju sjedište poslovanja, zastupništvo ili ured neprekidno najmanje godinu dana (najam zrakoplova CPC 83104).

Mjere:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

U PL: za usluge upravljanja zračnim lukama sudjelovanje stranih državljana ograničeno je na 49 % (CPC 742 (dio)).

Mjere:

PL: Poljski Zakon o zrakoplovstvu od 3. srpnja 2002., članci 174.2. i 174.3.

Popratne usluge u svim vrstama prijevoza (CPC 748 (dio))

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): Usluge carinjenja mogu pružati samo osobe s boravištem u EU-u.

Mjere:

U EU: Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije.

Pružanje usluga kombiniranog prijevoza (CPC 711, 712, 7212, 7222, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U EU: Osim u FI: samo prijevoznici s poslovnim nastanom u državi članici EU-a koji ispunjavaju uvjete poslovanja i pristupa tržištu prijevoza robe između država članica EU-a mogu, u okviru kombiniranog prijevoza između država članica EU-a, obavljati početne ili završne dionice cestovnog prijevoza koje su sastavni dio kombiniranog prijevoza i koje mogu ili ne moraju uključivati prelazak granice. Primjenjuju se ograničenja koja utječu na sve oblike prijevoza.

Mogu se poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da se porezi na motorna vozila koji se primjenjuju na cestovna vozila, kada je riječ o pravcima kombiniranog prijevoza, smanje ili nadoknade.

Mjere:

U EU: Direktiva Vijeća 1992/106/EEZ od 7. prosinca 1992. o utvrđivanju zajedničkih pravila za određene vrste kombiniranog prijevoza robe između država članica.

I-EU-15 – Poljoprivreda, ribolov i proizvodnja

Sektor – podsektor: Poljoprivreda, lov, šumarstvo; uzgoj životinja i sobova, ribolov i akvakultura; izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenih medija

Industrijska klasifikacija: ISIC 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 882, 88442

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Razina vlasti: EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Poljoprivreda, lov i šumarstvo (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, 1531, CPC 881)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U IT: za agronome i „periti agrari” obvezno je boravište i upis u strukovni registar. Državljeni treće zemlje mogu se upisati uz uvjet reciprociteta.

Mjere:

IT: Zakon 3/1976 o djelatnosti agronoma „Periti agrari”; Zakon 434/1968, kako je izmijenjen Zakonom 54/1991.

U pogledu ulaganja – zahtjevi u pogledu rezultata:

U EU: interventne agencije koje imenuju države članice EU-a kupuju žitarice koje su požnjene u EU-u. Izvozne subvencije ne odobravaju se za rižu uvezenu iz trećih zemalja i ponovno izvezenu u treće zemlje. Samo proizvođači riže iz EU-a mogu zatražiti plaćanje kompenzacija.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U FI: samo državljani države članice EGP-a koji imaju boravište na području na kojem žive stada sobova mogu biti vlasnici sobova i uzgajati ih. Mogu se dodijeliti isključiva prava.

U FR: kako bi osoba mogla postati član ili upravitelj poljoprivredne zadruge, mora dobiti prethodno odobrenje (ISIC 11, 12, 13, 14, 15).

U SE: samo narod Sami može posjedovati i uzgajati sobove.

Mjere:

U EU: Uredba (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u).

FI: Poronhoitolaki (Zakon o uzgoju sobova) (848/1990), poglavlje 1., odjeljak 4., Protokol 3. uz Ugovor o pristupanju Finske.

FR: Code rural et de la pêche maritime (Zakonik o poljoprivredi i morskom ribarstvu). članak R331-1 o osnivanju poljoprivrednih gospodarstava i članak L. 529-2 o poljoprivrednim zadrugama.

SE: Zakon o uzgoju sobova (1971:437), stavak 1.

- (b) Proizvodnja – izdavaštvo, tiskanje i reproduciranje snimljenih medija (ISIC 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U DE (primjenjuje se i na regionalnu razinu vlasti): u svim novinama, časopisima i ostalim periodičnim publikacijama koje se javno distribuiraju ili tiskaju mora se jasno navesti „odgovorni urednik” (puno ime i adresa fizičke osobe). Za odgovornog urednika može biti obvezno da ima trajno boravište u DE, EU-u ili EGP-u. Savezni ministar unutarnjih poslova može dopustiti izuzeća (ISIC 223, 224).

U SE: fizičke osobe koje su vlasnici periodičnih publikacija koje se tiskaju i objavljuju u SE moraju imati boravište u SE ili biti državljani države članice EGP-a. Vlasnici tih časopisa koji su pravne osobe moraju imati poslovni nastan u EGP-u. Periodične publikacije koje se tiskaju i objavljuju u SE te tehničke snimke moraju imati nadležnog urednika s domicilom u SE.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U IT: ako Meksiko talijanskim državljanima i poduzećima dopusti obavljanje tih djelatnosti, i IT će meksičkim državljanima i poduzećima dopustiti obavljanje tih djelatnosti pod istim uvjetima. Ako Meksiko dopusti talijanskim ulagateljima da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u meksičkim izdavačkim kućama, i IT će meksičkim ulagateljima dopustiti da drže u vlasništvu više od 49 % kapitala i glasačkih prava u talijanskim izdavačkim kućama pod istim uvjetima (ISIC 221, 222, CPC 88442).

U pogledu ulaganja – viša uprava i upravni odbori:

U PL: za obavljanje djelatnosti glavnog urednika novina i časopisâ obvezno je državljanstvo (ISIC 221, 222).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U LV: samo pravne osobe osnovane u LV i fizičke osobe iz LV imaju pravo osnovati masovne medije i djelovati u tom području. Podružnice nisu dopuštene.

Mjere:

DE: § 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340);

§ 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266;

§ 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541;

§ 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198);

§ 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744;

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landspressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63;

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S. 2;

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs. 1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15;

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125;

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498); i

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340).

IT: Zakon 416/1981, članak 1. (i naknadne izmjene).

LV: Zakon o tisku i drugim masovnim medijima, članak 8.

PL: Zakon od 26. siječnja 1984. o tisku, Službeni list, br. 5., točka 24., s naknadnim izmjenama.

SE: Zakon o slobodi tiska (1949:105);

Temeljni zakon o slobodi izražavanja (1991:1469); i

Zakon o pravilnicima u pogledu Zakona o slobodi tiska i Temelnog zakona o slobodi izražavanja (1991:1559).

I-EU-16 – Djelatnosti povezane s energetikom

Sektor – podsektor:	Djelatnosti povezane s energetikom – rudarstvo i vađenje; proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, plina, pare i tople vode za vlastite potrebe; transport goriva cjevovodima; spremanje i skladištenje goriva koje se transportira cjevovodima; usluge povezane s distribucijom energije
Industrijska klasifikacija:	ISIC 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 (dio), 8675, 883, 887
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
Razina vlasti:	EU/država članica (osim ako je navedeno drukčije)

Opis:

- (a) Rudarstvo i vađenje (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U CY: Vijeće ministara može svim subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Meksika ili državljana Meksika ili državljana trećih zemalja odbiti pristup aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanje tih aktivnosti. Nijedan subjekt ne smije nakon dobivenog odobrenja za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika doći pod izravnu ili neizravnu kontrolu Meksika ili državljanina Meksika bez prethodnog odobrenja Vijeća ministara. Vijeće ministara može odbiti dodijeliti odobrenje za ispitivanje, istraživanje i proizvodnju ugljikovodika subjektima koji su pod stvarnom kontrolom Meksika ili treće zemlje odnosno državljanina Meksika ili treće zemlje ako Meksiko ili ta treća zemlja subjektima iz CY ili subjektima iz država članica u pogledu pristupa aktivnostima ispitivanja, istraživanja i iskorištavanja ugljikovodika te obavljanja tih aktivnosti ne dodijeli tretman usporediv s tretmanom koji CY ili država članica dodjeljuje subjektima iz Meksika ili te treće zemlje (ISIC 1110).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U SI: Istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa, uključujući regulirane rudarske usluge, podliježe uvjetu poslovnog nastana ili državljanstva EGP-a, Švicarske Konfederacije ili članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) ili treće zemlje uz uvjet reciprociteta. Usklađenost s uvjetom reciprociteta provjerava ministarstvo nadležno za rudarenje (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 883, 8675).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U NL: istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika u NL uvijek se obavlja zajedno s društvom s ograničenom odgovornošću ili dioničkim društvom koje imenuje ministar gospodarstva. Člancima 81. i 82. Zakona o rudarstvu propisano je da sve udjele u imenovanom društvu mora izravno ili neizravno držati Nizozemska (ISIC rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U FI: istraživanje i iskorištavanje mineralnih resursa može se odobriti fizičkoj osobi koja ima boravište u EGP-u ili pravnoj osobi koja je osnovana u EGP-u. (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

U SK: za rudarstvo, djelatnosti povezane s rudarstvom i djelatnosti geoloških istraživanja obvezno je osnovati društvo u državi članici EU-a ili EGP-a (bez podružnica). Djelatnosti rudarstva i ispitivanja obuhvaćene Zakonom Slovačke Republike 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa regulirane su na nediskriminirajućoj osnovi, među ostalim na temelju mjera javne politike čiji je cilj očuvanje i zaštita prirodnih resursa i okoliša, kao što je odobrenje ili zabrana određenih rudarskih tehnologija. Podrazumijeva se da te mjere obuhvaćaju zabranu upotrebe izluživanja cijanidom u obradi ili rafiniranju minerala, zahtjev za posebnim odobrenjem u slučaju frakiranja za potrebe ispitivanja, istraživanja ili iskorištavanja nafte i plina, te prethodno odobrenje na temelju lokalnog referenduma u slučaju nuklearnih ili radioaktivnih mineralnih resursa. Time se ne pojačavaju nesukladni aspekti postojeće mjere na koju se donosi rezerva (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 883 i 8675).

Mjere:

CY: Zakon o ugljikovodicima (ispitivanje, istraživanje i iskorištavanje) iz 2007., (Zakon 4(I)/2007), kako je izmijenjen zakonima 126(I) iz 2013. i 29(I) iz 2014.

FI: Kaivoslaki (Zakon o rudarstvu) (621/2011); i

Ydinenergi laki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987).

NL: Mijnbouwwet (Zakon o rudarstvu).

SI: Zakon o rudarstvu iz 2014.

SK: Zakon 51/1988 o rudarstvu, eksplozivima i državnim upravljanjem rudarstvom;

Zakon Slovačke Republike 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa; i

Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja.

Električna energija (ISIC 40, 4010; CPC 62271, 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT (primjenjuje se samo na regionalnu razinu vlasti): za prijenos i distribuciju električne energije odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Ako operator imenuje glavnog direktora ili zakupoprimca, ne primjenjuje se uvjet u pogledu domicila. Pravne osobe (poduzeća) i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Oni moraju imenovati glavnog direktora ili zakupoprimca, pri čemu obojica moraju biti državljani države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Nadležno tijelo može odustati od zahtjeva u pogledu domicila i državljanstva ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom (ISIC 40, CPC 887).

Mjere:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. No. 59/2006, kako je izmijenjen;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr. 7800/2005, kako je izmijenjen;

Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -
organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBL. br. 1/2006, kako je
izmijenjen;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999, kako je izmijenjen;

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler
Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBL. Nr. 134/2011;

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie
(Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL. Gesetz über die Erzeugung, Übertragung
und Verteilung von elektrischer Energie (Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL.
br. 59/2003 kako je izmijenjen;

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz
2005 – WEIWG 2005), LGBL. Nr. 46/2005;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL.
Nr. 70/2005;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBl. Nr. 24/2006;

Rohrleitungsgesetz (Zakon o prijevozu cjevovodima), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) i (2), §§ 5 (1) i (3), 15, 16; i

Gaswirtschaftsgesetz (Gas Act), BGBl. I No. 121/2000, izmijenjen 2011., članci 43., 44., 90. i 93.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: obvezan je poslovni nastan u EU-u (ISIC 4010, CPC 887).

U CZ: za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, trgovinu njome te ostale aktivnosti subjekta na tržištu električne energije, kao i za proizvodnju i distribuciju toplinske energije, obvezno je odobrenje. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim osobama s boravišnom dozvolom ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EU-u. Postoje ekskluzivna prava za prijenos električne energije i plina te za dozvole za subjekte na tržištu (ISIC 40, CPC 7131, 62279, 742, 887).

U LT: dozvole za prijenos i distribuciju električne energije te javnu opskrbu i organizaciju trgovine električnom energijom mogu se izdati samo pravnim osobama iz LT, podružnicama stranih pravnih osoba ili drugim organizacijama s poslovnim nastanom u LT (ISIC 4010, CPC 62279, 887).

Ova se rezerva ne primjenjuje na savjetodavne ili konzultantske usluge povezane s prijenosom i distribucijom električne energije uz naknadu ili na temelju ugovora.

U PL: Za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji:

- i. proizvodnju električne energije, osim proizvodnje električne energije iz izvora električne energije ukupnog kapaciteta od najviše 50 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; kogeneraciju električne energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije;
- ii. prijenos ili distribuciju električne energije; i
- iii. trgovina električnom energijom, osim trgovine električnom energijom korištenjem postrojenja napona manjeg od 1 kV u vlasništvu kupca; i trgovine električnom energijom na burzi robe koju obavljaju brokerska društva koja brokerske usluge na burzi robe pružaju na temelju Zakona od 26. listopada 2000. o burzama robe.

Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EU-a, države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije (ISIC 4010, CPC 62279, 63297, CPC 887).

U PT: Djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije obavljaju se u okviru isključivih koncesija za javne usluge. Koncesije u sektoru električne energije dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište u PT i kojima se stvarno upravlja u PT (ISIC 4010, CPC 887).

U SI: za proizvodnju, trgovinu, prijenos i distribuciju električne energije i prirodnog plina te opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom i prirodnim plinom obvezan je poslovni nastan u EU-u (ISIC 4010, 4020, CPC 7131, 887).

U SK: obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, veleprodaju i maloprodaju električne energije te usluge povezane s distribucijom energije. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi s trajnim boravištem u državi članici EU-a ili EGP-a odnosno pravnoj osobi osnovanoj u EU-u ili EGP-u (ISIC 4010, CPC 62279, 887).

U SI: za proizvodnju, trgovinu, prijenos i distribuciju električne energije i prirodnog plina te opskrbu krajnjih kupaca električnom energijom i prirodnim plinom obvezan je poslovni nastan u EU-u (ISIC 4020, CPC 7131, 887).

Goriva, plin, sirova nafta ili naftni derivati (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 7131, 742, 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U AT: kad je riječ o transportu plina, odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a s domicilom u EGP-u. Poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u EGP-u. Operator mreže mora imenovati glavnog direktora i tehničkog direktora koji je odgovoran za tehnički nadzor nad upravljanjem mrežom, a obojica moraju biti državljani države članice EGP-a. Nadležno tijelo može odustati od zahtjeva u pogledu državljanstva i domicila ako se upravljanje mrežom smatra javnim interesom.

Za prijevoz robe, osim plina i vode, primjenjuje se sljedeće:

za fizičke osobe odobrenje se dodjeljuje samo državljanima države članice EGP-a koji moraju imati boravište u Austriji; i

poduzeća i partnerstva moraju imati sjedište u AT. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba ili ispitivanje interesa. Prekograničnim cjevovodima ne smiju se ugroziti sigurnosni interesi AT i njezin status neutralne zemlje. Poduzeća i partnerstva moraju imenovati glavnog direktora koji mora biti državljanin države članice EGP-a. Nadležno tijelo može odustati od zahtjeva u pogledu državljanstva i sjedišta ako se upravljanje cjevovodom smatra nacionalnim gospodarskim interesom (CPC 713).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U BE: za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju postoje zahtjevi u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelila isključiva prava. Za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju obvezan je poslovni nastan u EU-u (CPC 742 (dio)).

općenito, opskrba prirodnim plinom klijenata s poslovnim nastanom u BE (klijenti su i društva za distribuciju i potrošači čija ukupna kombinirana potrošnja plina iz svih točaka opskrbe iznosi najmanje 1 milijun kubičnih metara godišnje) podliježe pojedinačnom odobrenju koje dodjeljuje ministar, osim ako je dobavljač društvo za distribuciju koje upotrebljava vlastitu distribucijsku mrežu. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u državi članici (ISIC 4020, CPC 7131).

prijevoz prirodnog plina i drugih goriva cjevovodima podliježe uvjetu u pogledu odobrenja. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici (u skladu s člankom 3. propisa *Arrêté Royal* od 14. svibnja 2002.). Stjecanje kontrole nad djelatnošću može biti zabranjeno stranim poduzećima pod kontrolom fizičke osobe ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % nafte, prirodnog plina ili električne energije.

Ako odobrenje traži poduzeće koje nije podružnica ili predstavništvo, to poduzeće mora:

- i. biti uspostavljeno u skladu s belgijskim zakonodavstvom, sa zakonodavstvom druge države članice ili sa zakonodavstvom treće zemlje koja je preuzela obveze za zadržavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina; i
- ii. imati administrativno središte, glavni poslovni nastan ili glavni ured u državi članici odnosno u trećoj zemlji koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina, uz uvjet da djelatnost tog poslovnog nastana ili glavnog ureda predstavlja učinkovitu i trajnu poveznicu s gospodarstvom dotične zemlje (ISIC 4020, CPC 7131).

U CZ: za proizvodnju, transport, distribuciju i skladištenje plina te trgovinu njime obvezno je odobrenje. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim osobama s boravišnom dozvolom ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EU-u. Postoje ekskluzivna prava za prijenos plina te za dozvole za subjekte na tržištu (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887).

Opskrba parom i toplom vodom (ISIC 4030, CPC 887).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U PL: Za sljedeće djelatnosti potrebna je dozvola u skladu sa Zakonom o energiji:

- i. proizvodnju energije od pare i tople vode, osim za: kogeneraciju toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW, osim ako je riječ o obnovljivim izvorima energije; proizvodnju toplinske energije iz izvora ukupnog kapaciteta od najviše 5 MW;
- ii. prijenos ili distribuciju toplinske energije, osim ako ukupan kapacitet koji su naručili kupci nije veći od 5 MW; i
- iii. trgovinu toplinskom energijom ako kapacitet koji su naručili kupci nije veći od 5 MW.

Nadležno tijelo može izdati dozvolu samo podnositelju zahtjeva koji je registrirao svoj glavni ured ili boravište na državnom području države članice EU-a, države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije (ISIC 4030, CPC 887).

U SK: obvezno je odobrenje za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, veleprodaju i maloprodaju pare i tople vode te usluge povezane s distribucijom energije. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi s trajnim boravištem u državi članici EU-a ili EGP-a odnosno pravnoj osobi osnovanoj u EU-u ili EGP-u (ISIC 4030, CPC 887).

Mjere:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBL. br. 59/2006, kako je izmijenjen;

Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBL. Nr. 7800/2005, kako je izmijenjen;

Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -
organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBL. br. 1/2006, kako je
izmijenjen;

Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBL. Nr. 75/1999, kako je izmijenjen;

Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler
Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBL. Nr. 134/2011;

Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie
(Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL. Gesetz über die Erzeugung, Übertragung
und Verteilung von elektrischer Energie (Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBL.
br. 59/2003 kako je izmijenjen;

Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz
2005 – WEIWG 2005), LGBL. Nr. 46/2005;

Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (ELWOG), LGBL.
Nr. 70/2005;

Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBl. Nr. 24/2006;

Rohrleitungsgesetz (Zakon o prijvozu cjevovodima), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) i (2), §§ 5 (1) i (3), 15, 16; i

Gaswirtschaftsgesetz 2011(Zakon o plinu), BGBl. I Nr. 107/2011, članci 43., 44., 90. i 93.

BE: Arrêté royal du 2 avril 2003 relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci; i

Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel

CZ: Zakon br. 458/2000 zb. o uvjetima poslovanja i javnoj upravi u sektoru energetike (Zakon o energetici).

DK: Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Odluka o uređenju i uspostavi tankova ulja, sustava cjevovoda i cjevovoda te upravljanju njima), br. 724 od 1. srpnja 2008.

LT: Zakon Republike Litve o prirodnom plinu od 10. listopada 2000. br. VIII-1973; i

Zakon Republike Litve o električnoj energiji od 20. srpnja 2000. br. VIII-1881.

MT: Zakon o društvu EneMalta, poglavlje 272. i Zakon o društvu EneMalta (prijenos imovine, prava, odgovornosti i obveza) poglavlje 536.

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

PL: Zakon o energiji od 10. travnja 1997., članci 32. i 33.

SI: Energetski zakon (Zakon o energetici) 2014., Službeni list Republike Slovenije br. 17/2014; Zakon o rudarstvu (2014.).

REZERVE KOJE SE ODNOSU NA POSTOJEĆE MJERE

POPIS MEKSIKA

Rezerve primjenjive na središnjoj razini

I-MX-1

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere:	Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 27.
	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava II., poglavlja I. i II.
	Propisi uz Zakon o stranim ulaganjima i Nacionalni registar stranih ulaganja (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), glava II., poglavlja I. i II.
Opis:	Ulaganje
	Strani državljani ili poduzeća ne mogu steći prava vlasništva (<i>dominio directo</i>) nad zemljištem i vodnim tijelima u pojasu od 100 km od državne granice ni u pojasu od 50 km od obale prema unutrašnjosti (ograničena zona).
	Meksička poduzeća bez klauzule o isključenju stranaca mogu steći prava vlasništva (<i>dominio directo</i>) nad nekretninom koja se nalazi u ograničenoj zoni ako se ona ne upotrebljava kao stambeni prostor. Obvezno je dostaviti obavijest o stjecanju Ministarstvu vanjskih poslova (Secretaría de Relaciones Exteriores), (u nastavku „SRE”) u roku od 60 radnih dana nakon datuma stjecanja.

Meksička poduzeća bez klauzule o isključenju stranaca ne mogu steći prava vlasništva (*dominio directo*) nad nekretninom koja se nalazi u ograničenoj zoni ako se ona upotrebljava za stanovanje.

U skladu s postupkom opisanim u nastavku meksička poduzeća bez klauzule o isključenju stranaca mogu steći prava upotrebe i iskorištavanja nekretnine u ograničenoj zoni ako se ona upotrebljava za stanovanje. Taj se postupak primjenjuje i kad strani državljani ili poduzeća žele steći prava upotrebe i iskorištavanja nekretnina u ograničenoj zoni, neovisno o svrsi nekretnine.

Dozvola SRE-a obvezna je da bi kreditne institucije, kao upravitelji trusta, stekle prava nad nekretninama koje se nalaze u ograničenoj zoni ako je svrha trusta omogućivanje upotrebe i iskorištavanja te nekretnine bez stjecanja vlasničkih prava nad tom nekretninom te ako su korisnici trusta meksička poduzeća bez klauzule o isključenju stranaca ili prethodno navedeni strani državljani ili poduzeća.

Pojmovi „upotreba” i „iskorištavanje” nekretnine koja se nalazi u ograničenoj zoni znači prava upotrebe i iskorištavanja te nekretnine, među ostalim, ako je primjenjivo, ostvarenje koristi, dobivanje proizvoda i općenito ikakvog prinosa od unosnog poslovanja i iskorištavanja preko trećih strana ili kreditnih institucija koje djeluju kao upravitelji trusta.

Trajanje trusta iz ove stavke maksimalno je 50 godina i može se produljiti na zahtjev zainteresirane strane.

SRE u svakom trenutku može provjeriti usklađenost s uvjetima pod kojima se dodjeljuju dozvole iz ove stavke, kao i jesu li dostavljene prethodno navedene obavijesti i jesu li one vjerodostojne.

SRE donosi odluku o dozvolama uzimajući u obzir gospodarske i društvene koristi koje bi predmetno poslovanje moglo imati za naciju.

Strani državljani ili poduzeća koji žele steći nekretninu izvan ograničene zone moraju prethodno SRE-u dostaviti izjavu u kojoj pristaju na to da se smatraju meksičkim državljanima za prethodno navedene potrebe i da se odriču prava na traženje zaštite od svoje države u vezi s tom nekretninom.

I-MX-2

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava VI.,
poglavlje III.

Opis:

Ulaganje

CNIE uzima u obzir sljedeće kriterije pri evaluaciji zahtjeva³ koji mu se dostavljaju na razmatranje:

- (a) učinke za zapošljavanje i osposobljavanje radnika;
- (b) tehnološki doprinos;
- (c) usklađenost s okolišnim odredbama utvrđenima u zakonodavstvu o okolišu; i
- (d) općeniti doprinos povećanju konkurentnosti meksičkog proizvodnog sustava.

CNIE pri donošenju odluke o zahtjevu može nametnuti samo zahtjeve kojima se ne narušava međunarodna trgovina i koji nisu zabranjeni člankom 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata).

³ Zahtjevi za stjecanje ili ulaganje povezano s ograničenim djelatnostima kako su utvrđene na ovom popisu.

I-MX-3

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Kako je navedeno u elementu „opis”

Opis:

Ulaganje

Da bi ulagatelji Europske unije ili njihova ulaganja mogli izravno ili neizravno imati vlasnički udio u meksičkom poduzeću veći od 49 %, i to samo ako ukupna vrijednost imovine meksičkog društva prelazi primjenjivu granicu u vrijeme dostave zahtjeva za stjecanje, potrebno je pozitivno rješenje CNIE-a.

CNIE odlučuje o iznosu granice za preispitivanje stjecanja meksičkog poduzeća. Granica na datum stupanja ovog Sporazuma na snagu za Meksiko iznos je ekvivalentan jednoj milijardi USD u meksičkim pezoima prema službenom tečaju od 5. listopada 2015.

Granica se svake godine prilagođava u skladu s nominalnom stopom rasta meksičkog bruto domaćeg proizvoda, kako je objavljuje Nacionalni institut za statistiku i geografiju (Instituto Nacional de Estadística y Geografía).

I-MX-4

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 25.

Opći zakon o zadrugama (Ley General de Sociedades Cooperativas), glava I. i glava II., poglavlje II.

Savezni zakon o radu (Ley Federal del Trabajo), glava I.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Opis:

Ulaganje

Najviše 10 % fizičkih osoba koje sudjeluju u meksičkoj proizvodnoj zadruzi mogu biti strani državljani.

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 10 % u meksičkoj proizvodnoj zadruzi.

Strani državljani ne smiju obnašati opće administrativne funkcije ni obavljati upravne aktivnosti u tom poduzeću.

Proizvodna zadruga je poduzeće čiji članovi zajednički ulažu fizički ili intelektualni rad u svrhu proizvodnje robe ili pružanja usluga.

I-MX-5

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Savezni zakon za poticanje mikroindustrije i obrta (Ley Federal para el Fomento de la Microindustria y la Actividad Artesanal), poglavlja od I. do IV.

Opis:

Ulaganje

Samo državljani Meksika mogu zatražiti dozvolu (*cédula*) za mikroindustrijsko poduzeće.

Meksička mikroindustrijska poduzeća ne mogu imati strance kao partnere.

U Saveznom zakonu za poticanje mikroindustrije i obrta „mikroindustrijsko poduzeće” definirano je kao poduzeće koje je osnovalo najviše 15 radnika, a koje se bavi transformacijom robe i čija godišnja prodaja ne premašuje iznos koji periodično utvrđuje SE.

I-MX-6

Sektor:	Poljoprivreda, stočarstvo, šumarstvo i drvena industrija
Podsektor:	Poljoprivreda, stočarstvo ili šumarstvo
Industrijska klasifikacija:	CMAP 1111 Poljoprivreda CMAP 1112 Stočarstvo i lov (ograničeno na stočarstvo) CMAP 1200 Šumarstvo i sječa
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 10.7.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 27. Zakon o poljoprivredi (Ley Agraria), glava VI. Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Opis:

Ulaganje

Samo meksički državljani ili poduzeća mogu posjedovati zemljište za potrebe poljoprivrede, stočarstva ili šumarstva. Ta poduzeća izdaju posebnu vrstu dionica („T”), koja predstavlja vrijednost tog zemljišta u trenutku njegova stjecanja.

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u dionicama vrste „T”.

I-MX-7

Sektor:	Maloprodaja
Podsektor:	Prodaja neprehrambenih proizvoda u specijaliziranim trgovinama
Industrijska klasifikacija:	CMAP 623087 Maloprodaja vatrenog oružja, patrona i streljiva CMAP 612024 Ostala neklasificirana veleprodaja (ograničeno na vatreno oružje, patrone i streljivo)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 10.7.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Opis:

Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi prodajom eksploziva, vatrenog oružja, patrona, streljiva i vatrometa, osim stjecanja i upotrebe eksploziva za industrijske i ekstraktivne djelatnosti te pripreme eksplozivnih mješavina za te djelatnosti.

I-MX-8

Sektor: Komunikacija

Podsektor: Emitiranje (radio i besplatna televizija)⁴

Industrijska klasifikacija: CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge (ograničeno na satelitsku komunikaciju)

CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge (ne uključuje unaprijedene usluge ili usluge s dodanom vrijednošću)

CMAP 502003 Telekomunikacijske instalacije

CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge (ograničeno na preprodavatelje)

CMAP 941104 Privatna produkcija i prijenos radijskih programa (ograničeno na produkciju i prijenos zvučnih (radijskih) programa)

⁴ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (c) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (a) audiovizualne usluge isključuju iz područja primjene članaka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranica trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

CMAF 941105 Privatne usluge produkcije, prijenosa i ponovnog prijenosa televizijskih programa (ograničeno na prijenos i ponovni prijenos besplatnih televizijskih programa)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 10.8.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 28. i 32., i peta prijelazna odredba.

Savezni zakon o telekomunikacijama i emitiranju (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión), glava III., poglavlja I., III. i VII.; i glava X., poglavlje II.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlje III.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlja II. i III.

Uredba o provedbi Zakona o stranim ulaganjima i Nacionalnom registru stranih ulaganja (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), glava VI.

Opće smjernice za dodjelu koncesija iz četvrte glave Saveznog zakona o telekomunikacijama i emitiranju (Lineamientos Generales para el otorgamiento de las concesiones a que se refiere el Título Cuarto de la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Isključive koncesije i koncesije za frekvencijske pojaseve, u skladu s njihovim svrhama, dodjeljuju se samo meksičkim državljanima ili poduzećima osnovanima u skladu s pravom Meksika.

Ulagatelji Europske unije ili njihova ulaganja mogu sudjelovati u koncesionarskim poduzećima koja pružaju usluge emitiranja u udjelu od najviše 49 %. Ta maksimalna granica stranih ulaganja primjenjuje se u skladu s načelom reciprociteta za državu u kojoj se nalazi sjedište ulagatelja ili trgovca koji u konačnici upravlja ulaganjem.

Za potrebe prethodnog stavka, prije dodjele isključive koncesije za pružanje usluga emitiranja u kojima sudjeluju strana ulaganja, potrebno je pozitivno mišljenje CNIE-a.

Nijedna se koncesija, prava koja iz nje proizlaze, objekti, pomoćne usluge, uredi ili oprema i nekretnine povezani s njom ni u kojim okolnostima ne mogu dodijeliti, zadužiti, založiti ili dati na povjerenje, staviti pod hipoteku ni potpuno ili djelomično prenijeti ni na koju stranu vladu ili državu.

Koncesije za autohtonu društvenu upotrebu dodjeljuju se autohtonim narodima i zajednicama Meksika radi promicanja, razvoja i očuvanja njihovih jezika, kulture, znanja, tradicija, identiteta i internih pravila koja, u skladu s načelom rodne ravnopravnosti, omogućuju uključivanje autohtonih žena pri ostvarenju ciljeva za koje se koncesija dodjeljuje.

Meksiko jamči da se emitiranjem promiču vrijednosti nacionalnog identiteta. Koncesionari koji pružaju usluge emitiranja moraju primjenjivati i poticati lokalne i nacionalne umjetničke vrijednosti i izražaje meksičke kulture u skladu s obilježjima programa. Svakodnevni programi s individualnim izvedbama moraju uključivati više vremena posvećenog meksičkim državljanima.

I-MX-9

Sektor: Komunikacija

Podsektor: Telekomunikacije (uključuje preprodavatelje i ograničene televizijske usluge i audiousluge)

Industrijska klasifikacija: CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge

CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge (ne uključuje unaprijedene usluge ili usluge s dodanom vrijednošću)

CMAP 502003 Telekomunikacijske instalacije

CMAP 720006 Ostale telekomunikacijske usluge (ograničeno na preprodavatelje)

CMAP 502004 Ostale posebne instalacije

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 28. i 32.

Savezni zakon o telekomunikacijama i emitiranju (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión), glava III., poglavlja I., III. i VII.; Glava IV. poglavlje X.; i glava V., poglavlje I.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación).

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje II.

Uredba o provedbi Zakona o stranim ulaganjima i Nacionalnom registru stranih ulaganja (Reglamento de la Ley de Inversión Extranjera y del Registro Nacional de Inversiones Extranjeras), glava VI.

Opće smjernice za dodjelu koncesija iz četvrte glave Saveznog zakona o telekomunikacijama i emitiranju (Lineamientos Generales para el otorgamiento de las concesiones a que se refiere el Título Cuarto de la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Opća pravila kojima se utvrđuju uvjeti i zahtjevi za odobrenje telekomunikacijskih ovlaštenja utvrđena u Saveznom zakonu o telekomunikacijama i emitiranju (Reglas de carácter general que establecen los plazos y requisitos para el otorgamiento de autorizaciones en materia de telecomunicaciones establecidas en la Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Opće smjernice o ovlaštenju za najam radiofrekvencijskog spektra (Lineamientos Generales sobre la Autorización de Arrendamiento del Espectro Radioeléctrico).

Smjernice za odobrenje registracije ovlaštenja za upotrebu i razvoj radiofrekvencijskih pojaseva za sekundarnu upotrebu (Lineamientos para el otorgamiento de la Constancia de Autorización, para el uso y aprovechamiento de bandas de frecuencias del espectro radioeléctrico para uso secundario).

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Isključive koncesije i koncesije za frekvencijske pojaseve, u skladu s njihovim svrhama, dodjeljuju se samo meksičkim državljanima ili poduzećima osnovanima u skladu s pravom Meksika.

Koncesije za autohtonu društvenu upotrebu dodjeljuju se autohtonim narodima i zajednicama Meksika radi promicanja, razvoja i očuvanja njihovih jezika, kulture, znanja, tradicija, identiteta i internih pravila koja, u skladu s načelom rodne ravnopravnosti, omogućuju uključivanje autohtonih žena pri ostvarenju ciljeva za koje se koncesija dodjeljuje.

Koncesije za autohtonu društvenu upotrebu dodjeljuju se samo autohtonim narodima i zajednicama u Meksiku bez ikakvih stranih ulaganja.

Nijedna se koncesija, prava koja iz nje proizlaze, objekti, pomoćne usluge, uredi ili oprema i nekretnine povezani s njom ni u kojim okolnostima ne mogu dodijeliti, zadužiti, založiti ili dati na povjerenje, staviti pod hipoteku ni potpuno ili djelomično prenijeti ni na koju stranu vladu ili državu.

Samo meksički državljani i poduzeća osnovana u skladu s pravom Meksika mogu dobiti odobrenje za pružanje telekomunikacijskih usluga kao preprodavatelji bez koncesije.

U skladu s Općim smjernicama o ovlaštenju za najam radiofrekvencijskog spektra svako društvo koje je zainteresirano za najam frekvencijskih pojaseva mora dobiti isključivu koncesiju za komercijalnu upotrebu ili isključivu koncesiju za privatnu upotrebu.

Podnositelji zahtjeva za odobrenje sekundarne upotrebe radiofrekvencijskih pojaseva moraju imenovati pravnu adresu u Ciudad de México.

I-MX-10

Sektor: Komunikacija

Podsektor: Prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 7100 Prijevoz

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o lukama (Ley de Puertos), glava IV.

Regulatorni zakon o željezničkim uslugama (Ley Reglamentaria del Servicio Ferroviario), poglavlje II., odjeljak III.

Zakon o civilnom zrakoplovstvu (Ley de Aviación Civil), poglavlje III., odjeljak III.

Zakon o zračnim lukama (Ley de Aeropuertos), poglavlje IV.

Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlje III.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja III. i V.

Opis:

Ulaganje

Nijedna strana vlada ili država ne može izravno ni neizravno ulagati u meksička poduzeća koja se bave prijevozom ili drugim općim komunikacijskim sredstvima.

I-MX-11

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Kopneni prijevoz i vodni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 501421 Gradnja pomorske i riječne infrastrukture

CMAP 501422 Radovi na cestama i gradnja infrastrukture za kopneni prijevoz

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlje III.

Zakon o lukama (Ley de Puertos), glava IV.

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava I., poglavlje II.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za gradnju i upravljanje ili samo upravljanje pomorskom i riječnom infrastrukturom obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT.

Za gradnju, upravljanje, iskorištavanje, očuvanje ili održavanje saveznih cesta i mostova također je obvezna koncesija koju dodjeljuje SCT.

Te koncesije mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-12

Sektor: Energetika

Podsektor: Istraživanje i proizvodnja nafte i drugih ugljikovodika.

Prijevoz, obrada, rafiniranje, prerada, skladištenje, distribucija, kompresija, ukapljivanje, dekompresija, uplinjavanje, prodaja javnosti i komercijalizacija ugljikovodika, naftnih derivata i petrokemikalija, kao i korisnicima tih proizvoda i usluga.

Izvoz i uvoz ugljikovodika i naftnih derivata.

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 25., 27. i 28.

Dekret o izmjeni i dopuni raznih odredbi Političkog ustava Sjedinjenih Meksičkih Država povezanih s energijom (Decreto por el que se reforman y adicionan diversas disposiciones de la Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, en materia de energía), objavljen u Službenom listu 31. listopada 2024.

Zakon o sektoru ugljikovodika (Ley del Sector de Hidrocarburos), članci 1., 4., 6., od 10. do 14., 17., 22., 24., 25., 26., 27., 31., od 37. do 44., 54., 55., 56., 58., 65., 69., 74., 76., 82., 95., 96., 110., 118., 151., 153., 158., 162. i 163.

Zakon o vanjskoj trgovini (Ley de Comercio Exterior).

Zakon o državnom javnom poduzeću, Petróleos Mexicanos (Ley de la Empresa Pública del Estado, Petróleos Mexicanos), članci 2., 8., 10., 11., 62., 65. i 79.

Uredba o provedbi Zakona o ugljikovodicima (Reglamento de la Ley de Hidrocarburos), članci 8., 9., 14., 16., 36., 37., 61., 92., 95., 96.

Uredba o djelatnosti iz treće glave Zakona o ugljikovodicima (Reglamento de las actividades a que se refiere el Título Tercero de la Ley de Hidrocarburos), članak 51.

Metodologija za mjerenje domaćeg udjela u pravima na ugljikovodike te ugovorima o istraživanju i proizvodnji ugljikovodika, kao i dozvolama u industriji ugljikovodika, koju je objavilo Ministarstvo gospodarstva (Metodología para la Medición del Contenido Nacional en Asignaciones y Contratos para la Exploración y Extracción de Hidrocarburos, así como para los permisos en la Industria de Hidrocarburos, emitida por la Secretaría de Economía).

Sporazum o utvrđivanju vrijednosti za 2015. i 2025. za domaći udio u djelatnostima istraživanja i vađenja ugljikovodika u dubokim i iznimno dubokim vodama, koji je objavilo Ministarstvo gospodarstva, objavljen u Službenom listu 29. ožujka 2016. (Acuerdo por el que se establecen los valores para 2015 y 2025 de contenido nacional en las actividades de Exploración y Extracción de Hidrocarburos en aguas profundas y ultra profundas, emitidos por la Secretaría de Economía).

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Nacija ima izravno, neotuđivo i nepovredivo vlasništvo nad svim ugljikovodicima koji se nalaze u tlu na njezinu državnom području, među ostalim u epikontinentalnom pojasu i isključivom gospodarskom pojasu izvan teritorijalnog mora i pokraj njega, u slojevima ili depozitima, neovisno o njihovim fizičkim obilježjima. Samo nacija smije istraživati i proizvoditi ugljikovodike putem dodjele prava ili ugovora. U ugovorima o istraživanju i proizvodnji obvezno mora biti navedeno da su ugljikovodici u tlu u vlasništvu nacije.

SENER može dodijeliti prava PEMEX-u za istraživanje i proizvodnju ugljikovodika.

Da bi obavljao djelatnosti povezane s pravima na samostalni razvoj, PEMEX smije sklopiti ugovore o pružanju usluga samo s privatnim strankama. Za djelatnosti povezane s pravima na mješoviti razvoj, PEMEX izvršava mješovite ugovore s privatnim strankama, s postotkom udjela PEMEX-a od najmanje četrdeset posto.

SENER uspostavlja odgovarajući model ugovora za svako ugovorno područje za koje se provodi natječaj, koji se dodjeljuje u skladu sa zakonom; on može odabrati, među ostalim, ugovorne modele kao što su usluge, podjela dobiti, podjela proizvodnje ili licencije. Kad je riječ o ugovorima o istraživanju i proizvodnji, PEMEX se može pridružiti savezima ili udruženjima kako bi sudjelovao u natječajnim postupcima, ali ne smije sklapati ugovore o javno-privatnom partnerstvu s privatnim strankama.

SENER može uvjetovati izravno sudjelovanje PEMEX-a u ugovorima za istraživanje i proizvodnju ugljikovodika. SENER uvjetuje obvezno sudjelovanje PEMEX-a u ugovorima za istraživanje i proizvodnju ugljikovodika kad postoji mogućnost pronalaska prekograničnog nalazišta.

Natječaji se ne provode ako je riječ u ugovorima za istraživanje i proizvodnju prirodnog plina za vlastitu potrošnju koji se nalazi u slojevima ugljena i nastaje iz njih s obzirom na to da se ti ugovori mogu dodijeliti izravno nositeljima koncesije za rudarenje.

Djelatnosti istraživanja i proizvodnje ugljikovodika koje se obavljaju na državnom području putem dodjele prava i ugovora o istraživanju i proizvodnji moraju biti usklađene s ciljnim postotkom minimalnog domaćeg udjela u prosjeku. Za taj se ciljni prosjek domaćeg udjela ne uzimaju u obzir istraživanje i proizvodnja ugljikovodika u okviru dubokomorskih i iznimno dubokomorskih projekata, za koje postoje drukčiji zahtjevi povezani s domaćim udjelom, koje određuje SE uz mišljenje SENER-a, uzimajući u obzir obilježja tih djelatnosti.

Prethodno navedeni mandat mora biti usklađen s metodologijom koju je utvrdilo Ministarstvo gospodarstva i on ne smije utjecati na konkurentni položaj PEMEX-a ili bilo kojeg drugog proizvođača i gospodarskog subjekta u državnom vlasništvu koji radi na razvoju

istraživanja i proizvodnje ugljikovodika.

Savezna izvršna vlast utvrđuje zaštitne zone na područjima na kojima je država odlučila zabraniti djelatnosti istraživanja i proizvodnje, koje se razlikuju od područja zaštićene prirode za koja se ne mogu dodijeliti prava i ugovori.

Meksička vlada u uvjete za prava i ugovore o istraživanju i proizvodnji, kao i dozvole, uključuje odredbu da se u slučaju iste cijene, kvalitete i pravodobne isporuke prednost daje kupnji domaće robe i ugovaranju domaćih usluga, što uključuje osposobljavanje i zapošljavanje meksičkih državljana na tehničkoj i upravnoj razini.

Za djelatnosti površinskog istraživanja i prepoznavanja obvezno je odobrenje koje izdaje SENER, kojim se ne dodjeljuju prava na istraživanje i proizvodnju ugljikovodika. Osobama kojima su dodijeljena prava ili ugovor za istraživanje i proizvodnju nije potrebno odobrenje za površinsko istraživanje i prepoznavanje na područjima koja su obuhvaćena pravima ili ugovorom za istraživanje i proizvodnju.

SENER ili CNE utvrđuju modele dozvola za prijevoz, obradu, rafiniranje, preradu, skladištenje, distribuciju, kompresiju, ukapljivanje, dekompresiju, uplinjavanje, prodaju javnosti, komercijalizaciju, formulaciju i otpremu za vlastitu potrošnju ugljikovodika (uključujući prirodni plin), naftnih derivata ili proizvoda od prirodnog plina (uključujući benzin i dizel), i petrokemikalija, ovisno o slučaju, kao i za upravljanje integriranim sustavima, pritom uzimajući u obzir da vlasnici dozvole moraju imati poduzeće osnovano u skladu s meksičkim pravom i domicil u Meksiku. Dozvole za izvoz i uvoz ugljikovodika i naftnih derivata ili proizvoda od prirodnog plina izdaju se u skladu sa Zakonom o vanjskoj trgovini (Ley de Comercio Exterior), u kojem se od vlasnika dozvole zahtijeva da imaju poduzeće osnovano u skladu s meksičkim pravom i domicil u Meksiku.

I-MX-13

Sektor: Energetika

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CMAP 623090 Maloprodaja ostalih proizvoda i robe koji nisu drugdje klasificirani (biogorivo)

Predmetne obveze: Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o biogorivima (Ley de Biocombustibles), članak 19.

Opis: Ulaganje

Ministarstvo gospodarstva utvrđuje metodologiju za mjerenje domaćeg udjela u biomasi, bilo za izravnu uporabu kao biogoriva ili za proizvodnju biogoriva, kao i njegovu provjeru.

I-MX-14

Sektor: Energetika

Podsektor: električna energija

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 25, 27 i 28.

Dekret o izmjeni i dopuni raznih odredbi Političkog ustava Sjedinjenih Meksičkih Država povezanih s energijom (Decreto por el que se reforman y adicionan diversas disposiciones de la Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, en materia de energía), objavljen u Službenom listu 31. listopada 2024.

Zakon o sektoru električne energije (Ley del Sector Eléctrico), članci 1., 2., 4., 10., 12., 13., 39., 40., 44., 61., 108., 109., 132. i 151.

Zakon o državnom javnom poduzeću, Saveznom povjerenstvu za električnu energiju (Ley de la Empresa Pública del Estado, Comisión Federal de Electricidad), članci 8., 65. i 81.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Planiranje i kontrola nacionalnog električnog sustava u skladu s člancima 25., 27. i 28. ustava, kao i javna služba za prijenos i distribuciju električne energije, u isključivoj su nadležnosti države; u tim se djelatnostima ne dodjeljuju koncesije.

Državno javno poduzeće može s privatnim osobama ugovarati, među ostalim djelatnostima, ugradnju, održavanje i proširivanje infrastrukture koja je potrebna za pružanje javne usluge prijenosa i distribucije električne energije.

Ministarstvo gospodarstva mora utvrditi metodologiju za mjerenje domaćeg udjela u sektoru električne energije.

SENER, uz mišljenje Ministarstva gospodarstva, može utvrditi da u istim okolnostima, uključujući jednakost cijena, kvalitetu i pravodobnu isporuku, ugovori državnog javnog poduzeća koji se odnose na razvoj infrastrukturnih projekata, mješovita ulaganja i oni koji proizlaze iz mehanizama raspodjele energije i povezanih proizvoda koje su sklopili sudionici u sektoru električne energije, daju prednost stjecanju domaće robe i ugovaranju usluga domaćeg podrijetla, uključujući osposobljavanje i zapošljavanje, na tehničkoj i upravljačkoj razini, osoba s meksičkim državljanstvom.

Ako je privatnom sektoru dopušteno sudjelovanje u drugim djelatnostima električne industrije, ni u kojem slučaju neće imati prednost pred državnim javnim poduzećem, čija je zadaća ispuniti društvenu odgovornost i zajamčiti kontinuitet i dostupnost javne elektroenergetske usluge.

Državno javno poduzeće mora isporučivati najmanje pedeset i četiri posto prosječne količine energije poslane u mrežu u kalendarskoj godini.

Privatni sektor može sudjelovati u procesu proizvodnje električne energije putem programa mješovitih ulaganja, u kojima državno javno poduzeće mora imati izravan ili neizravan udio u projektu od najmanje pedeset i četiri posto.

Temeljnu opskrbu električnom energijom može pružati samo državno javno poduzeće, po najnižoj mogućoj cijeni.

U vezi sa svim ostalim korporativnim djelatnostima CFE-a i njegovih društava kćeri, u skladu sa zakonom o CFE-u, upravni odbor objavljuje propise za stjecanje, najam, ugovaranje usluga i obavljanje radova. Među ostalim, odbor može zahtijevati minimalni postotak domaćeg udjela u skladu s prirodom ugovaranja, regulacijom tarife i međunarodnim sporazumima čiji je Meksiko potpisnik.

CNE izdaje sve dozvole koje se izdaju u skladu sa Zakonom o sektoru električne energije. Vlasnici dozvola moraju biti fizičke osobe ili poduzeća osnovana u skladu s meksičkim pravom.

I-MX-15

Sektor: Energetika

Podsektor: Ugljikovodici i naftni derivati (opskrba gorivom i mazivima za zrakoplove, brodove i željezničku opremu)

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Opis: Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u meksičkom poduzeću koje se bavi opskrbom goriva i maziva za plovila, željezničku opremu i zrakoplove.

I-MX-16

Sektor:	Tisak, uredništvo i povezane industrije
Podsektor:	Izdavanje novina
Industrijska klasifikacija:	CMAP 342001 Izdavanje novina, časopisa i periodičnih publikacija (ograničeno na novine)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 10.7.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III. Kako je navedeno u elementu „opis”.

Opis:

Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi tiskanjem ili izdavanjem dnevnih novina koje su namijenjene prvenstveno meksičkoj publici i koje se distribuiraju na državnom području Meksika.

Za potrebe ovog stavka dnevne novine su novine koje se ne distribuiraju besplatno i koje se objavljuju sedam dana u tjednu.

I-MX-17

Sektor: Proizvodnja robe

Podsektor: Eksplozivi, vatromet, vatreno oružje i patrone

Industrijska klasifikacija: CMAP 352236 Proizvodnja eksploziva i vatrometa

CMAP 382208 Proizvodnja vatrenog oružja i patrona

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I.,
poglavlje III.

Opis:

Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje proizvodi eksplozive, vatromet, vatreno oružje, patrone i streljivo, ne uključujući pripremu eksplozivnih mješavina za industrijske i ekstraktivne djelatnosti.

I-MX-18

Sektor: Ribarstvo

Podsektor: Usluge povezane s ribarstvom

Industrijska klasifikacija: CMAP 1300 Ribarstvo

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 11.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Opći zakon o održivom ribarstvu i akvakulturi (Ley General de Pesca y Acuacultura Sustentables), šesta glava, poglavlje IV.; i sedma glava, poglavlje II.

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava I., poglavlje I.; glava II., poglavlje IV.; i treća glava, poglavlje II.

Zakon o lukama (Ley de Puertos), poglavlja I., IV. i VI.

Regulacija Zakona o ribarstvu (Reglamento de la Ley de Pesca), druga glava, poglavlje I.; i poglavlje II., šesti odjeljak.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za obavljanje ribarskih djelatnosti obvezna je dozvola koju izdaje SAGARPA preko Nacionalnog povjerenstva za akvakulturu i ribarstvo (Comisión Nacional de Acuacultura y Pesca); ili SCT, ovisno o njihovom području nadležnosti.

Dozvola SAGARPA-e obvezna je za obavljanje određenih djelatnosti, kao što je ribolov potreban za opravdanje zahtjeva za koncesiju i postavljanje fiksne ribolovne opreme u saveznom vodama. Dozvola se izdaje uz prednost za stanovnike lokalnih zajednica. U jednakim okolnostima prednost imaju zahtjevi autohtonih zajednica.

Dozvola SCT-a obvezna je za brodove pod stranom zastavom koji pružaju usluge jaružarenja.

Dozvola SCT-a obvezna je za pružanje lučkih usluga povezanih s ribarstvom, kao što su utovar i opskrba plovila, održavanje komunikacijske opreme, električarske radove, skupljanje smeća ili otpada i uklanjanje otpadnih voda. Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-19

Sektor: Ribarstvo

Podsektor: Ribarstvo

Industrijska klasifikacija: CMAP 130011 Ribolov na otvorenom moru

CMAP 130012 Obalni ribolov

CMAP 130013 Slatkovodni ribolov

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Opći zakon o održivom ribarstvu i akvakulturi (Ley General de Pesca y Acuacultura Sustentables), glava VI., poglavlje IV.; glava VII., poglavlje I.; glava XIII., jedino poglavlje; i glava XIV., poglavlja I., II. i III.

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava II., poglavlje I.

Savezni zakon o moru (Ley Federal del Mar), glava I., poglavlja I. i III.

Zakon o nacionalnim vodama (Ley de Aguas Nacionales), glava I. i glava IV., poglavlje I.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Regulacija Zakona o ribarstvu (Reglamento de la Ley de Pesca), glava I., poglavlje I.; glava II., poglavlja I. i od III. do VI; i glava III., poglavlja III. i IV.

Opis:

Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi obalnim ribolovom, slatkovodnim ribolovom i ribolovom u isključivom gospodarskom pojasu, ne uključujući akvakulturu.

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi ribolovom na otvorenom moru, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

I-MX-20

Sektor: Usluge obrazovanja

Podsektor: Privatne škole

Industrijska klasifikacija: CMAP 921101 Usluge privatnog predškolskog obrazovanja

CMAP 921102 Usluge privatnog osnovnoškolskog obrazovanja

CMAP 921103 Usluge privatnog srednjoškolskog obrazovanja

CMAP 921104 Usluge privatnog višeg srednjoškolskog obrazovanja

CMAP 921105 Usluge privatnog visokog obrazovanja

CMAP 921106 Usluge privatnog obrazovanja s kombinacijom predškolske, osnovnoškolske, srednjoškolske, više srednjoškolske i visoke razine

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Zakon o koordinaciji visokog obrazovanja (Ley para la Coordinación de la Educación Superior), poglavlje II.

Opći zakon o obrazovanju (Ley General de Educación), poglavlje III.

Opis: Ulaganje

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje pruža usluge privatnog predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog, višeg srednjoškolskog, visokog ili kombiniranog obrazovanja, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

I-MX-21

Sektor:	Stručne, tehničke i specijalizirane usluge
Podsektor:	Medicinske usluge
Industrijska klasifikacija:	CMAP 9231 Medicinske, stomatološke i veterinarske usluge u privatnom sektoru (ograničeno na medicinske usluge)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 11.6.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Savezni zakon o radu (Ley Federal del Trabajo), poglavlje I.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Samo meksički državljani koji su licencirani liječnici na državnom području Meksika mogu pružati interne medicinske usluge u meksičkim poduzećima.

I-MX-22

Sektor:	Stručne, tehničke i specijalizirane usluge
Podsektor:	Specijalizirano osoblje
Industrijska klasifikacija:	CMAP 951012 Usluge carinskih i zastupničkih agencija
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Carinski zakon (Ley Aduanera), glava II., poglavlja I. i III., i glava VII., poglavlje I. Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje II.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama Samo meksički državljanin po rođenju može biti carinski posrednik.

Samo carinski posrednici koji djeluju kao primatelji ili pravni zastupnici (mandatarios) uvoznika ili izvoznika te opunomoćenici tih carinskih posrednika mogu obavljati službene postupke povezane s carinjenjem robe tog uvoznika ili izvoznika.

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja ne mogu izravno ni neizravno sudjelovati u agenciji za carinsko posredovanje.

I-MX-23

Sektor: Stručne, tehničke i specijalizirane usluge

Podsektor: Specijalizirane usluge (Komeracionalni javni bilježnik)

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o komercijalnim javnim bilježnicima (Ley Federal de Correduría Pública), članci 7., 8., 12. i 15.

Regulacija Zakona o komercijalnim javnim bilježnicima (Reglamento de la Ley Federal de Correduría Pública), poglavlje I. i poglavlje II., odjeljci I. i II.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje II.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Samo meksički državljanin po rođenju može biti licencirani komercijalni javni bilježnik (corredor público).

Komercijalni javni bilježnik ne smije imati poslovne veze ni s kojom osobom za pružanje javnobilježničkih usluga.

Komercijalni javni bilježnici moraju otvoriti ured na mjestu na kojem su ovlašteni za obavljanje djelatnosti.

Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća s klauzulom o isključenju stranaca.

I-MX-24

Sektor:	Stručne, tehničke i specijalizirane usluge
Podsektor:	Usluge stručnjaka
Industrijska klasifikacija:	CMAP 951002 Pravne usluge (uključuje strano pravno savjetovanje)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)
	Tretman najpovlaštenije nacije (članci 10.8. i 11.7.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Regulatorni zakon o ustavnom članku 5. povezanom s obavljanjem djelatnosti u saveznom okrugu (Ley Reglamentaria del Artículo 5º Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en el Distrito Federal), poglavlje III., odjeljak III.; i poglavlje V.
	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje pruža pravne usluge, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

Ako ne postoji primjenjiv međunarodni sporazum, obavljanje djelatnosti stranih državljana podložno je načelu reciprociteta u mjestu boravišta podnositelja zahtjeva i mora biti usklađeno s ostalim zahtjevima utvrđenima u meksičkom pravu.

Osim kako je predviđeno u ovoj stavci, samo odvjetnici licencirani u Meksiku mogu imati vlasnički udio u odvjetničkom društvu koje je osnovano na državnom području Meksika.

Odvjetnici koji imaju licenciju za obavljanje djelatnosti u Europskoj uniji smiju sklopiti partnerstvo s odvjetnicima licenciranim u Meksiku.

Broj odvjetnika koji imaju licenciju za obavljanje djelatnosti u Europskoj uniji i koji su partneri u odvjetničkom društvu u Meksiku ne smije premašiti broj odvjetnika koji su licencirani u Meksiku i koji su partneri u tom istom odvjetničkom društvu. Odvjetnici koji imaju licenciju za obavljanje djelatnosti u Europskoj uniji mogu obavljati djelatnost i pružati pravno savjetovanje o meksičkom pravu ako ispunjavaju zahtjeve za obavljanje djelatnosti odvjetnika u Meksiku.

Odvjetničko društvo koje je osnovano kao partnerstvo odvjetnika koji imaju licenciju za obavljanje djelatnosti u Europskoj uniji i odvjetnika koji imaju licenciju za obavljanje djelatnosti u Meksiku može zaposliti odvjetnike licencirane u Meksiku kao zaposlenike.

Podrazumijeva se da se ova stavka ne primjenjuje na strane odvjetnike koji pružaju usluge na privremenoj osnovi u okviru poslovnog putovanja, usluge putem internetskih ili telekomunikacijskih tehnologija, usluge pravnog savjetovanja u području stranog i međunarodnog prava te, isključivo u vezi sa stranim i međunarodnim pravom, usluge pravne arbitraže i usluge mirenja ili posredovanja.

I-MX-25

Sektor: Stručne, tehničke i specijalizirane usluge

Podsektor: Usluge stručnjaka

Industrijska klasifikacija: CMAP 9510 Pružanje stručnih, tehničkih i specijaliziranih usluga
(ograničeno na profesionalne usluge)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 11.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Regulatorni zakon o ustavnom članku 5. povezanom s obavljanjem
djelatnosti u Ciudad de México (Ley reglamentaria del Artículo 5º
Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en la Ciudad de
México), poglavlje III., odjeljak III., i poglavlje V.

Regulacija Regulatornog zakona o ustavnom članku 5. povezanom s obavljanjem djelatnosti u Ciudad de México (Reglamento de la Ley Reglamentaria del Artículo 5º Constitucional, relativo al Ejercicio de las Profesiones en el Distrito Federal), poglavlje III.

Opći zakon o stanovništvu (Ley General de Población), poglavlje III.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

U skladu s relevantnim međunarodnim sporazumima u kojima je Meksiko jedna od stranaka; strani državljani mogu u Ciudad de México obavljati djelatnosti utvrđene u Regulatornom zakonu o ustavnom članku 5. povezanom s obavljanjem djelatnosti u Ciudad de México.

Ako ne postoji primjenjiv međunarodni sporazum, obavljanje djelatnosti stranih državljana podložno je načelu reciprociteta u mjestu boravišta podnositelja zahtjeva i mora biti usklađeno s ostalim zahtjevima utvrđenima u meksičkom pravu.

I-MX-26

Sektor: Vjerske usluge

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CMAP 929001 Usluge vjerskih organizacija

Predmetne obveze: Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o vjerskim zajednicama i javnom bogoštovlju (Ley de Asociaciones Religiosas y Culto Público), glava II., poglavlja I. i II.

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Predstavnici vjerskih zajednica u Meksiku moraju biti meksički državljani.

Vjerske zajednice udruženja su osnovana u skladu sa Zakonom o vjerskim zajednicama i javnom bogoštovlju.

Vjerske zajednice moraju se registrirati kod Ministarstva unutarnjih poslova (Secretaría de Gobernación, SEGOB). Da bi se mogle registrirati, vjerske zajednice moraju biti osnovane u Meksiku.

I-MX-27

Sektor: Poljoprivredne usluge

Podsektor:

Industrijska klasifikacija: CMAP 971010 Pružanje poljoprivrednih usluga

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Savezni zakon o zdravlju bilja (Ley Federal de Sanidad Vegetal), glava II., poglavlje IV.

Uredba o provedbi Fitosanitarnog zakona Sjedinjenih Meksičkih Država (Reglamento de la Ley de Sanidad Fitopecuaria de los Estados Unidos Mexicanos), poglavlje VII.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za raspršivanje pesticida obvezna je koncesija koju dodjeljuje
SAGARPA.

Tu koncesiju mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-28

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Zračni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 384205 Proizvodnja, sastavljanje i popravak zrakoplova
(ograničeno na popravak zrakoplova)

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o civilnom zrakoplovstvu (Ley de Aviación Civil),
poglavlje III., odjeljak II.

Uredba o provedbi Zakona o civilnom zrakoplovstvu (Reglamento de
la Ley de Aviación Civil), poglavlje VII.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za osnivanje i poslovanje ili poslovanje i iskorištavanje postrojenja za popravak zrakoplova te centara za poučavanje i osposobljavanje osoblja obvezna je dozvola koju izdaje SCT.

Da bi dobila dozvolu, zainteresirana strana mora dokazati da postrojenja za popravak zrakoplova i centri za poučavanje i osposobljavanje osoblja imaju domicil u Meksiku.

I-MX-29

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Zračni prijevoz ⁵
Industrijska klasifikacija:	CMAP 973302 Usluge upravljanja zračnim lukama i helidromima
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 10.7.) Lokalna prisutnost (članak 11.5.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32. Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja I., II. i III. Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

⁵ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (e) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (g) zračni prijevoz ili s njim povezane pomoćne usluge isključuju iz područja primjene članaka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranična trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

Zakon o civilnom zrakoplovstvu (Ley de Aviación Civil), poglavlja I. i IV.

Zakon o zračnim lukama (Ley de Aeropuertos), poglavlje III.

Regulacija Zakona o zračnim lukama (Reglamento de la Ley de Aeropuertos), glava II., poglavlja I., II. i III.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Za gradnju i upravljanje ili samo upravljanje zračnim lukama i helidromima obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT. Tu koncesiju mogu dobiti samo meksička poduzeća.

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje je koncesionar ili ovlaštenik zračnih luka za javne usluge, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

CNIE pri donošenju odluke daje prednost nacionalnom i tehnološkom razvoju te štiti suvereni integritet nacije.

I-MX-30

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Zračni prijevoz⁶

Industrijska klasifikacija: CMAP 713001 Usluge redovnog zračnog prijevoza zrakoplovima registriranim unutar države

CMAP 713002 Neredovni zračni prijevoz (zračni taksiji)

Posebne usluge zračnog prijevoza

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o civilnom zrakoplovstvu (Ley de Aviación Civil), poglavlja IX. i X.

Regulacija Zakona o civilnom zrakoplovstvu (Reglamento de la Ley de Aviación Civil), glava II., poglavlje I.

⁶ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (e) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (g) zračni prijevoz ili s njim povezane pomoćne usluge isključuju iz područja primjene članka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranična trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Kako je navedeno u elementu „opis”.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati glasačka prava od najviše 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a pruža usluge redovnog ili neredovnog domaćeg zračnog prijevoza, usluge neredovnog međunarodnog zračnog prijevoza u obliku zračnog taksija ili posebne usluge zračnog prijevoza. Predsjednik i najmanje dvije trećine upravnog odbora i dvije trećine upravitelja tog poduzeća moraju biti meksički državljani.

Samo meksički državljani i poduzeća u kojima je 51 % glasačkih prava u vlasništvu ili pod kontrolom meksičkih državljana i čiji su predsjednik i najmanje dvije trećine upravitelja meksički državljani mogu registrirati zrakoplov u Meksiku.

I-MX-31

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Posebne usluge zračnog prijevoza⁷

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlje III.

Zakon o civilnom zrakoplovstvu (Ley de Aviación Civil), poglavlja I., II., IV. i IX.

Kako je navedeno u elementu „opis”.

⁷ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (e) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (g) zračni prijevoz ili s njim povezane pomoćne usluge isključuju iz područja primjene članka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranična trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za pružanje svih posebnih usluga zračnog prijevoza obvezna je dozvola koju izdaje SCT. Ta se dozvola izdaje samo ako osoba zainteresirana za pružanje tih usluga ima domicil na državnom području Meksika.

I-MX-32

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 973203 Lučke uprave na morima, jezerima i rijekama

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o lukama (Ley de Puertos), poglavlja IV. i V.

Regulacija Zakona o lukama (Reglamento de la Ley de Puertos)
glava I., poglavlja I. i VI.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I.,
poglavlje III.

Opis: Ulaganje

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički
udio od najviše 49 % u meksičkom poduzeću koje je ovlašteno za
obavljanje djelatnosti lučke uprave.

I-MX-33

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 384201 Proizvodnja i popravak plovila

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja I., II. i III.

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava I., poglavlje II.

Zakon o lukama (Ley de Puertos), glava IV.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za osnivanje i upravljanje ili samo upravljanje brodogradilištem obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT. Tu koncesiju mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-34

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 973201 Usluge utovara i istovara u vodnom prijevozu (uključuje upravljanje pristaništima i njihovo održavanje; utovar i istovar plovila na obali; rukovanje pomorskim teretom; upravljanje molovima i njihovo održavanje; čišćenje brodova i čamaca; manipulaciju teretom; prijenos tereta između brodova i kamiona, vlakova, cjevovoda i pristaništa i poslovanje obalnih terminala)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava I., poglavlje II; i glava II., poglavlja IV. i V.

Zakon o lukama (Ley de Puertos), poglavlja II., IV. i VI.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja I., II. i III.

Uredba o upotrebi i iskorištavanju teritorijalnog mora, vodnih putova, obala, relevantnih saveznih obalnih područja i zemljišta dobivenih isušivanjem mora (Reglamento para el Uso y Aprovechamiento del Mar Territorial, Vías Navegables, Playas, Zona Federal Marítimo Terrestre y Terrenos Ganados al Mar), poglavlje II., odjeljak II.

Kako je navedeno u elementu „opis”.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje pruža lučke usluge plovilima za unutarnju plovidbu, kao što su tegljenje, privezivanje i pomoćne usluge, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

Za gradnju i upravljanje ili samo upravljanje morskim i riječnim lučkim terminalima, među ostalim pristaništima, dizalicama i povezanom infrastrukturom, obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT. Tu koncesiju mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

Za pružanje usluga manipulacije teretom i skladištenja obvezna je dozvola koju izdaje SCT. Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-35

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 973203 Morske i unutarnje vode (Lučke uprave na jezerima i rijekama)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava III., poglavlje III.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Zakon o lukama (Ley de Puertos), poglavlja IV. i VI.

Opis:

Ulaganje

Ulagatelji Europske unije ili njihova ulaganja mogu sudjelovati u meksičkim poduzećima koja pružaju usluge peljarenja plovilima u unutarnjoj plovidbi u udjelu od najviše 49 %.

I-MX-36

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Vodni prijevoz⁸

Industrijska klasifikacija: CMAP 712011 Usluge međunarodnog pomorskog prijevoza

CMAP 712012 Usluge pomorske kabotaže

CMAP 712013 Usluge međunarodnog i kabotažnog tegljenja

CMAP 712021 Usluge riječnog i jezerskog prijevoza

CMAP 712022 Usluge prijevoza unutarnjim plovnim putovima između luka

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članci 10.8. i 11.7.)

Razina vlasti: Središnji

⁸ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (d) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (b) nacionalna pomorska kabotaža isključuje iz područja primjene članaka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranična trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

Mjere:	Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos), glava III., poglavlje I.
	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.
	Savezni zakon o gospodarskom tržišnom natjecanju (Ley Federal de Competencia Económica), poglavlje IV.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Upravljanje plovilima koja plove na otvorenom moru ili njihovo iskorištavanje, uključujući usluge prijevoza i međunarodnog tegljenja, otvoreno je brodovlasnicima i plovilima iz svih država na temelju načela reciprociteta u skladu s međunarodnim sporazumima.

Upravljanje kabotažom i unutarnjom plovidbom te njihovo iskorištavanje rezervirano je za meksičke brodovlasnike uz upotrebu meksičkih plovila. Ako nisu primjerena ili dostupna meksička plovila s istim tehničkim uvjetima ili ako je to potrebno u svrhu javnog interesa, SCT može izdati privremene dozvole za plovidbu meksičkim brodovlasnicima za upravljanje stranim plovilom i njegovo iskorištavanje prema sljedećim prioritetima:

- (a) meksički vlasnik broda sa stranim plovilom pod ugovorom o zakupu bez posade; i
- (b) meksički vlasnik broda sa stranim plovilom pod bilo kojim ugovorom o zakupu.

Upravljanje i iskorištavanje unutarnje plovidbe i kabotaže za turistička krstarenja te jaružala i pomorskih uređaja za gradnju, održavanje i poslovanje luka mogu obavljati meksička ili strana brodarska društva s pomoću meksičkih ili stranih plovila ili pomorskih uređaja, na temelju načela reciprociteta s Europskom unijom ili njezinim državama članicama, uz davanje prednosti meksičkim poduzećima i u skladu s primjenjivim pravom.

SCT uz prethodno mišljenje Nacionalne komisije za borbu protiv monopola (Comisión Nacional Antimonopolio) može odlučiti da određenu kabotažu mogu u potpunosti ili djelomično obavljati meksička brodarska društva pomoću meksičkih plovila ili plovila za koja se tvrdi da su meksička ako ne postoje uvjeti stvarnog tržišnog natjecanja na relevantnom tržištu u skladu sa Saveznim zakonom o gospodarskom tržišnom natjecanju (Ley Federal de Competencia Económica).

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja mogu imati vlasnički udio od najviše 49 % u meksičkom brodarskom društvu ili meksičkim plovilima, koja su osnovana ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koja se bave komercijalnim iskorištavanjem plovila za unutarnju i kabotažnu plovidbu, ne uključujući turistička krstarenja i iskorištavanje jaružala i pomorskih uređaja za gradnju, održavanje i poslovanje luka.

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje pruža usluge plovidbe na otvorenom moru i tegljenja u luku, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

I-MX-37

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Neenergetski cjevovodi

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja I., II. i III.

Zakon o nacionalnim vodama (Ley de Aguas Nacionales), glava I., poglavlje II., i glava IV., poglavlje II.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za gradnju i poslovanje ili samo poslovanje cjevovoda kojima se prenosi roba koja ne uključuje energiju ili osnovne petrokemikalije obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT.

Tu koncesiju mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-38

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Usluge željezničkog prijevoza

Industrijska klasifikacija: CMAP 711101 Usluge željezničkog prijevoza

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje III.

Regulatorni zakon o željezničkim uslugama (Ley Reglamentaria del Servicio Ferroviario), poglavlja I. i II., odjeljak III.

Regulacija željezničkih usluga (Reglamento del Servicio Ferroviario), glava I., poglavlja I., II. i III.; glava II., poglavlja I. i IV.; i glava III., poglavlje I., odjeljci I. i II.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Da bi ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja imali vlasnički udio veći od 49 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi gradnjom, poslovanjem i iskorištavanjem željeznica koje se smatraju općim komunikacijskim sredstvima, obvezno je pozitivno rješenje CNIE-a.

CNIE pri donošenju odluke uzima u obzir davanje prednosti nacionalnom i tehnološkom razvoju te zaštitu suverenog integriteta nacije.

Za gradnju, poslovanje i iskorištavanje usluga željezničkog prijevoza te pružanje javne usluge željezničkog prijevoza obvezna je koncesija koju dodjeljuje SCT. Tu koncesiju mogu dobiti samo meksička poduzeća.

Dozvola koju izdaje SCT obvezna je za pružanje pomoćnih usluga, gradnju infrastrukture za ulaz i izlaz, prijelaza i rubnih objekata uz pravo prolaza, postavljanje reklama i znakova uz pravo prolaza, gradnju mostova preko željezničkih pruga i upravljanje tim mostovima. Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-39

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Kopneni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 973101 Usluge upravljanja putničkim autobusnim kolodvorima i pomoćne usluge (ograničeno na glavne autobusne i kamionske kolodvore te autobusne i kamionske postaje)

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 11.7.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlje III.

Uredba o iskorištavanju prava prolaza na saveznim cestama i okolnim područjima (Reglamento para el Aprovechamiento del Derecho de Vía de las Carreteras Federales y Zonas Aledañas), poglavlja II. i IV.

Uredba o prijevozu savezним cestama i pomoćnim uslugama (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), poglavlje I.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Za uspostavljanje autobusne ili kamionske postaje ili kolodvora ili upravljanje njima obvezna je dozvola koju izdaje SCT. Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

Zainteresirana strana mora dokazati da ima domicil u Meksiku da bi dobila dozvolu.

I-MX-40

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Kopneni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 973102 Usluge upravljanja cestama i mostovima te pomoćne usluge

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlje III.

Regulacija prometa saveznim cestama i pomoćnih usluga
(Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares),
poglavlja I. i V.

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Dozvola koju izdaje SCT obvezna je za pružanje pomoćnih usluga u prijevozu saveznim cestama. Tu dozvolu mogu dobiti samo meksički državljani i poduzeća.

Podrazumijeva se da pomoćne usluge nisu dio putničkog, turističkog ili teretnog prijevoza saveznim cestama, nego se njima dopunjava upravljanje tim cestama i njihovo iskorištavanje.

I-MX-41

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Kopneni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 711201 Usluge prijevoza građevinskog materijala

CMAP 711202 Usluge selidbe

CMAP 711203 Druge specijalizirane usluge prijevoza tereta

CMAP 711204 Opće usluge prijevoza tereta

CMAP 711311 Usluge autobusnog prijevoza putnika na velike udaljenosti i čarterskog autobusnog prijevoza

CMAP 711318 Usluge školskog i turističkog prijevoza (ograničeno na usluge turističkog prijevoza)

CMAP 720002 Kurirske usluge

Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)
	Lokalna prisutnost (članak 11.5.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje II.
	Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlja I. i III.
	Uredba o prijevozu savezним cestama i pomoćnim uslugama (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), poglavlje I.
	Kako je navedeno u elementu „opis”.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Ulagatelji iz Europske unije ili njihova ulaganja ne mogu steći vlasnički udio u poduzeću s klauzulom o isključenju stranaca koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje se bavi cestovnim prijevozom domaćeg tereta između točaka na državnom području Meksika, ne uključujući usluge prijevoza paketa i kurirske usluge.

Za pružanje usluga cestovnog prijevoza tereta, putnika ili turista obvezna je dozvola koju izdaje SCT.

Ulagatelj iz Europske unije ili njegova ulaganja mogu imati vlasnički udio od 100 % u poduzeću koje je osnovano ili će se osnovati na državnom području Meksika, a koje pruža uslugu međugradskog autobusnog prijevoza, turističkog prijevoza ili cestovnog prijevoza međunarodnog tereta između točaka na državnom području Meksika.

Samo meksički državljani i poduzeća s klauzulom o isključenju stranaca, koji upotrebljavaju opremu koja je registrirana u Meksiku i proizvedena u Meksiku ili uvezena u Meksiko, i vozači koji su meksički državljani, mogu pružati usluge cestovnog prijevoza domaćeg tereta između točaka na državnom području Meksika.

Za pružanje usluga prijevoza paketa i kurirske usluge obvezna je dozvola koju izdaje SCT. Te usluge mogu pružati samo meksički državljani i poduzeća.

I-MX-42

Sektor:	Prijevoz
Podsektor:	Usluge željezničkog prijevoza
Industrijska klasifikacija:	CMAP 711101 Usluge prijevoza željeznicom (ograničeno na željezničko osoblje)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman (članak 11.6.)
Razina vlasti:	Središnji
Mjere:	Savezni zakon o radu (Ley Federal del Trabajo), glava VI., poglavlje V.
Opis:	Prekogranična trgovina uslugama Samo meksički državljani mogu biti željezničko osoblje.

I-MX-43

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Kopneni prijevoz

Industrijska klasifikacija: CMAP 711312 Usluge gradskog i prigradskog autobusnog prijevoza putnika i čarterskog autobusnog prijevoza

CMAP 711315 Usluge prijevoza motornim vozilom – taksi

CMAP 711316 Usluge prijevoza motornim vozilom na fiksnoj liniji

CMAP 711317 Usluge prijevoza motornim vozilom sa stajališta taksija

CMAP 711318 Usluge školskog i turističkog prijevoza (ograničeno na usluge školskog prijevoza)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere:	Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera), glava I., poglavlje II.
	Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación), knjiga I., poglavlja I. i II.
	Zakon o cestama, mostovima i saveznom cestovnom prometu (Ley de Caminos, Puentes y Autotransporte Federal), glava I., poglavlje III.
	Uredba o prijevozu savezним cestama i pomoćnim uslugama (Reglamento de Autotransporte Federal y Servicios Auxiliares), poglavlje I.
Opis:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama
	Samo meksički državljani i poduzeća s klauzulom o isključenju stranaca mogu pružati usluge lokalnog gradskog i prigradskog autobusnog prijevoza, školskog autobusnog prijevoza, taksija i druge usluge kolektivnog prijevoza.

I-MX-44

Sektor: Komunikacija

Podsektor: Usluge zabavnog sadržaja (kino)⁹

Industrijska klasifikacija: CMAP 941103 Privatno prikazivanje filmova

Predmetne obveze: Tretman najpovlaštenije nacije (članci 10.8. i 11.7.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Mjere: Savezni zakon o kinematografiji (Ley Federal de Cinematografía),
poglavlje III.

Regulacija Saveznog zakona o kinematografiji (Reglamento de la Ley
Federal de Cinematografía), poglavlje V.

⁹ Podrazumijeva se da se člankom 10.5. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (c) i člankom 11.2. (Područje primjene) stavkom 2. točkom (a) audiovizualne usluge isključuju iz područja primjene članka 10. (Ulaganje) i 11. (Prekogranična trgovina uslugama). Meksiko uključuje niz mjera povezanih s tom djelatnošću isključivo u svrhu transparentnosti.

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Osobe koje prikazuju filmove moraju rezervirati 10 % ukupnog vremena prikazivanja za prikazivanje nacionalnih filmova.

REZERVE KOJE SE ODNOSU NA POSTOJEĆE MJERE

POPIS MEKSIKA

Rezerve primjenjive na regionalnoj razini

Namjerno ostavljeno prazno

BUDUĆE MJERE

NAPOMENE S OBJAŠNJENJEM

1. U popisu stranke u ovom Prilogu utvrđuju se, u skladu s člancima 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke) i 11.8. (Nesukladne mjere i iznimke), specifični sektori, podsektori ili djelatnosti za koje ta stranka može zadržati postojeće ili donijeti nove ili restriktivnije mjere koje nisu usklađene s obvezama utvrđenima u sljedećim odredbama:

- (a) 10.7. (Nacionalni tretman), 11.6. (Nacionalni tretman);
- (b) 10.8. (Tretman najpovlaštenije nacije), 11.7. (Tretman najpovlaštenije nacije);
- (c) 10.9. (Zahtjevi u pogledu rezultata);
- (d) 10.10. (Viša uprava i upravni odbor); ili
- (e) 11.5. (Lokalna prisutnost).

2. Za potrebe ovog Priloga:

- (a) „CMAF” znači Meksička klasifikacija djelatnosti i proizvoda (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos) kako ju je utvrdio Nacionalni institut za statistiku i geografiju (Instituto Nacional de Estadística y Geografía), Meksička klasifikacija djelatnosti i proizvoda (Clasificación Mexicana de Actividades y Productos), 1994.;
- (b) „CPC” znači Središnja klasifikacija proizvoda kako je utvrđena u Statističkom uredu Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 77, privremena Središnja klasifikacija proizvoda, 1991.; i
- (c) „ISIC” znači Međunarodna standardna industrijska klasifikacija svih gospodarskih djelatnosti kako ju je utvrdio Statistički ured Ujedinjenih naroda, Statistički dokumenti, serija M, br. 4, ISIC REV. 3.1, 2002.

3. Popisom stranke ne dovode se u pitanje prava i obveze stranaka na temelju GATS-a.

4. Za svaku stavku na popisu utvrđeni su sljedeći elementi:

- (a) „sektor” se odnosi na općeniti sektor povezan sa stavkom;

- (b) „podsektor” se odnosi na specifičan sektor povezan sa stavkom;
 - (c) „industrijska klasifikacija” odnosi se na, ako je primjenjivo, djelatnost obuhvaćenu neusklađenom mjerom u skladu s CMAP-om, CPC-om ili ISIC-om;
 - (d) „predmetne obveze” odnosi se na obveze iz stavka 1. koje, u skladu s člancima 10.12. (Neusklađene mjere i izuzeća) i 11.8. (Neusklađene mjere i izuzeća), nisu primjenjive na sektore, podsektore ili djelatnosti navedene u okviru stavke;
 - (e) „opis” utvrđuje opseg sektora, podsektora ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom; i
 - (f) „postojeće mjere”, ako je navedeno, za potrebe transparentnosti sadržava nepotpun popis postojećih mjera koje se odnose na sektor, podsektor ili djelatnosti koji su obuhvaćeni rezervom.
5. „Razina vlasti” na popisu Meksika označava razinu vlasti koja primjenjuje navedene mjere.
6. Pri tumačenju unosa razmatraju se svi njegovi elementi. Element „opis” ima prednost pred svim ostalim elementima.

7. Rezerva koja se zadržava na razini Europske unije primjenjuje se na mjeru Europske unije i države članice na nacionalnoj razini te mjeru vlade države članice, osim ako je određena država članica Unije isključena na temelju rezerve.
8. Rezerva koja se zadržava na nacionalnoj razini Meksika ili države članice primjenjuje se na mjeru vlade na središnjoj, regionalnoj ili lokalnoj razini unutar te države.
9. Ako stranka zadržava mjeru kojom se od pružatelja usluga zahtijeva da on bude fizička osoba, građanin, osoba s trajnim boravištem ili osoba s boravištem na njezinu državnom području ili da u njoj ima domicil kao uvjet za pružanje usluge na njezinu državnom području, rezerva za tu mjeru donesena u odnosu na obvezu iz stavka 1. povezanu s poglavljem 11. (Prekogranična trgovina uslugama) primjenjuje se kao rezerva u odnosu na obvezu iz stavka 1. povezanu s poglavljem 10. (Ulaganja), u mjeri u kojoj se odnosi na tu mjeru.
10. Popis stranke ne uključuje mjere povezane s kvalifikacijskim zahtjevima i postupcima, tehničkim standardima te zahtjevima i postupcima izdavanja dozvole koji ne predstavljaju ograničenje nacionalnog tretmana u smislu članaka 10.7. (Nacionalni tretman) ili 11.6. (Nacionalni tretman) ili ograničenje pristupa tržištu u smislu članaka 10.6. (Pristup tržištu) ili 11.4. (Pristup tržištu). Te mjere, kao što su zahtjev za pribavljanje dozvole, obveze univerzalne usluge, zahtjev za priznanje kvalifikacija u reguliranim sektorima, zahtjev za polaganje posebnih ispita, koji može obuhvaćati jezične ispite, te svi nediskriminirajući zahtjevi prema kojima se određene djelatnosti ne smiju izvršavati u zaštićenim zonama ili područjima primjenjuju se u svakom slučaju, čak i ako nisu navedene.

11. Na popisu Europske unije upotrebljavaju se sljedeće pokrate:

AT Austrija

BE Belgija¹

BG Bugarska

CY Cipar

CZ Češka

DE Njemačka

DK Danska

EE Estonija

EEA Europski gospodarski prostor

EL Grčka

¹ Za potrebe rezerva u Belgiji središnjom razinom vlasti obuhvaćena je savezna vlast te vlasti regija i zajednica jer svaka od njih ima jednakovrijedne zakonodavne ovlasti.

ES	Španjolska
EU	Europska unija, uključujući sve njezine države članice
FI	Finska ²
FR	Francuska
HR	Hrvatska
HU	Mađarska
IE	Irska
IT	Italija
LT	Litva
LU	Luksemburg
LV	Latvija
MT	Malta

² Za potrebe rezerva u Finskoj regionalna razina vlasti znači Ålandski Otoci.

NL Nizozemska

OECD Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj

PL Poljska

PT Portugal

RO Rumunjska

SE Švedska

SI Slovenija

SK Slovačka

12. Podrazumijeva se da obveza odobravanja nacionalnog tretmana za Europsku uniju ne uključuje obvezu proširenja na fizičke osobe ili poduzeća Meksika tretmana odobrenog u određenoj državi članici fizičkim osobama i poduzećima druge države članice u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu „UFEU”) ili s bilo kojom mjerom donesenom u skladu s UFEU-om, uključujući njezinu provedbu u državama članicama. U skladu s UFEU-om takav se tretman odobrava samo poduzećima osnovanima ili organiziranim u skladu s pravom neke države članice čije se registrirano sjedište, središnja uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi u Europskoj uniji, uključujući poduzeća koja su osnovana u Europskoj uniji i koja posjeduju ili njima upravljaju fizičke osobe ili poduzeća iz Meksika.

13. Podrazumijeva se da za potrebe popisa Meksika pojmovi „nacija” i „država” znače Meksiko.

REZERVE KOJE SE ODNOSU NA BUDUĆE MJERE

POPIS EU-a

Popis rezervi:

II-EU-1 – Svi sektori

II-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)

II-EU-3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda

II-EU-4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja

II-EU-5 – Poslovne usluge – usluge poslovanja nekretninama

II-EU-6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa

II-EU-7 – Poslovne usluge – usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja

II-EU-8 – Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju

II-EU-9 – Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge

II-EU-10 – Poslovne usluge – ostale poslovne usluge

II-EU-11 – Telekomunikacijske usluge

II-EU-12 – Građevinske usluge

II-EU-13 – Usluge distribucije

II-EU-14 – Usluge obrazovanja

II-EU-15 – Zdravstvene i socijalne usluge

II-EU-16 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

II-EU-17 – Rekreativne, kulturne i sportske usluge

II-EU-18 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

II-EU-19 – Poljoprivreda, ribolov i vode

II-EU-20 – Djelatnosti povezane s energetikom

II-EU-21 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

II-EU-1 – Svi sektori

Sektor – podsektor: Svi sektori

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Poslovna prisutnost

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: na fizičke osobe koje nemaju regionalno državljanstvo na Ålandskim Otocima i pravne osobe primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na stjecanje i posjedovanje nekretnina na Ålandskim Otocima bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih Otoka. Na fizičke osobe koje nemaju regionalno državljanstvo na Ålandskim otocima i sva poduzeća primjenjuju se ograničenja u pogledu prava na poslovni nastan i obavljanje gospodarskih djelatnosti bez dopuštenja nadležnih tijela Ålandskih otoka.

Postojeće mjere:

FI: Ahvenanmaan maanhankintalaki (Zakon o stjecanju zemljišta na Ålandskim otocima) (3/1975), odjeljak 2.; i Ahvenanmaan itsehallintolaki (Zakon o autonomiji Ålandskih otoka) (1144/1991), odjeljak 11.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U FR: vrste poslovnog nastana – u skladu s člancima L151-1 i R153-1 financijskog i monetarnog zakonika, strana ulaganja u FR u sektore navedene u članku R153-2 financijskog i monetarnog zakonika podliježu prethodnom odobrenju ministra gospodarstva.

Postojeće mjere:

FR: Financijski i monetarni zakonik, članci L151-1 i R153-1.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U FR: vrste poslovnog nastana – ograničenje stranih udjela u nedavno privatiziranim društvima na promjenjivi iznos vlasničkog kapitala koji se nudi javnosti, a koji utvrđuje francuska vlada na pojedinačnoj osnovi. Za osnivanje u svrhu obavljanja određenih trgovinskih, industrijskih ili zanatskih djelatnosti potrebna je posebna suglasnost ako glavni direktor nema dozvolu za stalno boravište.

U pogledu isključivo ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: Određene gospodarske djelatnosti povezane s iskorištavanjem ili korištenjem državne ili javne imovine podliježu koncesijama koje se dodjeljuju prema odredbama Zakona o koncesijama.

Komercijalna društva u kojima je kapitalni udio države ili općine veći od 50 % ne mogu izvršavati transakcije u svrhu prodaje dugotrajne imovine društva, sklapati ugovore o stjecanju udjela, zakupu, zajedničkim djelatnostima, kreditu, osiguranju potraživanja ni preuzimati obveze na temelju mjenica bez ovlaštenja ili dopuštenja Agencije za privatizaciju ili drugih državnih ili regionalnih tijela, ovisno o tome koje je tijelo nadležno. Ova se rezerva ne primjenjuje na rudarstvo i vađenje jer se na njih primjenjuje rezerva I-A-16 (Djelatnosti povezane s energetikom) iz Dodatka I.-A.

U IT: vlada može izvršavati određene posebne ovlasti u poduzećima koja posluju u području obrane i nacionalne sigurnosti i koja se bave određenim djelatnostima od strateške važnosti u području energetike, prometa i komunikacija. To se odnosi na sve pravne osobe koje se bave djelatnostima od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti, a ne samo na privatizirana društva.

Ako postoji prijetnja da bi se ozbiljno mogli ugroziti ključni interesi obrane i nacionalne sigurnosti, vlada ima sljedeće ovlasti:

- (a) uvesti posebne uvjete za kupnju dionica;
- (b) uložiti veto na donošenje odluka koje se odnose na posebne radnje, primjerice prijenose, spajanja, razdvajanja i promjene djelatnosti; ili
- (c) odbiti stjecanje dionica ako kupac želi steći razinu udjela u kapitalu kojom bi se mogli ugroziti interesi obrane i nacionalne sigurnosti.

Predmetno društvo mora obavijestiti ured predsjednika vlade o svim odlukama, aktima i transakcijama (npr. prijenosi, spajanja, razdvajanja, promjene djelatnosti ili ukidanja) koji se odnose na stratešku imovinu u područjima energetike, prometa i komunikacija. Osobito je obvezno obavijestiti o stjecanjima od strane fizičkih ili pravnih osoba koje nisu iz EU-a, a kojima te osobe preuzimaju kontrolu nad društvom.

Predsjednik vlade može izvršavati sljedeće posebne ovlasti:

- (a) uložiti veto na svaku odluku, akt i transakciju koja predstavlja iznimnu prijetnju ozbiljne ugroze javnog interesa u pogledu sigurnosti mreža i opskrbe te upravljanja njima;

- (b) uvesti posebne uvjete radi jamčenja javnog interesa; ili
- (c) odbiti stjecanje u iznimnim okolnostima u kojima su ugroženi ključni državni interesi.

Zakonom su utvrđeni kriteriji na temelju kojih se evaluiraju stvarne ili iznimne prijetnje te uvjeti i postupci izvršenja posebnih ovlasti.

Postojeće mjere:

IT: Zakon 56/2012 o posebnim ovlastima u društvima koja obavljaju djelatnost u području obrane i nacionalne sigurnosti te energetike, prometa i komunikacija; Dekret predsjednika vlade DPCM 253 od 30. studenoga 2012. kojim se definiraju djelatnosti od strateške važnosti u području obrane i nacionalne sigurnosti.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U LT: društva od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost u pogledu vlasništva (udio kapitala koji mogu držati privatne nacionalne ili strane osobe u skladu s nacionalnim sigurnosnim interesima, s obzirom na ulaganja u poduzeća, sektore i objekte od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost, te postupci i kriteriji za utvrđivanje usklađenosti potencijalnih nacionalnih ulagatelja i potencijalnih sudjelujućih društava itd.).

Postojeće mjere:

LT: Zakon o društvima i objektima od strateške važnosti za nacionalnu sigurnost i drugim društvima važnima za jamčenje nacionalne sigurnosti u Republici Litvi od 10. listopada 2002. br. IX-1132 (kako je zadnje izmijenjen 12. siječnja 2018. Zakonom br. XIII-992).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U SE: Zahtjevi diskriminacije za osnivače, višu upravu i upravne odbore kad se u švedsko zakonodavstvo uključe novi oblici pravnog udruživanja.

(b) Stjecanje nekretnina

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U HU: Stjecanje državne imovine.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U HU: stjecanje obradivog zemljišta od strane stranih pravnih osoba i fizičkih osoba nerezidenata, uključujući postupak odobrenja za stjecanje obradivog zemljišta.

Postojeće mjere:

HU: Zakon CXXII. iz 2013. o trgovini poljoprivrednim i šumskim zemljištem (poglavlje II. (stavci od 6. do 36.) i poglavlje IV. (stavci od 38. do 59.));

Zakon CCXII. iz 2013. o prijelaznim mjerama i određenim odredbama povezanim sa Zakonom CXXII. iz 2013. o trgovini poljoprivrednim i šumskim zemljištem (poglavlje IV. (stavci od 8. do 20.)).

U LV: stjecanje ruralnog zemljišta od strane državljana Meksika ili treće zemlje, uključujući postupak odobrenja za stjecanje ruralnog zemljišta.

Postojeće mjere:

LV: Zakon o privatizaciji zemljišta u ruralnim područjima, odjeljci 28., 29. i 30.

U SK: strana društva ili fizičke osobe ne mogu steći poljoprivredno i šumsko zemljište koje se nalazi izvan urbane zone općine kao ni neke druge vrste zemljišta, kao što su prirodni resursi, jezera, rijeke i javne ceste.

Postojeće mjere:

SK: Zakon br. 44/1988 o zaštiti i iskorištavanju prirodnih resursa;

Zakon br. 229/1991 o regulaciji vlasništva nad zemljištem i drugom poljoprivrednom imovinom;

Zakon br. 460/1992 Ustava Slovačke Republike;

Zakon br. 180/1995 o određenim mjerama za uređenje vlasništva nad zemljištem;

Zakon br. 202/1995 o deviznom poslovanju;

Zakon br. 503/2003 o povratu vlasništva nad zemljištima;

Zakon br. 326/2005 o šumama; i

Zakon br. 140/2014 o stjecanju vlasništva nad poljoprivrednim zemljištima.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U BG: strane fizičke i strane pravne osobe (među ostalim i preko podružnica) ne mogu steći vlasništvo nad zemljištem u BG. Pravne osobe iz BG sa stranim udjelom u vlasništvu ne mogu steći vlasništvo nad poljoprivrednim zemljištem. Strane pravne osobe i strani građani sa stalnim boravištem u inozemstvu mogu steći vlasništvo nad zgradama i ograničena vlasnička prava na nekretninama (pravo korištenja, pravo gradnje, pravo podizanja nadgradnje i pravo služnosti). Strani državljani sa stalnim boravištem u inozemstvu, strane pravne osobe i trgovačka društva u kojima strano sudjelovanje osigurava većinu pri donošenju odluka ili može spriječiti donošenje odluka mogu uz dozvolu steći prava vlasništva nad nekretninama u određenim geografskim područjima koje odredi Vijeće ministara.

Postojeće mjere:

BG: Ustav Republike Bugarske, članak 22.;

Zakon o vlasništvu nad poljoprivrednim zemljištem i njegovoj upotrebi, članak 3.; i

Zakon o šumama, članak 10.

U EE: fizičke ili pravne osobe koje nisu iz Europskog gospodarskog prostora (dalje u tekstu „EGP”) ili OECD-a mogu steći nepokretnu imovinu, što uključuje poljoprivredna ili šumska zemljišta, samo uz odobrenje okružnog guvernera i od 1. siječnja 2018. uz odobrenje općinskog vijeća te moraju na zakonski propisani način dokazati da će se stečena nepokretna imovina upotrebljavati na učinkovit, održiv i smislen način u skladu s njezinom predviđenom namjenom.

Postojeće mjere:

EE: Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus (Zakon o ograničenjima u pogledu stjecanja nepokretne imovine), poglavlja 2. i 3.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U LT: sve mjere koje su u skladu s obvezama koje je preuzeo EU i koje se primjenjuju u LT u okviru Općeg sporazuma o trgovini uslugama (GATS) u pogledu stjecanja zemljišta.

Postupci, uvjeti i ograničenja u pogledu stjecanja zemljišnih parcela utvrđuju se Ustavnim zakonom, Zakonom o zemljištu i Zakonom o stjecanju poljoprivrednog zemljišta. Međutim, lokalnim vlastima (općine) i drugim nacionalnim subjektima iz zemalja članica OECD-a i Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) koji obavljaju gospodarske djelatnosti u LT, koje su utvrđene ustavnim zakonom u skladu s kriterijima integracije EU-a i ostalih integracija kojima se LT pridružila, dopušteno je stjecanje vlasništva nad nepoljoprivrednim zemljišnim parcelama koje im trebaju za izgradnju i upotrebu zgrada i objekata potrebnih za njihove izravne djelatnosti.

Postojeće mjere:

LT: Ustav Republike Litve;

Ustavni zakon Republike Litve o provedbi članka 47. stavka 3. Ustava Republike Litve od 20. lipnja 1996., br. I-1392, kako je zadnje izmijenjen 20. ožujka 2003., br. IX-1381;

Zakon o zemljištu od 27. siječnja 2004., br. IX-1983; i

Zakon o stjecanju poljoprivrednog zemljišta od 24. travnja 2014., br. XII-854.

(c) Priznanje

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU-u: direktive EU-a o uzajamnom priznavanju diploma i drugih stručnih kvalifikacija primjenjuju se samo na građane EU-a. Pravo pružanja zakonski uređene usluge stručnjaka u jednoj državi članici ne daje pravo na pružanje te usluge u drugoj državi članici.

(d) Autorska prava i srodna prava

U pogledu ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja u skladu s bilo kojim međunarodnim ugovorima o ulaganjima ili drugim sporazumima o trgovini koji su na snazi ili potpisani prije datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma.

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja prema zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim ili multilateralnim sporazumom kojim se:

(a) uspostavlja unutarnje tržište za usluge i ulaganja;

- (b) dodjeljuje pravo poslovnog nastana; ili
- (c) zahtijeva usklađivanje zakonodavstva u jednom gospodarskom sektoru ili više njih.

Unutarnje tržište za usluge i osnivanje poslovnih jedinica znači područje bez unutarnjih granica u kojemu se jamči slobodno kretanje usluga, kapitala i osoba.

Pravo poslovnog nastana znači obvezu sadržajnog ukidanja svih prepreka poslovnom nastanu među strankama sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji stupanjem na snagu tog sporazuma. Pravo poslovnog nastana uključuje pravo državljana stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji na osnivanje i upravljanje poduzećima pod uvjetima koji su jednaki uvjetima koji su na temelju nacionalnog zakonodavstva propisani za državljane stranke u kojoj se obavlja osnivanje.

Usklađivanje zakonodavstva znači sljedeće:

- (a) ujednačavanje zakonodavstva jedne stranke sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji ili više njih sa zakonodavstvom druge stranke ili stranaka tog sporazuma; ili
- (b) uključivanje zajedničkog zakonodavstva u pravni poredak stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji.

To usklađivanje zakonodavstva provodi se tek od onog trenutka kad ga se uvede u pravni poredak stranke ili stranaka sporazuma o regionalnoj gospodarskoj integraciji i tek se tada smatra da je provedeno.

Postojeće mjere:

U EU: Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru (EGP);

Sporazumi o stabilizaciji;

Bilateralni sporazumi između EU-a i Švicarske Konfederacije; i

Detaljni i sveobuhvatni sporazumi o slobodnoj trgovini.

U EU-u: osiguravanje različitog postupanja u pogledu prava poslovnog nastana državljanima ili poduzećima na temelju postojećih ili budućih bilateralnih sporazuma između sljedećih država članica: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL i PT te bilo koje od sljedećih zemalja ili kneževina: Andore, Monaka, San Marina i Države Vatikanskoga Grada.

U DK, FI i SE: mjere koje poduzimaju DK i FI radi promicanja nordijske suradnje, kao što su:

- (a) financijska potpora projektima istraživanja i razvoja (Nordijski industrijski fond – Nordic Industrial Fund);

- (b) financiranje studija izvedivosti za međunarodne projekte (Nordijski fond za izvoz projekata – Nordic Fund for Project Exports); i
- (c) financijska pomoć društvima³ koja upotrebljavaju tehnologiju za zaštitu okoliša (Nordijska korporacija za financiranje zaštite okoliša – Nordic Environment Finance Corporation).

Ovom se rezervom ne dovode u pitanje isključenje javne nabave koje provodi jedna stranka ni subvencije iz članka 11.2. (Područje primjene) stavka 2. i članka 10.5. (Područje primjene) stavka 2.

U PL: povlašteni uvjeti za poslovni nastan ili prekogranično pružanje usluga, što može uključivati ukidanje ili izmjene određenih ograničenja iz popisa rezervi koje se primjenjuju u PL, mogu se primijeniti u okviru ugovorâ o trgovini i plovidbi.

U PT: zadržano pravo odustajanja od primjene zahtjeva u pogledu državljanstva za obavljanje određenih djelatnosti i zanimanja fizičkih osoba koje pružaju usluge za zemlje u kojima je portugalski službeni jezik (Angola, Brazil, Cabo Verde, Gvineja Bisau, Mozambik te Sveti Toma i Prinsipe).

³ Primjenjuje se na istočnoeuropska trgovačka društva koja surađuju s najmanje jednim nordijskim društvom.

(e) Oružje, streljivo i vojni materijal

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori, i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, lokalna prisutnost:

U EU-u: Proizvodnja ili distribucija oružja, streljiva i vojnog materijala ili trgovina njima. Vojni materijal ograničen je na sve proizvode koji su namijenjeni i izrađeni isključivo za vojnu upotrebu u vezi s ratovanjem ili obranom.

II-EU-2 – Profesionalne usluge (sve profesije osim zdravstvenih)

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – pravne usluge: usluge javnih bilježnika i sudskih izvršitelja, računovodstvene i knjigovodstvene usluge; revizorske usluge, usluge poreznog savjetovanja, arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja, inženjerske usluge te usluge integriranog inženjerstva
Industrijska klasifikacija:	CPC 861 (dio), CPC 87902 (dio), 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 (dio)
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pravne usluge

EU, osim SE, zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na pružanje usluga pravnog savjetovanja te izdavanja pravnih potvrda, dokumentacije i ovjeravanja koje pružaju pravnici kojima su povjerene javne funkcije, primjerice bilježnici, „huissiers de justice” ili drugi „officiers publics et ministériels”, te mjere koje se odnose na usluge koje pružaju sudski izvršitelji koje imenuje vlada službenim aktom (CPC 861 (dio), 87902 (dio)).

U pogledu ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U BG: puni nacionalni tretman u pogledu osnivanja i upravljanja društvima te u pogledu pružanja usluga može se primijeniti samo na društva koja su osnovana u zemljama s kojima su sklopljeni, odnosno s kojima će se sklopiti povlašteni sporazumi te na državljane tih zemalja (CPC 861 (dio)).

U LT: odvjetnici iz drugih zemalja mogu djelovati kao odvjetnici na sudu samo u skladu s bilateralnim sporazumima (CPC 861 (dio)).

- (b) Usluge revizije (CPC 86211 i 86212 osim računovodstvenih i knjigovodstvenih usluga)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Neovisne financijske revizije moraju provoditi registrirani revizori koji su članovi Instituta ovlaštenih javnih računovođa. Podložno reciprocitetu, Institut ovlaštenih javnih računovođa dužan je registrirati revizorske subjekte iz Meksika ili treće zemlje nakon što mu dostave dokaze o sljedećem:

- (a) tri četvrtine članova upravljačkih tijela i registriranih revizora koji provode reviziju u ime subjekta ispunjavaju zahtjeve istovjetne zahtjevima za bugarske revizore te su uspješno položili ispite kojima su to potvrdili;
- (b) revizorski subjekt provodi neovisne financijske revizije u skladu sa zahtjevima za neovisnost i objektivnost; i
- (c) revizorski subjekt na svojim internetskim stranicama objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti ili na istovjetan način ispunjava zahtjeve za objavljivanje ako provodi revizije subjekata od javnog interesa.

Postojeće mjere:

BG: Zakon o neovisnoj financijskoj reviziji.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U CZ: samo poduzeće u kojem je najmanje 60 % udjela u kapitalu ili glasačkih prava rezervirano za državljane CZ ili državljane država članica može biti ovlašteno za obavljanje revizija u CZ.

Postojeće mjere:

CZ: Zakon od 14. travnja 2009. br. 93/2009 zb. o revizorima.

(c) Arhitektonske usluge i usluge urbanističkog planiranja (CPC 8674)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HR: Prekogranično pružanje usluga urbanističkog planiranja.

II-EU-3 – Profesionalne usluge – zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih proizvoda

Sektor – podsektor:	Profesionalne usluge – profesionalne zdravstvene usluge i maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti
Industrijska klasifikacija:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Zahtjevi učinkovitosti Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

- (a) medicinske i stomatološke usluge; usluge primalja, medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 932)

U FI: pružanje svih javno i privatno financiranih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa, osim usluga koje pružaju medicinske sestre (CPC 9312, 93191).

U BG: pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući medicinske i stomatološke usluge, usluge medicinskih sestara, primalja, fizioterapeuta i paramedicinskog osoblja te usluge psihologa (CPC 9312, 9319 (dio)).

Postojeće mjere:

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990).

BG: Zakon o medicinskim ustanovama, Zakon o profesionalnoj organizaciji medicinskih sestara, primalja te udruženih liječnika specijalista.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U CZ i MT: pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, te drugih povezanih usluga (CPC 9312, 9319 (dio)).

Postojeće mjere:

CZ: Zakon br. 296/2008 zb. o zaštiti kvalitete i sigurnosti ljudskog tkiva i stanica namijenjenih za upotrebu u humanoj medicini;

Zakon br. 378/2007 zb. o farmaceutskim proizvodima i o izmjeni određenih povezanih zakona;

Zakon 123/2000 zb. o medicinskim uređajima; i

Zakon 285/2002 zb. o darivanju, uzimanju i transplantaciji tkiva i organa te o izmjeni određenih zakona (Zakon o transplantaciji).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

EU, osim NL i SE: za pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi, obvezno je boravište. Te usluge mogu pružati samo fizičke osobe koje su fizički prisutne na državnom području EU-a (CPC 9312, 93191 (dio)).

U BE: prekogranično pružanje medicinskih i stomatoloških usluga, usluga primalja te usluga medicinskih sestara, fizioterapeuta, psihologa i paramedicinskog osoblja.

(b) Veterinarske usluge (CPC 932)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Veterinarske klinike mogu osnovati fizičke ili pravne osobe.

Za obavljanje veterinarske djelatnosti obvezno je državljanstvo države članice EU-a ili Europskog gospodarskog prostora (u nastavku „EGP”), a za strane državljane obvezna je trajna boravišna dozvola (potrebna je fizička prisutnost).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE i LV: Prekogranično pružanje veterinarskih usluga.

- (c) Maloprodaja farmaceutskih, medicinskih i ortopedskih proizvoda te ostale usluge koje pružaju farmaceuti (CPC 63211)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: maloprodaja farmaceutskih proizvoda te medicinske i ortopedske robe.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U SE: maloprodaja farmaceutskih proizvoda i osiguravanje farmaceutskih proizvoda za opću javnost.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

EU, osim BE, BG, EE, ES, IE i LT: naručivanje poštom moguće je samo iz država članica EGP-a, stoga je za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda široj javnosti u EU-u obvezan poslovni nastan u bilo kojoj od tih zemalja.

U BE: naručivanje poštom dopušteno je samo za ljekarne otvorene javnosti, stoga je za maloprodaju farmaceutskih proizvoda i određenih medicinskih proizvoda široj javnosti obvezan poslovni nastan u BE.

U BG i EE: Zabranjeno je naručivanje farmaceutskih proizvoda poštom.

U IE, LT i ES: zabranjeno je naručivanje poštom farmaceutskih proizvoda koji se izdaju na recept.

Postojeće mjere:

AT: Arzneimittelgesetz (Zakon o lijekovima), BGBl. No. 185/1983, kako je izmijenjen, §§ 57, 59, 59a; i

Medizinproduktegesetz (Zakon o medicinskim proizvodima), BGBl. No. 657/1996, kako je izmijenjen, § 99.

BE: Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens; i

Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé.

FI: Lääkelaki (Zakon o lijekovima) (395/1987).

SE: Zakon o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:336);

Uredba o trgovini farmaceutskim proizvodima (2009:659); i

ostale uredbe koje je donijela švedska Agencija za medicinske proizvode (pojediniosti dostupne u LVFS 2009:9).

II-EU-4 – Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge istraživanja i razvoja

Industrijska klasifikacija: CPC 851, 852, 853

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U RO: Prekogranično pružanje usluga istraživanja i razvoja.

Postojeće mjere:

RO: Vladina uredba br. 6/2011;

Uredba ministra obrazovanja i istraživanja br. 3548/2006; i

Vladina odluka br. 134/2011.

II-EU-5 – Poslovne usluge – usluge poslovanja nekretninama

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge poslovanja nekretninama

Industrijska klasifikacija: CPC 821, 822

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U CZ i HU: Prekogranično pružanje usluga.

II-EU-6 – Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge najma ili zakupa bez rukovatelja

Industrijska klasifikacija: CPC 832

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U BE i FR: Prekogranično pružanje usluga zakupa ili najma osobnih i kućanskih artikala bez rukovatelja.

II-EU-7 – Poslovne usluge – usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge agencija za naplatu, usluge kreditnog izvješćivanja

Industrijska klasifikacija: CPC 87901, 87902

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

EU, osim ES, LV i SE: Pružanje usluga agencija za naplatu i usluga kreditnog izvješćivanja.

II-EU-8 – Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge posredovanja u zapošljavanju

Industrijska klasifikacija: CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

Osim HU i SE: pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju osoblja za pomoć u domaćinstvu, drugih komercijalnih ili industrijskih radnika te sestrinskog i drugog osoblja (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

Osim BE, HU i SE: zahtjev poslovnog nastana za prekogranično pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja i zabrana pružanja tih usluga.

U AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SK i SI: usluge posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja i drugog osoblja. U LV i LT: pružanje usluga posredovanja u zapošljavanju pomoćnog uredskog osoblja. U DE i IT: ograničenje broja pružatelja usluga posredovanja u zapošljavanju. U FR: te usluge mogu podlijegati državnom monopolu. U DE: Savezno ministarstvo rada i socijalnih poslova može izdati uredbu o posredovanju u zapošljavanju i zapošljavanju osoba koje nisu rezidenti Europske unije ili EGP-a za određene djelatnosti (CPC 87202).

U AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SI i SK: pružanje usluga angažiranja pomoćnog uredskog osoblja. U FR, IE, IT i NL: zahtjev poslovnog nastana za prekogranično pružanje usluga angažiranja uredskog osoblja i zabrana pružanja tih usluga.

U IT: ograničenje broja pružatelja usluga angažiranja uredskog osoblja. (87203)

U BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK i SI: usluge angažiranja rukovodećeg osoblja.

U IE: zahtjev poslovnog nastana za prekogranično pružanje usluga angažiranja rukovodećeg osoblja i zabrana pružanja tih usluga (87201).

Postojeće mjere:

AT: §§ 97 i 135 austrijskog Zakona o trgovini (Gewerbeordnung);

Savezni službeni list br. 194/1994, kako je izmijenjen;

Zakon o privremenom zapošljavanju (Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG); i

Savezni službeni list br. 196/1988, kako je izmijenjen.

BG: Zakon o promicanju zapošljivosti, članci 26., 27., 27.a i 28.

CY: Zakon o privatnim agencijama za zapošljavanje 150(I)/2013 donesen 6. prosinca 2013.; i

Zakon o privatnim agencijama za zapošljavanje br. 126(I)/2012.

CZ: Zakon o zapošljavanju (435/2004).

DE: Odjeljak 38. Uredbe o zapošljavanju (Beschäftigungsverordnung); i

Odjeljak 292. Zakonika o socijalnoj sigurnosti, knjiga III. (Drittes Buch Sozialgesetzbuch, SGB III).

DK: §§ 8a – 8f Uredbe br. 73 od 17. siječnja 2014. i navedeno u Uredbi sa zakonskom snagom br. 228 od 7. ožujka 2013. (zapošljavanje pomoraca); i

Zakon o radnim dozvolama iz 2006. S1(2) i (3).

EL: Zakon 4052/2012 (Službeni list vlade 41 A), kako su neke njegove odredbe izmijenjene Zakonom br. 4093/2012 (Službeni list vlade 222 A).

FI: Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (Zakon o javnoj službi za zapošljavanje i poduzetništvo) (916/2012).

HR: Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 80/08, 121/10, 118/12 i 153/13);

Pravilnik o obavljanju djelatnosti povezanih sa zapošljavanjem (NN 8/14);

Zakon o radu (NN 93/14), članci od 44. do 47.; i

Zakon o strancima (NN 130/11 i 74/12) za zapošljavanje stranaca u Hrvatskoj.

IE: Zakon o radnim dozvolama iz 2006. S1(2) i (3).

IT: Zakonodavni dekret 276/2003, članci 4. i 5.

LT: Litavski zakonik o radu, i

Zakon Republike Litve o agencijama za privremeno zapošljavanje od 19. svibnja 2011. br. XI-1379, posljednja izmjena od 11. travnja 2013. br. XII-230.

LU: Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi) (Zakon od 18. siječnja 2012. o osnivanju agencije za razvoj zapošljavanja (ADEM)).

MT: Zakon o službama za zapošljavanje i osposobljavanje (poglavlje 343.) (članci od 23. do 25.), Propisi o agencijama za zapošljavanje (S.L. 343,24.).

PL: Članak 18. Zakona od 20. travnja 2004. o promicanju zapošljavanja i institucijama tržišta rada (Dz. U. iz 2015., točka 149., kako je izmijenjena).

PT: Uredba sa zakonskom snagom br. 260/2009 od 25. rujna, kako je izmijenjena Zakonom br. 5/2014 od 12. veljače (pristup uslugama agencija za posredovanje u zapošljavanju i pružanje tih usluga).

RO: Zakon br. 156/2000 o zaštiti rumunjskih državljana koji rade u inozemstvu, kako je ponovno objavljen;

Odluka Vlade br. 384/2001 o odobrenju metodoloških standarda za primjenu Zakona br. 156/2000, s naknadnim izmjenama;

Pravilnik Vlade br. 277/2002, kako je izmijenjen Pravilnikom Vlade br. 790/2004 i Pravilnikom Vlade br. 1122/2010;

Zakon br. 53/2003 – Zakonik o radu, kako je ponovno objavljen, s naknadnim izmjenama i dodatkom; i

Odluka Vlade br. 1256/2011 o uvjetima rada i postupku odobrenja agencija za privremeno zapošljavanje.

SI: Zakon o regulaciji tržišta rada (Službeni list Republike Slovenije, br. 80/2010, 21/2013, 63/2013, 55/2017); Zakon

o zapošljavanju, samozapošljavanju i radu stranaca – ZZSDT (Službeni list Republike Slovenije, br. 47/2015), ZZSDT-UPB2 (Službeni list Republike Slovenije, br. 1/2018).

SK: Zakon br. 5/2004 o službama za zapošljavanje i Zakon br. 455/1991 o trgovinskim dozvolama.

II-EU-9 – Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge

Sektor – podsektor: Poslovne usluge – usluge zaštite i istražne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Usluge zaštite (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI i SK: Pružanje sigurnosnih usluga.

U DK, HR i HU: Pružanje usluga u sljedećim podsektorima: zaštitarske usluge (CPC 87305) u HR i HU, savjetodavne usluge u pogledu sigurnosti (CPC 87302) u HR, zaštitarska služba zračnih luka (CPC 87305 (dio)) u DK i usluge oklopnih vozila (CPC 87304) u HU.

U BE, ES, FI, FR i PT: stranim pružateljima sigurnosnih usluga nije dopušteno prekogranično pružanje tih usluga. Državljanstvo je uvjet za specijalizirano osoblje u PT, za privatno zaštitarsko osoblje u ES i za glavne direktore i direktore u FR.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U FI: dozvole za pružanje sigurnosnih usluga mogu se dodijeliti samo fizičkim osobama koje imaju boravište u Europskom gospodarskom prostoru (EGP) ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EGP-u.

U BE: obvezno je državljanstvo države članice EU-a za članove upravnih odbora društava koja pružaju zaštitarske i sigurnosne usluge (87305) te konzultantske usluge i usluge obuke povezane sa sigurnosnim uslugama (87302).

U BE: članovi više uprave društava koja pružaju usluge savjetovanja povezane sa zaštitarskim i sigurnosnim uslugama te svi agenti moraju imati boravište i državljanstvo države članice.

Postojeće mjere:

BE: Loi réglementant la sécurité privée et particulière, 2 octobre 2017

BG: Zakon o zaštitarskim djelatnostima u privatnom sektoru.

CZ: Zakon o trgovinskim dozvolama.

DK: Uredba o zaštiti zračnog prijevoza.

FI: Laki yksityisistä turvallisuuSPalveluista 282/2002 (Zakon o privatnim sigurnosnim uslugama).

LT: Zakon o osiguranju osoba i imovine od 8. srpnja 2004. br. IX-2327 (izmjena u tijeku).

LV: Zakon o zaštitarskim djelatnostima (odjeljci 6., 7. i 14.).

PL: Zakon od 22. kolovoza 1997. o zaštiti osoba i imovine (Službeni list iz 2016., točka 1432. kako je izmijenjena).

PT: Zakon 34/2013 i Pravilnik 273/2013.

SI: Zakon o zasebnem varovanju (Zakon o privatnim sigurnosnim uslugama).

(b) Istražne usluge (CPC 87301)

EU, osim AT i SE: Pružanje istražnih usluga.

II-EU-10 – Poslovne usluge – ostale poslovne usluge

Sektor – podsektor:	Poslovne usluge – ostale poslovne usluge (usluge pismenog i usmenog prevođenja, usluge umnožavanja, usluge povezane s distribucijom energije i usluge povezane s proizvodnjom)
Industrijska klasifikacija:	CPC 87905, 87904, 884, 887
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Viša uprava i upravni odbori Autorska prava i srodna prava
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

- (a) Usluge usmenog i pismenog prevođenja (CPC 87905)

U pogledu isključivo prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HR: Prekogranično pružanje usluga pismenog i usmenog prevođenja službenih dokumenata.

- (b) Usluge povezane s distribucijom energije i usluge povezane s proizvodnjom (CPC 884 (dio), 887 osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U HU: usluge povezane s distribucijom energije i prekogranično pružanje usluga povezanih s proizvodnjom, osim usluga savjetovanja i konzultantskih usluga koje se odnose na te sektore.

- (c) Održavanje i popravak plovila, opreme za željeznički prijevoz te zrakoplova i njihovih dijelova (CPC 86764 (dio), 86769, 8868)

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU, osim DE, EE i HU: zahtjev poslovnog nastana ili fizičke prisutnosti na njegovu području i zabrana prekograničnog pružanja usluga održavanja i popravka željezničke prijevozne opreme s mjesta izvan njegova područja.

U EU, osim CZ, EE, HU, LU i SK: zahtjev poslovnog nastana ili fizičke prisutnosti na njegovu području i zabrana prekograničnog pružanja usluga održavanja i popravka plovila za prijevoz unutarnjim plovnim putovima s mjesta izvan njegova područja.

U EU, osim EE, HU i LV: zahtjev poslovnog nastana ili fizičke prisutnosti na njegovu području i zabrana prekograničnog pružanja usluga održavanja i popravka pomorskih plovila s mjesta izvan njegova područja.

U EU, osim AT, EE, HU, LV i PL: zahtjev poslovnog nastana ili fizičke prisutnosti na njegovu području i zabrana prekograničnog pružanja usluga održavanja i popravka zrakoplova i njihovih dijelova s mjesta izvan njegova područja (CPC 86764 (dio), 86769, 8868).

U EU-u: samo priznate organizacije s odobrenjem EU-a mogu provoditi statutarni nadzor i statutarnu certifikaciju brodova u ime država članica. Može se zahtijevati poslovni nastan.

Postojeće mjere:

U EU: Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova.

(d) Ostale poslovne usluge povezane sa zrakoplovstvom

U pogledu liberalizacije ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U EU: Osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u pogledu sljedećih usluga:

- i. usluga prodaje i stavljanja na tržište usluga u zračnom prometu;
- ii. usluge računalnog sustava rezervacija (CRS);
- iii. održavanja i popravka zrakoplova i njihovih dijelova; ili
- iv. najma ili zakupa zrakoplova bez posade.

II-EU-11 – Telekomunikacijske usluge

Sektor – podsektor: Telekomunikacijske usluge – Usluge prijenosa radiodifuzije s pomoću satelita

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U BE: Usluge prijenosa radiodifuzije s pomoću satelita

II-EU-12 – Građevinske usluge

Sektor – podsektor: Građevina – Građevinske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 51

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U LT: pravo izrade projektne dokumentacije za građevinske radove od iznimnog značaja dodjeljuje se samo projektnim poduzećima registriranim u LT ili stranim projektnim poduzećima koja su za obavljanje tih djelatnosti dobila odobrenje ustanove koju je ovlastila litavska vlada. Pravo za obavljanje tehničkih djelatnosti u glavnim područjima građevinarstva može se dodijeliti osobi koja nije iz Litve, ali koja je dobila odobrenje ustanove koju je ovlastila litavska vlada.

II-EU-13 – Usluge distribucije

Sektor – podsektor: Usluge distribucije

Industrijska klasifikacija: CPC 62117, 62251, 8929, 62112 (dio), 62226, 63107

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Distribucija farmaceutskih proizvoda

U BG: prekogranična veleprodajna distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62251).

U FI: distribucija farmaceutskih proizvoda (CPC 62117, 62251).

Postojeće mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini.

FI: Lääkelaki (Zakon o lijekovima) (395/1987).

(b) Distribucija alkoholnih pića

U FI: Distribucija alkoholnih pića (CPC 62112 (dio), 62226, 63107, 8929).

Postojeće mjere:

FI: Alkoholilaki (Zakon o alkoholu) (1102/2017).

(c) Ostala distribucija (CPC 621 (dio), 62228, 62251, 62271, 62272 (dio), 62276, 63108, 6329 (dio))

U pogledu isključivo prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: veleprodajna distribucija kemijskih proizvoda, plemenitih metala i dragog kamenja, medicinskih tvari i proizvoda i predmeta za medicinsku upotrebu, duhana i duhanskih proizvoda te alkoholnih pića.

Bugarska zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na usluge koje pružaju posrednici u trgovini robom.

Postojeće mjere:

BG: Zakon o lijekovima u humanoj medicini;

Zakon o veterinarstvu;

Zakon o zabrani kemijskog oružja te o nadzoru nad toksičnim kemijskim tvarima i njihovim prekursorima;

Zakon o duhanu i duhanskim proizvodima; i

Zakon o trošarinama i trošarinskim skladištima i Zakon o vinu i jakim alkoholnim pićima.

II-EU-14 – Usluge obrazovanja

Sektor – podsektor: Usluge obrazovanja

Industrijska klasifikacija: CPC 92

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U EU: za pružanje svih obrazovnih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku, te se stoga ne smatraju privatnima. Ako je stranim pružateljima usluga dopušteno pružanje usluga privatno financiranog obrazovanja, sudjelovanje privatnih pružatelja usluga u obrazovnom sustavu može podlijevati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi.

EU, osim CZ, NL, SE i SK: pružanje ostalih privatno financiranih usluga obrazovanja, odnosno osim onih koje su svrstane među usluge osnovnoškolskog, srednjoškolskog i visokog obrazovanja ili usluga obrazovanja odraslih (CPC 929).

U SE: pružatelji obrazovnih usluga kojima su javna tijela izdala odobrenje za pružanje tih usluga. Ova se rezerva primjenjuje na pružatelje privatno financiranih obrazovnih usluga koji primaju neku potporu države, kao što su pružatelji obrazovnih usluga koje je priznala država, koji su pod državnim nadzorom ili koji pružaju obrazovanje u okviru kojeg je moguće dobiti potporu za obrazovanje (CPC 92).

U CY, FI, MT i RO: pružanje privatno financiranih usluga osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja te obrazovanja odraslih (CPC 921, 922, 924).

U AT, BG, CY, FI, MT i RO: pružanje usluga visokog obrazovanja financiranih iz privatnih izvora (CPC 923).

U SK: pružatelji svih usluga privatno financiranog obrazovanja, osim usluga višeg tehničkog i strukovnog obrazovanja, moraju imati boravište u Europskom gospodarskom prostoru („EGP”). Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba i lokalna tijela vlasti mogu ograničiti broj škola koje se osnivaju (CPC 921, 922, 923 osim 92310, 924).

U CZ i SK: većina članova upravnog odbora ustanove koja pruža usluge privatno financiranog obrazovanja mora imati državljanstvo te zemlje (CPC 921, 922, 923 za SK osim 92310 i 924). U SI: samo slovenske fizičke ili pravne osobe mogu osnovati privatno financirane osnovne škole.

Pružatelj usluge mora osnovati registrirano sjedište ili podružnicu. Većina članova upravnog odbora u privatno financiranim srednjoškolskim ili visokoškolskim ustanovama moraju biti slovenski državljani (CPC 922, 923).

U BG, IT i SI: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog osnovnoškolskog obrazovanja (CPC 921). U BG i IT: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog srednjoškolskog obrazovanja (CPC 922). U AT: ograničenje prekograničnog pružanja usluga privatno financiranog obrazovanja odraslih putem radijskog ili televizijskog emitiranja (CPC 924).

Postojeće mjere:

BG: Zakon o visokom obrazovanju (Dodatne odredbe, stavak 4.) i Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (članak 22.).

FI: Perusopetuslaki (Zakon o osnovnoškolskom obrazovanju) (628/1998);

Lukiolaki (Zakon o općem srednjoškolskom obrazovanju) (629/1998);

Laki ammatillisesta koulutuksesta (Zakon o strukovnom osposobljavanju i obrazovanju) (630/1998);

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (Zakon o strukovnom obrazovanju odraslih) (631/1998); i

Ammattikorkeakoululaki (Zakon o veleučilištima i visokim školama) (351/2003), Yliopistolaki (Zakon o sveučilištima) (558/2009).

IT: Kraljevski dekret 1592/1933 (Zakon o srednjoškolskom obrazovanju);

Zakon 243/1991 (Povremeni javni doprinosi privatnim sveučilištima);

Rezolucija 20/2003 CNVSU-a (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario); i Dekret predsjednika Republike (DPR) 25/1998.

SK: Zakon 245/2008 o obrazovanju;

Zakon 131/2002 o sveučilištima; i

Zakon 596/2003 o javnom upravljanju obrazovanjem i školskoj samoupravi.

II-EU-15 – Zdravstvene i socijalne usluge

Sektor – podsektor: Zdravstvene i socijalne usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 93, 931 osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

- (a) Zdravstvene usluge (CPC 93, 931 osim 9312, 93191 (dio), 9311, 93192, 93193, 93199)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U EU: pružanje svih zdravstvenih usluga koje se financiraju javnim sredstvima ili potporama države u bilo kojem obliku, te se stoga ne smatraju privatno financiranima.

U EU: sve privatne zdravstvene usluge, osim privatno financiranih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga.

Sudjelovanje privatnih pružatelja usluga u privatno financiranoj zdravstvenoj mreži može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih ustanova i utjecaj na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta.

Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)).

U AT, PL i SI: pružanje privatno financiranih usluga hitne pomoći (CPC 93192).

U BG, CY, CZ, FI, MT i SK: pružanje privatnih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći i usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga (CPC 9311, 93192, 93193).

U BE: pružanje usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje osim bolničkih usluga financiranih iz privatnih izvora (CPC 93192, 93193).

U FI: pružanje ostalih usluga zdravstvene zaštite (CPC 93199).

Postojeće mjere:

CZ: Zakon br. 372/2011 zb. o zdravstvenim uslugama i uvjetima njihova pružanja.

FI: Laki yksityisestä terveydenhuollosta (Zakon o privatnoj zdravstvenoj zaštiti) (152/1990).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori:

U DE: pružanje usluga iz njemačkog sustava socijalne sigurnosti, ako usluge mogu pružati različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja, te se stoga ne ubrajaju u „usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”.
Odobrovanje boljeg postupanja za pružanje zdravstvenih i socijalnih usluga u okviru bilateralnog trgovinskog sporazuma (CPC 93).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman,

FR: pružanje privatno financiranih usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U DE: Vlasništvo u privatnim bolnicama kojima upravljaju njemačke vojne snage.

Nacionalizacija drugih ključnih privatno financiranih bolnica (CPC 93110).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: pružanje privatno financiranih usluga laboratorijskih analiza i ispitivanja (CPC 9311 (dio)).

Postojeće mjere:

FR: članci od L 6213-1 do 6213-6 Code de la Santé Publique.

(b) Zdravstvene i socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

Prekogranično pružanje zdravstvenih usluga, socijalnih usluga i djelatnosti ili usluga koje su dio javnog mirovinskog fonda ili obveznog sustava socijalne sigurnosti. zahtijeva se poslovni nastan ili fizička prisutnost pružatelja usluga na njegovu području i ograničava prekogranično pružanje zdravstvenih usluga s mjesta izvan njegova područja, prekogranično pružanje socijalnih usluga s mjesta izvan njegova područja te djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalnog osiguranja. Ova se rezerva ne odnosi na pružanje svih profesionalnih zdravstvenih usluga, uključujući usluge koje pružaju djelatnici kao što su liječnici, stomatolozi, primalje, medicinske sestre, fizioterapeuti, paramedicinsko osoblje i psiholozi; one su obuhvaćene drugim rezervama (CPC 931 osim 9312, 93191 (dio)).

U HU: prekogranično pružanje s mjesta izvan njegova državnog područja svih bolničkih usluga, usluga hitne pomoći te usluga zdravstvenih ustanova za stanovanje, osim bolničkih usluga, koje se financiraju javnim sredstvima (CPC 9311, 93192, 93193).

(c) Socijalne usluge, uključujući mirovinsko osiguranje

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata:

U EU: pružanje svih socijalnih usluga koje se financiraju iz javnih izvora ili potporama države u bilo kojem obliku, te se stoga ne smatraju financiranim iz privatnih izvora, te djelatnosti ili usluge koje su dio javnog mirovinskog sustava ili obveznog sustava socijalne sigurnosti. Sudjelovanje privatnih subjekata u mreži socijalnih usluga financiranoj iz privatnih izvora može podlijegati dodjeli koncesije na nediskriminirajućoj osnovi. Može se primijeniti ispitivanje gospodarskih potreba. Glavni kriterij: broj postojećih ustanova i utjecaj na njih, prometna infrastruktura, gustoća naseljenosti, geografska rasprostranjenost i otvaranje novih radnih mjesta.

U CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK i SI: Pružanje socijalnih usluga financiranih iz privatnih izvora.

U BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT i PT: Pružanje socijalnih usluga financiranih iz privatnih izvora, osim usluga povezanih s lječilištima i odmaralištima te domovima za starije osobe.

U DE: njemački sustav socijalne sigurnosti, u kojem usluge pružaju različita društva ili subjekti, a one uključuju elemente tržišnog natjecanja te se stoga možda ne ubrajaju u „usluge koje se isključivo obavljaju u okviru izvršavanja javnih ovlasti”.

Postojeće mjere:

FI: Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (Zakon o privatnim socijalnim uslugama) (922/2011).

IE: Health Act 2004 (S. 39) i Health Act 1970 (kako je izmijenjen – S.61A).

IT: Zakon 833/1978 o instituciji sustava javnog zdravstva;

Zakonodavni dekret 502/1992 o reorganizaciji regulative u području zdravstva; i

Zakon 328/2000 o reformi socijalnih usluga.

II-EU-16 – Turističke usluge i usluge povezane s putovanjima

Sektor – podsektor: Usluge turističkih vodiča

Industrijska klasifikacija: CPC 7472

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FR: zahtjev državljanstva države članice za pružanje usluga turističkih vodiča na njezinu državnom području.

U pogledu ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

U LT: ako Meksiko litavskim državljanima dopusti pružanje usluga turističkih vodiča, i LT će državljanima Meksika dopustiti pružanje usluga turističkih vodiča pod istim uvjetima.

II-EU-17 – Rekreatijske, kulturne i sportske usluge

Sektor – podsektor: Rekreatijske, kulturne i sportske usluge

Industrijska klasifikacija: CPC 962, 963, 9619, 964

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

- (a) Usluge knjižnica, arhiva i muzeja te druge kulturne usluge (CPC 963)

EU, osim AT i, u pogledu ulaganja, LT: Pružanje usluga knjižnica, arhiva i muzeja te drugih kulturnih usluga. U AT i LT: Za poslovni nastan može biti obvezna dozvola ili koncesija.

- (b) Usluge zabavnog sadržaja, kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo i cirkusa (CPC 9619, 964 osim 96492)

EU, osim AT i SE: Prekogranično pružanje usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka. U CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI i SK: U pogledu pružanja usluga zabavnog sadržaja, uključujući usluge kazališta, glazbenih skupina koje nastupaju uživo, cirkusa te diskoteka. U BG: Pružanje sljedećih usluga zabavnog sadržaja: usluga cirkusa, zabavnih parkova i sličnih atrakcija, usluga plesnih dvorana, diskoteka i učitelja plesa te drugih usluga zabavnog sadržaja. U EE: Pružanje drugih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa. U LT i LV: Pružanje svih usluga zabavnog sadržaja, osim usluga kinematografa.

U CY, CZ, LV, PL, RO i SK: Prekogranično pružanje sportskih i drugih rekreacijskih usluga.

(c) Usluge novinskih agencija (CPC 962)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: strano sudjelovanje u postojećim trgovačkim društvima koja objavljuju izdanja na francuskom jeziku ne može premašivati 20 % kapitala ili prava glasa u trgovačkom društvu. Na osnivanje meksičkih novinskih agencija primjenjuju se uvjeti utvrđeni nacionalnim propisima. Osnivanje novinskih agencija od strane stranih ulagatelja podliježe reciprocitetu.

Mjere:

FR: 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse

(d) Usluge kockanja i klađenja (CPC 96492)

EU, osim MT: pružanje usluga kockanja koje uključuju klađenje na uloge s novčanom vrijednosti u igrama na sreću, uključujući posebno lutrije, srećke, usluge kockanja u kockarnicama odnosno igraonicama ili licenciranim objektima, usluge klađenja, usluge binga te usluge kockanja kojima upravljaju dobrotvorne ustanove ili neprofitne organizacije koje ubiru prihode od tih usluga.

Ova se rezerva ne primjenjuje na igre za koje su potrebne vještine, automate za igre na kojima se ne dobivaju nagrade ili su nagrade isključivo u obliku besplatnih igara, i promotivne igre, čija je jedina svrha potaknuti prodaju robe ili usluga.

II-EU-18 – Usluge prijevoza i pomoćne usluge u prijevozu

Sektor – podsektor: Usluge prijevoza

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Lokalna prisutnost

Poglavlje: Ulaganja, prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pomorski prijevoz – sve ostale komercijalne djelatnosti koje se obavljaju brodom

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU: državljanstvo posade broda.

U pogledu isključivo ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori:

EU, osim LV i MT: za potrebe registracije broda i upravljanja flotom pod zastavom države poslovnog nastana (sve komercijalne pomorske djelatnosti koje se obavljaju brodom duge plovidbe, uključujući ribarstvo, akvakulturu i usluge povezane s ribolovom; međunarodni prijevoz putnika i tereta (CPC 721); prijevoz putnika i tereta unutarnjim plovnim putovima (CPC 7221 i 7222); pomoćne usluge u pomorskom prijevozu).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU: za neprihodonosne usluge razvoza i premještaja kontejnera u vlasništvu ili najmu koje pružaju brodarska društva iz EU-a, za dio tih usluga koji ne spada pod isključenje nacionalne pomorske kabotaže.

U SK: strani ulagatelji moraju imati glavni ured u SK da bi zatražili dozvolu za pružanje usluge (CPC 722).

(b) Pomoćne usluge u pomorskom prijevozu

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU: Pružanje usluga peljarenja i pristajanja. Podrazumijeva se da, neovisno o kriterijima koji se mogu primjenjivati na registraciju brodova u državi članici, EU zadržava pravo zahtijevati da samo brodovi registrirani u nacionalnim registrima država članica pružaju usluge peljarenja i pristajanja (CPC 7214, 7224).

EU, osim LT i LV: samo brodovi koji plove pod zastavom države članice mogu pružati usluge guranja i tegljenja (CPC 7452).

U LT: samo pravne osobe iz LT ili pravne osobe iz države članice s podružnicom u LT koje imaju certifikat koji je izdala litavska Uprava za pomorsku sigurnost mogu pružati usluge peljarenja, pristajanja, guranja i tegljenja (CPC 7452).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – lokalna prisutnost:

U LT: samo pravne osobe iz LT ili pravne osobe iz države članice s podružnicom u LT koje imaju certifikat koji je izdala litavska Uprava za pomorsku sigurnost mogu pružati usluge peljarenja, pristajanja, guranja i tegljenja (CPC 7214).

(c) Prijevoz unutarnjim plovnim putovima i pomoćne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima

U pogledu liberalizacije ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU: prijevoz putnika i tereta unutarnjim plovnim putovima (CPC 722) i pomoćne usluge u prijevozu unutarnjim plovnim putovima.

Podrazumijeva se da ova rezerva obuhvaća i pružanje usluga kabotažnog prijevoza na unutarnjim plovnim putovima (CPC 722).

(d) Željeznički prijevoz i pomoćne usluge u željezničkom prijevozu

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU-u: željeznički prijevoz putnika i tereta (CPC 711).

U LT: usluge održavanja i popravka opreme za željeznički prijevoz podliježu državnom monopolu (CPC 86764, 86769, 8868 (dio)).

U FI: prekogranično pružanje usluga željezničkog prijevoza. U pogledu uspostave usluga željezničkog prijevoza putnika, trenutačno su na snazi isključiva prava (dodijeljena društvu VR-Group Ltd, koje je bilo u potpunom državnom vlasništvu) koja će biti na snazi do 2017. na metropolitanskom području Helsinkija te do 2019. na drugim područjima, a mogu se i produljiti (CPC 7111, 7112).

Postojeće mjere:

FI: Rautatielaki (Zakon o željeznicama) (304/2011).

(e) Cestovni prijevoz (usluge prijevoza putnika, usluge prijevoza tereta, usluge međunarodnog kamionskog prijevoza) te pomoćne usluge u cestovnom prijevozu.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, lokalna prisutnost:

U EU:

- i. zahtjev poslovnog nastana za pružanje usluga cestovnog prijevoza i ograničenje prekograničnog pružanja tih usluga (CPC 712);
- ii. ograničenje pružanja kabotaže u određenoj državi članici Europske unije od strane stranih ulagatelja s poslovnim nastanom u drugoj državi članici Europske unije (CPC 712);
- iii. na usluge prijevoza taksijem može se primjenjivati ispitivanje gospodarskih potreba u EU-u, na temelju čega se ograničava broj pružatelja usluga. Glavni kriterij: lokalna potražnja kako je utvrđeno u primjenjivom pravu (CPC 71221).

Postojeće mjere:

U EU: Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ;

Uredba (EZ) br. 1072/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup tržištu međunarodnog cestovnog prijevoza tereta; i

Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup međunarodnom tržištu usluga prijevoza običnim i turističkim autobusima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U LV: Za usluge prijevoza putnika i tereta potrebno je odobrenje koje se ne odnosi na vozila registrirana u inozemstvu. Osnovani subjekti obvezni su upotrebljavati vozila registrirana u nacionalnom registru (CPC 712).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: za prijevoz putnika i tereta, isključiva prava ili odobrenja mogu se dodijeliti samo državljanima država članica te pravnim osobama iz EU-a koje imaju sjedišta u EU-u. Obvezno je osnivanje društva. Fizičke osobe moraju biti državljani države članice (CPC 712).

U MT: za usluge javnog autobusnog prijevoza: na cijelu se mrežu primjenjuju koncesije koje uključuju obvezu pružanja javne usluge za određene društvene skupine (primjerice studente i starije osobe) (CPC 712).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: za pružanje usluga cestovnog prijevoza obvezno je odobrenje, koje se ne dodjeljuje za vozila registrirana u inozemstvu (CPC 712).

Postojeće mjere:

FI: Laki liikenteen palveluista (Zakon o uslugama prijevoza) 320/2017; i

Ajoneuvolaki (Zakon o vozilima) 1090/2002.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: ulagatelji koji nisu iz EU-a ne smiju pružati usluge međugradskog autobusnog prijevoza (CPC 712).

(f) Svemirski prijevoz i najam svemirskih letjelica

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, zahtjevi u pogledu rezultata, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU: usluge svemirskog prijevoza te najam svemirskih letjelica (CPC 733, 734 (dio)).

(g) Izuzeća od načela najpovlaštenije nacije povezana s prijevozom

U pogledu ulaganja – tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – tretman najpovlaštenije nacije:

Prijevoz (kabotaža) osim pomorskog prijevoza

U FI: osiguravanje različitog postupanja prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima kojima se za plovila registrirana pod stranom zastavom određene druge zemlje ili vozila registrirana u inozemstvu propisuje izuzeće za pružanje usluga kabotažnog prijevoza (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) u FI na temelju reciprociteta (CPC 711 (dio), 712 (dio), 722 (dio)).

Popratne usluge u vodnom prijevozu

U BG: ako Meksiko dopusti pružateljima usluga iz BG pružanje usluga iskrcaja i ukrcaja tereta te usluga pohrane i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima, i BG će dopustiti pružateljima usluga iz Meksika da pod istim uvjetima pružaju usluge iskrcaja i ukrcaja tereta te usluge pohrane i skladištenja u pomorskim i riječnim lukama, uključujući usluge povezane s kontejnerima i robom u kontejnerima (CPC 741 (dio), 742 (dio)).

Najam ili zakup plovila

U DE: zakup stranih brodova od strane klijenata koji imaju boravište u DE može podlijevati uvjetu reciprociteta (CPC 7213, 7223, 83103).

Cestovni i željeznički promet

U EU: osiguravanje različitog postupanja prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području međunarodnog cestovnog prijevoza tereta (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) te prijevoza putnika, sklopljenima između EU-a ili država članica i određene treće zemlje (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Tim se postupanjem može:

- (a) zadržati ili ograničiti pružanje relevantnih usluga prijevoza između ugovornih stranaka ili na njihovu području za vozila registrirana u svakoj ugovornoj stranci⁴; ili
- (b) predvidjeti porezne olakšice za ta vozila.

⁴ Kad je riječ o AT, dio izuzeća u pogledu tretmana najpovlaštenije nacije koji se odnosi na prometna prava obuhvaća sve zemlje s kojima postoje ili bi se u budućnosti mogli razmotriti bilateralni sporazumi o cestovnom prijevozu ili drugi dogovori u pogledu cestovnog prijevoza.

Cestovni promet

U BG: mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma i kojima se zadržava ili ograničava pružanje takvih usluga prijevoza te se utvrđuju uvjeti tog pružanja usluga, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, na državnom području BG ili preko bugarskih granica (CPC 7121, 7122, 7123).

U HR: mjere koje se primjenjuju na temelju postojećih ili budućih sporazuma o međunarodnom cestovnom prijevozu i kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza i određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u HR, u njoj i iz nje prema dotičnim ugovornim strankama (CPC 7121, 7122, 7123).

U CZ: mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza te se određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u i kroz CZ te unutar i iz CZ prema predmetnim ugovornim strankama (CPC 7121, 7122, 7123).

U LT: mjere koje su poduzete na temelju bilateralnih sporazuma i kojima se uređuju usluge prijevoza i uvjeti obavljanja djelatnosti, uključujući dozvole za bilateralni tranzit i ostale dozvole za prijevoz u pogledu usluga prijevoza na državno područje LT, kroz njega i iz njega do dotičnih ugovornih stranaka, te poreze i pristojbe za cestovni prijevoz (CPC 7121, 7122, 7123).

U SK: mjere poduzete na temelju postojećih ili budućih sporazuma kojima se zadržava ili ograničava pružanje usluga prijevoza te se određuju uvjeti poslovanja, uključujući dozvole za provoz ili povlaštene naknade za cestovni prijevoz, za usluge prijevoza u i kroz SK te unutar i iz SK prema predmetnim ugovornim strankama (CPC 7121, 7122, 7123).

U ES: odobrenje za uspostavljanje komercijalne prisutnosti u ES može se odbiti pružateljima usluga čija zemlja podrijetla ne odobrava stvaran tržišni pristup pružateljima usluge iz ES (CPC 7123).

Postojeće mjere:

ES: Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres

Željeznički prijevoz

U BG, CZ i SK: na temelju postojećih ili budućih sporazuma, kojima se uređuju prometna prava i uvjeti poslovanja te pružanje usluga prijevoza na državnom području BG, CZ i SK te između dotičnih zemalja (CPC 7111, 7112).

Zračni prijevoz – pomoćne usluge u zračnom prijevozu

U EU: Osiguravanje različitog postupanja prema trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području usluga prihvata.

Cestovni i željeznički promet

U EE: kad se osigurava različito postupanje prema određenoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima o međunarodnom cestovnom prijevozu (uključujući kombinirani prijevoz – cestovni i željeznički) kojima se rezervira ili ograničava pružanje usluga prijevoza u EE, u njoj i iz nje prema ugovornim strankama za vozila registrirana u svakoj ugovornoj stranci te kojima se omogućuju porezne olakšice za ta vozila (CPC 711 (dio), 712 (dio), 721 (dio)).

Sve usluge prijevoza putnika i tereta, osim pomorskog i zračnog prijevoza

U PL: ako Meksiko poljskim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopusti pružanje usluga prijevoza na državno područje Meksika i preko njega, i PL će meksičkim pružateljima usluga prijevoza putnika i tereta dopustiti pružanje usluga prijevoza na državno područje PL i preko njega pod istim uvjetima.

II-EU-19 – Poljoprivreda, ribolov i vode

Sektor – podsektor:	Poljoprivreda, lov, šumarstvo; ribarstvo, akvakultura, usluge povezane s ribarstvom; skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode
Industrijska klasifikacija:	ISIC 011, 012, 013, 014,015, CPC 8811, 8812, 8813 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga; ISIC 0501, 0502, CPC 882
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Autorska prava i srodna prava Zahtjevi učinkovitosti Viša uprava i upravni odbori
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Poljoprivreda, lov i šumarstvo

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U HR: Djelatnosti poljoprivrede i lova. U HU: djelatnosti poljoprivrede (ISIC 011, 3.1 012, 3.1 013, 3.1 014, 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

Postojeće mjere:

HR: Zakon o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine br. 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 i 63/11), članak 2.

(b) Ribolov, akvakultura i usluge povezane s ribolovom (ISIC rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata, tretman najpovlaštenije nacije: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije:

U EU: posebno u okviru zajedničke ribarstvene politike te sporazumâ o ribarstvu s određenom trećom zemljom, pristup biološkim resursima i ribolovnim područjima u pomorskim vodama pod suverenitetom ili u nadležnosti država članica te njihova upotreba, uključujući:

- (a) uređenje iskrcaja ulova iz potkvota dodijeljenih plovilima Meksika ili treće zemlje u lukama EU-a;
- (b) utvrđivanje najmanje potrebne veličine poduzeća kako bi se zaštitila i tradicionalna ribarska plovila i obalna ribarska plovila; ili
- (c) osiguravanje različitog postupanja prema Meksiku ili trećoj zemlji u skladu s postojećim ili budućim bilateralnim sporazumima u području ribarstva.

Dozvola za gospodarski ribolov kojom se dodjeljuju prava na obavljanje ribolova u teritorijalnim vodama određene države članice može se dodijeliti samo plovilima koja plove pod zastavom države članice.

Državljanstvo posade ribarskog broda koji plovi pod zastavom države članice.
Otvaranje morskih ili riječnih objekata akvakulture.

U FR: državljani zemalja izvan EU-a ne mogu sudjelovati u uzgoju ribe, školjaka ili algi na državnom pomorskom dobru Francuske.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, tretman najpovlaštenije nacije; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: lov živih morskih i riječnih resursa u unutarnjim morskim vodama i u teritorijalnome moru BG smiju obavljati samo plovila koja plovo pod zastavom BG. Strani brodovi ne smiju obavljati gospodarski ribolov u isključivom gospodarskom pojasu, osim na temelju sporazuma između BG i države zastave. Pri prolasku kroz isključivi gospodarski pojas strani ribolovni brodovi ne smiju zadržati svoju ribolovnu opremu u operativnom načinu rada.

(c) Skupljanje, pročišćivanje i distribucija vode

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU: Djelatnosti koje uključuju usluge povezane sa skupljanjem, pročišćivanjem i distribucijom vode kućanstvima te industrijskim, komercijalnim ili drugim korisnicima, kao i opskrbu pitkom vodom i gospodarenje vodama.

II-EU-20 – Djelatnosti povezane s energetikom

Sektor – podsektor:	Proizvodnja energije i povezane usluge
Industrijska klasifikacija:	ISIC 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, 4030 (dio), CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 (dio), 887.
Predmetne obveze:	Nacionalni tretman Zahtjevi učinkovitosti Viša uprava i upravni odbori Lokalna prisutnost
Poglavlje:	Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

- (a) Energetske usluge – općenito (ISIC 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, 403 (dio), 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U EU: ako određena država članica dopušta strano vlasništvo nad sustavom za prijenos plina ili električne energije ili sustavom za prijevoz nafte i plina cjevovodima, u odnosu na poduzeća iz Meksika pod kontrolom fizičkih osoba ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte, prirodnog plina ili električne energije, kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe energijom za EU u cijelosti odnosno za pojedinačne države članice. Ova se rezerva ne primjenjuje na savjetodavne i konzultantske usluge koje se pružaju kao usluge povezane s distribucijom energije.

Ova se rezerva ne primjenjuje na HR, HU i LT (za LT samo CPC 7131) u vezi s prijevozom goriva cjevovodima, ni na LV u vezi s uslugama povezanima s distribucijom energije, ni na SI u vezi s uslugama povezanima s distribucijom plina (ISIC 401, 402, CPC 7131, 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U CY: za proizvodnju proizvoda od rafinirane nafte, ako ulagatelja kontrolira fizička ili pravna osoba iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte ili prirodnog plina, te proizvodnja plina, distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom za vlastite potrebe, proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, transport goriva cjevovodima, usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina, osim savjetodavnih i konzultantskih usluga, usluge veleprodaje električne energije te usluge maloprodaje motornog goriva, električne energije i plina koji nije u bocama. Za usluge povezane s električnom energijom obvezni su državljanstvo i boravište (ISIC rev 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131 i 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U FI: Mreže i sustavi za prijenos i distribuciju energije te pare i tople vode. Količinska ograničenja u obliku monopola ili isključivih prava za uvoz prirodnog plina te za proizvodnju i distribuciju pare i tople vode. Trenutačno se primjenjuju prirodni monopoli i isključiva prava (ISIC 40, CPC 7131, 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U FR: sustavi prijenosa električne energije i plina te prijevoz nafte i plina cjevovodima (CPC 7131).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: usluge distribucije energije i usluge povezane s distribucijom energije (CPC 887 osim konzultantskih usluga).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: za usluge prijenosa energije, vrste pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelila isključiva prava. Obvezan je poslovni nastan u EU-u (ISIC 4010, CPC 71310).

U BG: usluge povezane s distribucijom energije (CPC 88 (dio)).

U PT: proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, proizvodnja prirodnog plina, transport goriva cjevovodima, usluge veleprodaje električne energije, usluge maloprodaje električne energije i plina koji nije u bocama te usluge povezane s distribucijom električne energije i prirodnog plina. Koncesije u sektoru električne energije i plina dodjeljuju se samo društvima s ograničenom odgovornošću koja imaju sjedište i stvarnu upravu u PT (ISIC 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887 osim savjetodavnih i konzultantskih usluga).

U SK: obvezno je odobrenje za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije, proizvodnju plina i distribuciju plinovitih goriva, proizvodnju i distribuciju pare i tople vode, transport goriva cjevovodima, veleprodaju i maloprodaju električne energije, pare i tople vode te usluge povezane s distribucijom energije, uključujući usluge u području energetske učinkovitosti, energetske uštede i energetskog pregleda. Primjenjuje se ispitivanje gospodarskih potreba i zahtjev se može odbiti samo ako je tržište zasićeno. Za sve te djelatnosti odobrenje se može dodijeliti samo fizičkoj osobi s trajnim boravištem u državi članici EU-a ili Europskog gospodarskog prostora (dalje u tekstu „EGP”) odnosno pravnoj osobi osnovanoj u EU-u ili EGP-u.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U BE: stranim poduzećima pod kontrolom fizičkih osoba ili poduzeća iz treće zemlje iz koje EU uvozi više od 5 % svojeg ukupnog uvoza nafte, prirodnog plina ili električne energije može se zabraniti da steknu kontrolu nad tom djelatnošću, uz iznimku vađenja metalnih rudača te drugog rudarstva i vađenja. Obvezno je osnivanje društva (bez podružnica) (ISIC 10, 1110, 13, 14, 232, 4010 (dio), 4020 (dio), 4030 (dio)).

Postojeće mjere:

U EU: Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ; i

Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ.

BG: Zakon o energetici.

CY: Zakoni o uređivanju tržišta električne energije iz 2003.;

Zakoni o uređivanju tržišta električne energije iz 2003. Zakon 122(I)/2003 kako je izmijenjen zakonima 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 i 18(I)/2017;

Zakoni o uređivanju tržišta plina iz 2004. 2007.;

Zakon o nafti (cjevovodi), poglavlje 273. Ustava Republike Cipra;

Zakon o nafti L.64(I)/1975; i

Zakoni o specifikacijama nafte i goriva iz 2003. 2009.

FI: Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (508/2000);

Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017); i

Sähkömarkkinalaki (Zakon o tržištu električne energije) (386/1995).

FR: Zakonik o energiji (L111-5, L111-53).

PT: Prirodni plin: Uredba sa zakonskom snagom 230/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 231/2012, 26. listopada;

Električna energija: Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada –; i

Sirova nafta/naftni derivati: Uredba sa zakonskom snagom 31/2006, 15. veljače –.

SK: Zakon 51/1988 o rudarstvu, eksplozivima i državnim upravljanjem rudarstvom;

Zakon 569/2007 o obavljanju djelatnosti geoloških istraživanja;

Zakon 251/2012 o energetici; i

Zakon 657/2004 o toplinskoj energiji.

- (b) Električna energija (ISIC rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: Uvoz električne energije. U pogledu prekogranične trgovine, veleprodaje i maloprodaje električne energije. U FR: samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu drže francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili Electricité de France (EDF) mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije električne energije te upravljati njima.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BG: Za proizvodnju električne energije i proizvodnju toplinske energije.

U PT: Djelatnosti prijenosa i distribucije električne energije obavljaju se u okviru isključivih koncesija za javne usluge.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U BE: za pojedinačno odobrenje za proizvodnju električne energije kapaciteta 25 MW obvezan je poslovni nastan u EU-u ili u drugoj državi koja ima režim sličan režimu utvrđenom važećom Direktivom 96/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. prosinca 1996. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije te u kojoj društvo ima učinkovitu i trajnu poveznicu s gospodarstvom.

Odobalna proizvodnja električne energije na odobalnom državnom području BE podliježe koncesiji i obvezi uspostave zajedničkog pothvata s društvom iz države članice odnosno sa stranim društvom iz zemlje koja ima režim sličan onome iz Direktive 2003/54/EZ, posebno u pogledu uvjeta u pogledu odobrenja i odabira. Osim toga, to bi društvo trebalo imati središnju upravu ili glavni ured u državi članici odnosno u zemlji koja ispunjava prethodno navedene kriterije te u kojoj ima učinkovitu i trajnu povezanost s gospodarstvom.

Za izgradnju električnih vodova kojima se odobalno mjesto proizvodnje povezuje s prijenosnom mrežom Elije obvezno je odobrenje, a društvo mora ispuniti prethodno navedene uvjete, osim uvjeta za uspostavu zajedničkog pothvata.

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: za opskrbu električnom energijom koju provodi posrednik s klijentima iz BE koji su povezani na nacionalnu mrežu odnosno na izravnu liniju s nominalnim naponom većim od 70 000 V obvezno je odobrenje. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u EGP-u.

Postojeće mjere:

BE: Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes;

Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer;

i Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de la câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont instalés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau kontinentalni, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d' Plants ou d'ouvrages relevant de la Legaltion belge;

Arrêté royal du 2 avril 2003 relatif aux autorisations de fourniture d'électricité par des intermédiaires et aux règles de conduite applicables à ceux-ci; i

Arrêté royal du 12 juin 2001 relatif aux conditions générales de fourniture de gaz naturel et aux conditions d'octroi des autorisations de fourniture de gaz naturel

FI: Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (508/2000);

Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017); i

Sähkōmarkkinalaki (Zakon o tržištu električne energije) 588/2013.

FR: Zakonik o energiji (L111-5, L111-53).

PT: Električna energija: Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada.

- (c) Goriva, plin, sirova nafta ili naftni derivati (ISIC 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, 88 (dio), 887 (osim savjetodavnih i konzultantskih usluga))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata: i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U FI: radi energetske sigurnosti sprečava se kontrola ili vlasništvo stranih osoba ili poduzeća nad terminalom za ukapljeni prirodni plin (dalje u tekstu „LNG”) (uključujući one dijelove terminala za LNG koji se upotrebljavaju za skladištenje ili uplinjavanje LNG-a).

U FR: radi nacionalne energetske sigurnosti samo društva u kojima 100 % udjela u kapitalu drže francuska država, neka druga organizacija iz javnog sektora ili ENGIE mogu biti vlasnici sustava prijenosa ili distribucije plina te upravljati njima.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju, u pogledu vrsta pravnih subjekata i postupanja prema javnim ili privatnim subjektima kojima je BE dodijelila isključiva prava. Za usluge skladištenja plinova u rasutom stanju obavezan je poslovni nastan u EU-u (CPC 742 (dio)).

U BG: za transport cjevovodima, pohranu i skladištenje nafte i prirodnog plina, uključujući prijevoz u tranzitu (CPC 71310, CPC 742 (dio)).

U PT: Za prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima (prirodni plin). Također, koncesije koje se odnose na prijenos, distribuciju i podzemnu pohranu prirodnog plina te prihvat, skladištenje i uplinjavanje ukapljenog prirodnog plina na terminalima za LNG dodjeljuju se u okviru ugovora o koncesiji na temelju javnih poziva na podnošenje ponuda (CPC 7131, CPC 7422).

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: prijevoz prirodnog plina i drugih goriva cjevovodima podliježe uvjetu u pogledu odobrenja. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkoj ili pravnoj osobi s poslovnim nastanom u državi članici (u skladu s člankom 3. propisa Arrêté Royal od 14. svibnja 2002.).

Ako zatraži odobrenje, društvo mora:

- (a) biti uspostavljeno u skladu s belgijskim zakonodavstvom, sa zakonodavstvom druge države članice ili sa zakonodavstvom treće zemlje koja je preuzela obveze za zadržavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina; i

- (b) imati administrativno središte, glavni poslovni nastan ili glavni ured u državi članici odnosno u trećoj zemlji koja je preuzela obveze za održavanje regulatornog okvira sličnog zajedničkim zahtjevima utvrđenima u Direktivi 98/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina, uz uvjet da djelatnost tog poslovnog nastana ili glavnog ureda predstavlja učinkovitu i trajnu poveznicu s gospodarstvom dotične zemlje (CPC 7131).

općenito, opskrba prirodnim plinom klijenata s poslovnim nastanom u BE (klijenti su i društva za distribuciju i potrošači čija ukupna kombinirana potrošnja plina iz svih točaka opskrbe iznosi najmanje 1 milijun kubičnih metara godišnje) podliježe pojedinačnom odobrenju koje dodjeljuje ministar, osim ako je dobavljač društvo za distribuciju koje upotrebljava vlastitu distribucijsku mrežu. To odobrenje može se dodijeliti samo fizičkim ili pravnim osobama s poslovnim nastanom u državi članici.

U CY: za prekogranično pružanje usluga pohrane i skladištenja goriva prevezenih cjevovodima te maloprodaju loživog ulja i plina u boci, osim naručivanja poštom (CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742).

Postojeće mjere:

BE: Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations; i

Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (članak 8.2.).

BG: Zakon o energetici.

CY: Zakon o uređivanju tržišta električne energije iz 2003.;

Zakon 122(I)/2003 kako je izmijenjen zakonima 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 i 18(I)/2017;

Zakoni o uređivanju tržišta plina iz 2004. 2007.;

Zakon o nafti (cjevovodi), poglavlje 273. Ustava Republike Cipra;

Zakon o nafti L.64(I)/1975; i

Zakoni o specifikacijama nafte i goriva iz 2003. 2009.

FI: Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (508/2000); i

Maakaasumarkkinalaki (Zakon o tržištu prirodnog plina) (587/2017).

FR: Zakonik o energiji (L111-5, L111-53).

PT: Prirodni plin: Uredba sa zakonskom snagom 230/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 231/2012, 26. listopada;

Električna energija: Uredba sa zakonskom snagom 215-A/2012 i Uredba sa zakonskom snagom 215-B/2012, 8. listopada; i

Sirova nafta/naftni derivati: Uredba sa zakonskom snagom 31/2006, 15. veljače.

(d) Nuklearna energija (ISIC rev. 3.1 12, 3.1 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, 4010 (dio), CPC 887))

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U DE: Za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U AT i FI: za proizvodnju, preradu, distribuciju ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori, zahtjevi u pogledu rezultata:

U HU i SE: Za preradu nuklearnih goriva i proizvodnju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U BE: Za proizvodnju, preradu ili prijevoz nuklearnog materijala te proizvodnju ili distribuciju električne energije iz nuklearnog materijala.

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori:

U BG: za obradu materijala za fisiju i fuziju ili materijala iz kojih se oni dobivaju, kao i na trgovinu tim materijalima, na održavanje i popravak opreme i sustava u objektima za proizvodnju nuklearne energije, na prijevoz tih materijala te otpadaka i otpadnih tvari iz njihove obrade, na upotrebu ionizirajuće radijacije te na sve ostale usluge povezane s upotrebom nuklearne energije u miroljubive svrhe (uključujući, među ostalim, usluge inženjerstva i savjetovanja te usluge povezane sa softverom).

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman:

U FR: Te djelatnosti moraju biti u skladu s obvezama iz Sporazuma Euratoma.

Postojeće mjere:

AT: Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich (Ustavni zakon o Austriji bez nuklearne energije), BGBl. I. br. 149/1999.

BG: Zakon o sigurnoj upotrebi nuklearne energije.

FI: Ydinenergi laki (Zakon o nuklearnoj energiji) (990/1987).

HU: Zakon CXVI. iz 1996. o nuklearnoj energiji; i

Uredba vlade br. 72/2000 o nuklearnoj energiji.

SE: Švedski zakonik o okolišu (1998:808); i

Zakon o nuklearnim aktivnostima (1984:3).

II-EU-21 – Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

Sektor – podsektor: Ostale usluge koje nisu drugdje uključene

Industrijska klasifikacija: CPC 9703, CPC 612 (dio), CPC 621 (dio), CPC 625 (dio), 85990 (dio)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman

Autorska prava i srodna prava

Zahtjevi učinkovitosti

Viša uprava i upravni odbori

Poglavlje: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Opis:

EU zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na sljedeće:

(a) Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara (CPC 9703)

U pogledu ulaganja – nacionalni tretman, viša uprava i upravni odbori; i u pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U DE: Samo pravne osobe osnovane na temelju javnog prava mogu upravljati grobljem. Izgradnja groblja i upravljanje njima te pružanje usluga povezanih s pogrebima mogu se provoditi kao javne usluge.

U CY i SI: Pogrebne usluge, usluge kremiranja i usluge grobara.

U SE: Monopol Švedske crkve ili lokalnog tijela vlasti na usluge kremiranja i pogrebne usluge.

(b) Ostale usluge povezane s poslovanjem

U pogledu prekogranične trgovine uslugama – nacionalni tretman:

U LT: državno poduzeće „Infostruktura” ima isključiva prava za pružanje sljedećih usluga: prijenos podataka sigurnom državnom mrežom za prijenos podataka, dodjela internetskih adresa koje završavaju s „gov.lt” i certificiranje elektroničkih blagajni.

Postojeće mjere:

LT: Vladina rezolucija od 28. svibnja 2002. br. 756 o odobrenju standardnog postupka za utvrđivanje cijena i tarifa za monopolističku robu i usluge koje pružaju državna poduzeća i javne institucije koje su osnovala ministarstva, vladine institucije i okružni guverneri i koji su im dodijeljeni.

REZERVE KOJE SE ODNOSU NA BUDUĆE MJERE

POPIS MEKSIKA

Rezerve primjenjive na središnjoj razini

II-MX-1

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se ograničava stjecanje, prodaja ili drugo ustupanje obveznica, rizničnih zapisa ili druge vrste dužničkih vrijednosnih papira koje izdaju središnja, regionalna ili lokalna vlada.

Postojeće mjere:

II-MX-2

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganje

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se zahtijeva da većina upravnog odbora poduzeća iz Europske unije koje je obuhvaćeno ulaganje ili njegova povjerenstva bude određenog državljanstva ili ima boravište na državnom području Meksika, pod uvjetom da taj zahtjev bitno ne narušava sposobnost ulagatelja da vrši kontrolu nad vlastitim ulaganjem.

Postojeće mjere:

II-MX-3

Sektor: Energetika

Podsektor: Nafta i drugi ugljikovodici

električna energija

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donošenja mjera u pogledu aktivnosti navedenih u rezervama I-MX-14 i I-MX-15 iz Dodatka I.-B-1. u provedbi Odluke o donošenju Zakona o državnom javnom poduzeću, Saveznom povjerenstvu za električnu energiju; Zakona o državnom javnom poduzeću, *Petróleos Mexicanos*; Zakona o sektoru električne energije; Zakona o sektoru ugljikovodika; Zakona o energetske planiranju i tranziciji; Zakona o biogorivima; Zakona o geotermalnoj energiji i Zakona o Nacionalnom povjerenstvu za energiju; o izmjeni nekoliko odredaba Zakona o meksičkom naftnom fondu za stabilizaciju i razvoj; i o izmjeni, dodavanju i reformiranju nekoliko odredaba Zakona o meksičkom naftnom fondu za stabilizaciju i razvoj; Zakona o geotermalnoj energiji i Zakona o Nacionalnom povjerenstvu za energiju; izmijenjeno je nekoliko odredaba Zakona o meksičkom naftnom fondu za stabilizaciju i razvoj, a nekoliko odredaba Organskog zakona o saveznoj javnoj upravi izmijenjeno je, dodano i stavljeno izvan snage; objavljeno u Službenom listu 18. ožujka 2025. Kad budu donesene, takve se mjere smatraju postojećim nesukladnim mjerama navedenima u Prilogu I. i podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke). Podrazumijeva se da su nesukladni aspekti bilo koje takve provedbene mjere ograničeni u mjeri u kojoj je to dopušteno takvom odlukom te bilo kojom provedbenom mjerom donesenom u skladu s ovom rezervom.

Meksiko dopušta privatna ulaganja isključivo putem ugovornih sporazuma za istraživanje i proizvodnju nafte i drugih ugljikovodika, kao i za javnu uslugu prijenosa i distribucije električne energije.

Ako se meksičko pravo izmijeni tako da je u okviru njega dopušteno ulaganje na način koji se razlikuje od onog opisanog u drugom stavku ili tako da je u okviru njega dopuštena prodaja imovine ili vlasničkog udjela u poduzeću koje se bavi djelatnostima utvrđenima u drugom stavku, Meksiko zadržava pravo na uvođenje ograničenja za ta ulaganja.

Sva ograničenja uvedena u skladu s trećim stavkom smatraju se postojećim nesukladnim mjerama navedenima u Prilogu I. i podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke).

Meksiko potvrđuje načelo koje se odražava u člancima 25., 27. i 28. Političkog ustava Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), odnosno da su istraživanje i proizvodnja nafte i drugih ugljikovodika, planiranje nacionalnog sustava opskrbe električnom energijom i kontrola nad njim te javna usluga prijenosa i distribucije električne energije rezervirani za državu.

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 25., 27. i 28.

Zakon o državnom javnom poduzeću, Saveznom povjerenstvu za električnu energiju (Ley de la Empresa Pública del Estado, Comisión Federal de Electricidad).

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera).

Zakon o sektoru ugljikovodika (Ley del Sector Hidrocarburos).

Zakon o državnom javnom poduzeću, Petróleos Mexicanos (Ley de la Empresa Pública del Estado, Petróleos Mexicanos).

Zakon o sektoru električne energije (Ley del Sector Eléctrico).

Zakon o energetsom planiranju i tranziciji (Ley de Planeación y Transición Energética).

II-MX-4

Sektor: Zabavljačke usluge

Podsektor: Usluge za rekreaciju i razonodu

Industrijska klasifikacija: CMAP 949104 Ostale privatne usluge za rekreaciju i razonodu
(ograničeno na usluge kockarnica i kladionica)

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članci 10.8. i 11.7.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere povezane s ulaganjem u usluge kockarnica i kladionica ili pružanje tih usluga.

Postojeće mjere:

II-MX-5

Sektor: Pitanja manjina

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se dodjeljuju prava ili prednosti skupinama koje su u socijalno ili gospodarski nepovoljnom položaju.

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 4.

II-MX-6

Sektor: socijalne usluge

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članci 10.7. i 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članci 10.8. i 11.7.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Ulaganja i prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere povezane s izvršavanjem javnog zakonodavstva i popratnih usluga te sljedećih usluga u mjeri u kojima su one socijalne usluge ustrojene ili zadržane za javne svrhe: sigurnost ili osiguranje dohotka, socijalna sigurnost ili osiguranje, socijalna skrb, javno obrazovanje, javno osposobljavanje, zdravlje i skrb za djecu.

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 4., 17., 18., 25., 26., 28. i 123.

II-MX-7

Sektor: Prijevoz

Podsektor: Specijalizirano osoblje

Industrijska klasifikacija: CMAP 951023 Ostale stručne, tehničke i specijalizirane usluge (ograničeno na kapetane brodova, zrakoplovne pilote, zapovjednike brodova, brodske strojare, brodske mehaničare, upravitelje zračnih luka (comandantes de aeródromos), lučke kapetane, lučke peljare i posadu na brodovima ili zrakoplovima pod meksičkom zastavom)

Predmetne obveze: Lokalna prisutnost (članak 11.5.)

Nacionalni tretman (članak 11.6.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 11.7.)

Razina vlasti: Središnji

Opis:

Prekogranična trgovina uslugama

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere koje se odnose na specijalizirano osoblje. Samo meksički državljani po rođenju mogu biti:

kapetani, piloti, zapovjednici brodova, strojari, mehaničari i članovi posade na brodovima ili zrakoplovima pod meksičkom zastavom; i

lučki peljari, lučki kapetani i upravitelji zračnih luka.

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članak 32.

II-MX-8

Sektor: Svi

Podsektor: Telegrafske, radiotelegrafske i poštanske usluge

Izdavanje novčanica i kovanica

Kontrola, inspekcija i nadzor morskih luka i luka unutarnjih voda

Kontrola, inspekcija i nadzor zračnih luka i helidroma

Nuklearna energija, uključujući istraživanje, iskorištavanje i zaradu na radioaktivnim materijalima.

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Tretman najpovlaštenije nacije (članak 10.8.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganje

Djelatnosti navedene na popisu u nastavku rezervirane su za državu i u skladu s meksičkim pravom zabranjeno je ulaganje privatnog kapitala. Ako Meksiko dopusti sudjelovanje privatnih ulaganja u tim djelatnostima putem ugovora o pružanju usluga, koncesija, kreditnih aranžmana ili druge vrste ugovornih sporazuma, neće se smatrati da to sudjelovanje utječe na rezervu za te djelatnosti.

Ako se meksičko pravo izmijeni tako da ulaganje privatnog kapitala u djelatnost s popisa u nastavku bude dopušteno, Meksiko može uvesti ograničenja na sudjelovanje stranih ulaganja i ta će se ograničenja smatrati postojećim nesukladnim mjerama navedenima u Prilogu I. i podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke). Meksiko može uvesti ograničenja i na sudjelovanje stranog vlasničkog kapitala pri prodaji imovine ili vlasničkog udjela poduzeća koje se bavi djelatnostima s popisa u nastavku te se ta ograničenja smatraju postojećim neusklađenim mjerama kako su utvrđene u Prilogu I., podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Neusklađene mjere i izuzeća).

(a) Telegrafske, radiotelegrafske i poštanske usluge;

(b) izdavanje novčanica i kovanica;

- (c) kontrola, inspekcija i nadzor morskih luka i luka unutarnjih voda;
- (d) kontrola, inspekcija i nadzor zračnih luka i helidroma; i
- (e) nuklearna energija⁵.

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 25. i 28.

Zakon o Meksičkoj banci (Ley del Banco de México).

Zakon o Meksičkoj instituciji za valutu (Ley de la Casa de Moneda de México).

Zakon o novcu Sjedinjenih Meksičkih Država (Ley Monetaria de los Estados Unidos Mexicanos).

Zakon o plovidbi i pomorskoj trgovini (Ley de Navegación y Comercio Marítimos).

Zakon o lukama (Ley de Puertos).

⁵ Za potrebe ovog stavka nuklearna energija uključuje istraživanje, iskorištavanje i zaradu na radioaktivnim materijalima.

Zakon o zračnim lukama (Ley de Aeropuertos).

Savezni zakon o telekomunikacijama i emitiranju (Ley en Materia de Telecomunicaciones y Radiodifusión).

Dekret o osnivanju decentralizirane agencije Navigacijske službe za meksički zračni prostor, SENEAM (akronim španjolskog naziva) (Decreto que crea el Organismo Desconcentrado de Servicios a la Navegación en el Espacio Aéreo Mexicano, SENEAM).

Zakon o općim komunikacijskim sredstvima (Ley de Vías Generales de Comunicación).

Zakon o Meksičkoj poštanskoj službi (Ley del Servicio Postal Mexicano), glava I., poglavlje III.

Zakon o stranim ulaganjima (Ley de Inversión Extranjera).

II-MX-9

Sektor: rudarstvo

Podsektor: djelatnosti povezane s litijem

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Nacionalni tretman (članak 10.7.)

Zahtjevi u pogledu rezultata (članak 10.9.)

Viša uprava i upravni odbori (članak 10.10.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganje

Djelatnosti povezane s litijem, uključujući istraživanje i iskorištavanje litija, rezervirane su za državu i u skladu s meksičkim pravom zabranjeno je ulaganje privatnog kapitala. Ako Meksiko dopusti sudjelovanje privatnih ulaganja u tim djelatnostima putem ugovora o pružanju usluga, koncesija, kreditnih aranžmana ili druge vrste ugovornih sporazuma, neće se smatrati da to sudjelovanje utječe na zadržavanje tih djelatnosti za državu.

Ako se meksičko pravo izmijeni tako da ulaganje privatnog kapitala u djelatnost povezanu s litijem bude dopušteno, Meksiko može uvesti ograničenja na sudjelovanje stranih ulaganja i ta će se ograničenja smatrati postojećim nesukladnim mjerama navedenima u Prilogu I. i podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke). Meksiko može uvesti ograničenja i na sudjelovanje stranog vlasničkog kapitala pri prodaji imovine ili vlasničkog udjela poduzeća koje se bavi djelatnostima povezanim s litijem te se ta ograničenja smatraju postojećim nesukladnim mjerama kako su utvrđene u Prilogu I., podložnima stavcima 1. i 3. članka 10.12. (Nesukladne mjere i iznimke).

Postojeće mjere:

Politički ustav Sjedinjenih Meksičkih Država (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos), članci 27. i 28.

Zakon o rudarstvu (*Ley de Minería*).

II-MX-10

Sektor: Svi

Podsektor:

Industrijska klasifikacija:

Predmetne obveze: Tretman najpovlaštenije nacije (članak 10.8.)

Razina vlasti: Središnji

Opis: Ulaganje

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se odobrava različiti tretman zemljama na temelju svih bilateralnih ili multilateralnih međunarodnih sporazuma koji su bili na snazi prije datuma stupanja ovog Sporazuma na snagu. To se ne odnosi na mjere kojima se odobrava različit tretman u odnosu na:

- (a) istraživanje i proizvodnju energenata, kao i distribuciju i prijenos plina i električne energije te stavljanje na tržište, uključujući veleprodaju ili maloprodaju, energenata, i
- (b) djelatnosti povezane s litijem, uključujući istraživanje i iskorištavanje litija.

Meksiko zadržava pravo donositi ili provoditi mjere kojima se odobrava različiti tretman zemljama na temelju svih međunarodnih sporazuma koji su na snazi ili su potpisani nakon datuma stupanja ovog Sporazuma na snagu, a koji se odnose na:

- (a) zračni prijevoz;
- (b) ribarstvo; ili
- (c) pomorska pitanja, uključujući spašavanje.
